

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

Be nem iskolázott tankötelesek.

600 iskolakerülő.

Szinte hihetetlenül hangzik, ha Orbán József és Kamenár Géza városi hivatalnokok összeírása nem tanuskodnék mellette. A nevezett hivatalnokok ugyanis másfél hónap óta sorra vették Nagykanizsa lakásait, hogy összeírják azokat a gyermekeket, kik tanköteles korban vannak, de iskolába bármilyen oknál fogva nem járnak. És ime megdöbbentő adatokat tár fel ez az utánjárás. Nagykanizsa I—V. kerületeiben is 300 és a VI.—VII. kerületekben (Kiskanizsa) is 300 azok száma, kik beiskolázva nincsenek.

Ha megnézzük az állami iskolai Értesítőjét, azt látjuk, hogy 2000 tanuló járt a lefolyt évben az elemi iskolába így a tanköteleseknek is körülbelül 23%-a nem jár iskolába. Ez olyan numerus, mely még oláh lakta vidékeken sem szokott előfordulni, annál kevésbé egy civilizált hirben álló városban mint aminőnek szeretjük városunkat tekinteni. Pedig a város, vagy valamely állam műveltségét nem a szerint mérlegeljük, hogy milyen színháza van, vagy van-e épített kőszínháza, vagy van-e más irányú művészeti élete, hanem hogy a népoktatása milyen fokon áll, és mily százalékot tüntet fel az analfabéták száma.

Csak a multkor mutattunk rá, hogy az iskolatermek kicsinyek a tanulók befogadására

a helybeli állami iskolákban; megemlítettük, hogy elegendő tanerő hiányában egyik másik osztálynak csak félnapos előadása van, természetesen felényi eredménnyel is.

Vajjon ezekkel a viszonyokkal nincs-e összefüggésben az iskolakerülők nagy száma. Vajjon nem azért nem történik szigorú intézkedés ezek beiskolázására nézve, mert hiszen se a tantervek nem tudják őket befogadni, se elegendő tanítóról nincs gondoskodás. A mult évben tudomásunk szerint 300 ilyen iskolakerülőt irtak össze. Mi történt ezekkel? Megelégedett a város azzal, hogy összeíratta őket? Úgy látszik nem igen történt egyéb, mert különben az iskolán kívüli élet eldorodójában most nem volnának kétszerannyian.

Népünk szívesen vallotta mindig a „Boldogok az együgyűek” teoriáját, de hogy ebben a hitében a 20. századnak egy rendezett tanácsu városa meghagyja, az szomorú jelenség. Mi azt valljuk, hogy jobban boldogulnak azok, kik tudással felfegyverkezve harcolnak az életben, sőt tudjuk, hogy a nemzetek közgazdasági harcaiban is a műveltebb nép diadalmasodik és az boldogul.

Első rendű kötelessége városunknak, hogy elemi népoktatás ügyünket a kellő nivóra emelje. Igaz hogy kiadta kezéből az állami gondoskodásba, de a gondnokság olyan szerve az iskolának és városnak, mely kötelességszerűen hivatva van arra, hogy e téren észlelt bajokat orvosolja.

Érdeklődéssel várjuk, mitörténik a 600 beiskolázatlan tankötelessel.

Téli jótékonyág.

Könn zug a szél. A zuzmarás ablakok mögül dideregve tekint kifelé az érzékeny szívű altruista. Néki fáj a dermesztő hideg, a ruhátlan szegénység. Az ő tagjain sivit keresztül az északi szél fagyasztó lehetet. A barátságos meleg, a leleti kényelmesség, selymes puhaság, mely körülveszi, néki nem nyujt élvezetet, mert így hatványozottan érzi azok fájdalmát, keservét, kik mindezeket a földi kellemességeket, sajnosan nélkülözni kényszerülnek.

S különös. A barátságos meleg szobákban csak nagyon keveseknek dobban meg szívük ily érzelmeiktől áthatva, ha a kályha körülön keresztül valami félelmetes sivitással dudol be a szél, csak valamen érzik át teljes nemességében a szegény, szerencsétlen nélkülözők sorsát, csak kevesen tudják méltányolni a téli jótékonyág hatványozott szükségességének fontosságát.

A kávéházak, a külön helyiségek társaságaiban, ilyenkor szokták megvitatni azon a jótékony célú árárdók, céciók tervezetét, melyek végcéljukban mindenkor, tényleg valamelyes humanitárius intézmény célját szolgálják, de végeredményükben mindenkor csak igen esekély hányadát juttatják a jótékony célra áldozók adományából a tényleg arra rászorultaknak.

Ezzel nem akarjuk hűtlenséggel megvádolni, a telen oly uos-utóg rendezett jótékonycélú mulatságok rendezőt. Isten ments! Távol áll ez tőlünk. Mi csak esetleg azt kárhozzatjuk, hogy a jótékony célra alakult vigasságok büdzséjének legnagyobb részét oly kiadások emésztik fel, amelyek azután ugyyszólván teljesen megsemmisítik még a kilitását is annak, hogy a jótékonyágra szorultak tényleg a kellő segítséget megkapják.

Láttunk mi már olyan elszámolásokat, tényleg teljesen korrektt elszámolásokat, hol a mulatságra befolyt összegből, noha a szép sum márt tett ki össze-

A ferencesek atyja.

Irta: Lukács József.

A képzelet fellegráinak romjaiból, az életből, szálljunk el. Ideálisabb, tisztultabb kor történetébe menjünk vissza hét századdal. Messze, nem a mi hazánkban, Olaszországnak közmondásosan mosolygó kék ege alatt, Assisiban akadjon meg, tekintetünk egy képen. Talán Giotto képe, kiről a firenzei domban levő sírfelirata mondja, hogy új életre támasztotta a már haldokló festőművészetet.

Avult már a kép. Nem kis részét kezdte ki az idő. Itt-ott átverte foltokkal a fal anyaga, de a mi fő, az megmaradt rajta épen, sértetlenül. Csak a környezetet fogott az idő, azon a megnevezhetetlen színárnyalatú alapon, a jobb kezén s helyell közel a habituson, különben az alak teljes rajta. Area, az a szerafikus arc, érintetlen s aranyos glóriólója sem hullott le, a mint milliók lelki szemében tündöklök, úgy ragyog még most is az alsó templom rejtelmes félhomályában — assisi Szent Ferenc feje körül.

Mert ő róla írok, ő a ferencesek atyja. Több volt, mint ember, mert többet is tett. Ma nevére a vallásiközönbőség fátyolt dobott, de a történelem sohasem fogja feledni. S ha ezredék multán a késő kor embere az emberiség történetén átlapoz s a multak emlékei között keres, a lezajlott idők nagy nevei között e néven is megakad tekintete. Élete el nem nemülő nyelven beszél a világ minden emberéhez s egy korszakot jelöl meg egy kor történetében, mert nem egy nép volt, hanem az egész emberiség.

Működése tülleng egy nép egy ország körén s annak áldásaiban milliók részesültek, kik mindanyian

a lemondás diadalénekeivel haladtak át a lét nehézségein. Ma sem hiányzanak követői. Egyszerű emberek, a daróc ruha barna színében járnak közöttük is. De szívük nem az emberi szív. Valami szerafikus lüktet abban is, nagy és általános szeretettel terjedve ki azokra, kik ezt nélkülözök Hétszázados mult hirdeti e rend feunálását, hétszázada, hogy nevüket működésükkel vesik a szenvedők és szegények szíve mélyébe. S e rendnek bölcsője Assisiben ringott, hol atyjuk szent Ferenc született. A városnak e név adt értéket. Ősi kapuit, bástyáit, templomait e szent révén a vallás misztikus zománca vont be. E környék reflexe szülötte szelid és összhangzatos életének.

Mert Szt. Ferenc élete ilyen volt. S mikor a természet zord szépségeiben gazdag Assisiben megszületik, a keresztény éma 1182-ik évét szánitják. Születése abba a korba esik, mikor százezrek szállanak síkra a kereszténység becsületbeli ügyéért mikor a kereszties hadak eszméje uralkodik szellemek és szívek fölött. Nyugat mozgolódása már csaknem százados, mikor Pierre di Bernardonék fia születik. A gazdag kereskedő, mert Franciaországban szerette vagyonát, Francescónak nevezi fiát.

Atyjának tudomány szerete átszáll a fiára is. S Provence zengzetes nyelvén mutatja meg mily műveltség lakik lelkében. Feje lesz szülővárosa ifjuságának, kik közül nemesak gazdagság, hanem szépségre nézve is kiválik. S mikor a fiatalág szeméfenye Assisi utcáin társai között fátylafényben s virágokkal diszitve végighalad sokan fejedelmet látnak benne. S ő is nem egyszer nagyarányu reményeket fon, melyeknek tárgya még a földhöz tapad, mert bentük palotákról ábrándozik.

De ez nem soká tart. Az ábrándok fatamogánája eltűnik s a ködképek szőtfoszlaával lelkében a földi örömök mulandóságának melancholikussá akkordjai esendülnek meg.

Alig huszonkétéves mikor szülővárosa harcában Perugia ellen foglyul esik. Amint innen kiszabadul, a szicíliai kereszties hadjáratban akar magának fejedelemséget szerozni. Itt azonban földi reményét betegsége semisíti meg. Spoletoában fekszik, hol betegsége alatt szívében az elhagyott haza után édes vágy támad. S égi szózat is visszhangzik lelkében: „Ki tehet veled több jót, az ur vagy a szolga, miért hagyod el a gazdag Istent a szegény emberek miatt?”

Ottthon ismét betegség győtri. De meggyógyul. Ugyanakkor esodásan megváltozik Assisi magaslatáról szemléli egyszer a déli növényekkel ékeskedő Umbria mosolygó réteit, azonban a földi szépség már nincs rá hatással, nem hat szívág. Minden földi dolog kicsinynek tünik fel előtte. Lelkében pedig valami megmagyarázhatlan érzés győtri s majd vágy, majd fájdalom támad benne egy megnevezhetetlen cél után. Keresi a magányt s elhagyja az atyai házat.

Remete lakása mellett felépíti parányi kápolnáját (Porciuncula), hol könnyeinek szabad folyást enged s zokogva siratja a multat, ifjkorát, melyben nem kimélt fáradságot, nem ismert szenvedést s nem rettent vissza semmiféle balsorsától és viszontagságtól, hogy földi boldogságot teremtsen magának. E hiábavaló küzdelmek letűnt multját siratja, mikor megjelenik előtte Krisztus keresztien függve. Most már kibontakozik előtte az élet igazi célja s lelki szenvedései mellett a belső örömök percei sem hiányzanak. A lélek fájdalomba belezsong egy új élet támadó hangja, mely Rómába vezet. Itt a templom lépcsőknön

véve, a jótékony célra, néhány korona jutott, míg a rendezés költségei esetleg ezer koronát is felemésztettek. No már az ilyen jótékonyaságból akkor nem kérünk. A tiszteletjegyekkel végighazálják a társadalom elítélését az azok azon hiszemben, hogy tényleg a jótékonyaság oltárán áldoznak, lefizetik a túlluk től s társadalmi állásukhoz mért összeget, hogy a végén azután a szegény jótékonyaságra utalt szenvedőknek felkoppják az álluk az éhségtől, ruhátlan tagjaik pedig meggémberedjenek a hidegtől.

HIREK.

— **Nagykanizsa bucauzása a főispántól.** A legutóbbi közgyűlési tudósításunkban megemlékeztünk arról, hogy Vécsey Zsigmond polgármester indítványára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy Batthyány Pál gr. távozó főispán iránti tiszteletét és elismerését jegyzőkönyvében megörökíti és arról a volt főispánt átíratban értesíti. Ez átíratot Lengyel Lajos főjegyző elkészítette és ma küldetett el rendeltetési helyére.

— **Zalaegerszeg bucsuja Batthyány Pál gr. főispántól** Batthyány Pál gr. volt zalaegerszegi főispántól hétfőn bucsuzott el Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete. A városházán d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlés volt Korbay Károly dr. polgármester elnöklésével. A gyűlés a távozó főispán érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta. A jegyzőkönyvi kivonatot a képviselőtestület negyventagu küldöttsége nyújtotta át délelben a volt főispánnak, ki meghatva mondott köszönetet a kitüntetésért.

— **Élő sakkjáték.** Január 8-án a P. Egylet nagytermében olyan látványosságban lesz része közönségünknek aminőben nemrég a bécsi Burgonyörködött az udvarhoz közel álló arisztokraták rendezéséből. Nem kisebb dologról van szó, minthogy az izr. nőegylet választmányja elhatározta, hogy a jelzett napon sakkjátékot rendez élő sakk figurákkal. Mazzantini tanár aki az udvarnál lefolyt sakkparthiet betanította és rendezte, személyesen volt Vidor Samuné urnó elnökél, hogy minden irányu intézkedésről tárgyaljon. Az uri és női sakk figurák pazar barokk-kosztümben fognak a sakkmezőn a parthi szabályai szerint mozogni. A sakkmező felállítása, és a terem elrendezése maga is olyan meglepetést tartogat a közönségnek, amiről majd egy újabb közleményben fogunk beszámolni. Ezt a tudósításunkat bármikor reklámos díszlettel commentálni fölöslegesnek tartjuk.

— **Kováts Antal felolvasása.** Rendkívül érdekes felolvasó délutánja lesz vasárnap délután a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Körnek Kováts Antal főgimnáziumi tanár fog a felolvasó asztalnál ülni. „Széchenyi István, mint Magyarország erkölcsi nevelője” címmel fog felolvasást tartani. A felolvasás iránt szép érdeklődés mutatkozik, ami Kováts tartalmias egyéniségének tudható be.

— **Tanítógyűlés.** A zalavármegyei tanítótestület nagykanizsai járásköre ma délelőtt tartotta rendkívüli értekezletét, melyen Kertész József ügyvezető alelnök megemlékezett Hajgató Sándor volt elnök elhunytáról. Majd előterjeszti, hogy az eldigi Országos Bizottság mint ilyen megszűnt s helyébe Tanítók Szövetsége címmel képviselői alapon szervezett testület alakult mely az ország minden jellegű iskoláknál működő tanító egyesít magában B a n e k o v i e s részletesen ismerteti a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségének szervezetét. Az alapszabály felolvasása után a tanítótestület határozatilag kimondja a szövetség tagjai közé való belépését.

— **Utóállítás.** A december hónapi rendes utóállítás tekintve, hogy 5-e vasárnapra esik 6-án azaz hétfőn lesz a Polgári Egyletben.

— **Személyváltozások a helybeli postahivatalnál.** Osontos László posta és táviró főtiszt a pályaudvari 2. számú postahivataltól a városi 1. számú postahivatalhoz rendeltetett be szolgálattételre. Stern Gábor p. és t. segédtiszt a dombovári postahivataltól a nagykanizsai pályaudvari 2. számú postahivatalhoz helyeztetett át. Ugyancsak ide helyeztetett a tesiktornyai postahivataltól Stern Dániel posta és táviró főtiszt is.

— **Vasutasok mulatsága.** Ez a cím egymagában is sikerült mulatságot jelent, mert vasutasok mulatsága csak jól sikerült lehet. Az a baráti összetartás, mely a vasutas társadalom tagjai sorában észlelhető és a nagy közönség meleg érdeklődése szikla biztosítani a vasutas mulatságok sikerét. Mindezt abból az alkalomból mondjuk, mert ma értesülünk arról, hogy a Nagykanizsai Fűtőházi Kéz- és Művesek Onsegező Egylete január elsején a Polgári Egylet nagytermében táncestélyt rendez. A jelekben itélve ez a mulatság is nagysikerű lesz. A rendezőség igyekezni fog a közönség szórakoztatásáról megfelelően gondoskodni. A mulatságról még megemlékezzünk alkalomlag. Még csak jelezzük, hogy a meghívókat a közeljövőben bocsátják ki.

— **Negyvenkilenc korona.** A milyen hoszan hangzik, olyan kevés pénz ez. Ha egy család fő december elsején kezébe kapja ezt a rengeteg pénzt, ugyan mit kezdjen vele. Pát, köszönet, melgrubát, lábbelit vegyen annak a két kis gyerekeknek, meg a feleség se járhat mezitláb vagy rongyosan. Hát a drága kenyér, husról úm is beszélünk; talán vasárnap mégis megkívánja az ember, hanem egy kis főzelék félle: burgonya csak kell amiből a család jól lakják. De hát hogyan kerül ki mindez a negyvenkilenc koronából. Jó volna, ha valaki ennyi pénzből költségvetést csinálna a rendőrszálladókra, mert hát azoknak kell ellátgöndniük egy hosszú téli hónapig ebből a nevelésesen kevés pénzből. Akik annyira örültek a pótdadó százalék csökkentésének gondolták-e a szegény rendőrökre, akik érdekében talán nem resteltek volna a polgárok még egy vagy két percent pótdadót fizetni. Tessék elhinni, ez is jótékonyaság.

— **Műkedvelői előadás.** A nagyatádi polgári leányiskola növendékei f. hó 11-én Nagyatádon a Korona szálloda nagytermében táncossal egybekötött műkedvelői előadást rendez. A fontosabb szerepeket a következők játsszák: Feiglstock Irén, Szoudy Vilma, Musza Margit, Domitovics Juliska Dani Terka, Rotter Rózi, Kertész Erzsike, Hauszner Ella, Tóth Juliska és Klein Erzsike.

— **Meghívó.** A nagykanizsai Kereskedő Ifjak Önképző Egylete saját könyvtár alapja javára 1909. évi dec. hó 8-án szerdán a Nagykanizsai Casino dísztermében nagy cabaret estélyt rendez. Helyárak 1—3. sor 2 K. 4—6. sor 160 K., a többi sorok 1-20 K., karzat és belépő jegy 1 K. Kezdeté este 8 és fél órakor. Felhívások köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Alt és Böhm cégnél.

— **Tanítójelölt mint kéményseprő inas.** Egy jóképtű fiatalember volt kedden a városházán. Egy kis elintézni valója volt. Nem akart t. i. az inas iskolába járni, mert ő polgári iskolai 4 osztályt és egy tanítóképezdei osztályt végzett. Azt mi nem tesszük most szóvá, hogy azért kötelessége-e eljárni, ott a törvény, rendelet, majd azok szerint eligazítják a dolgát. Minket az érdekel, hogy ez az iskolázott és mondhatjuk értelmes és világos fejű fiatalember kéményseprő kosztümben volt. Csak éppen a létráját hagyta valahol lenni a városháza kapujában. A vakaró kés a vállán volt. Nem mondtuk neki, de lelki örömet éreztünk, hogy ilyen iskolázott iparos inas láttunk. Az volna az ideális állapot, ha minden iparos inas elvégzné először a polg. isk. 4 osztályát. Akkor talán nem is kellene inasiskola, mely ugysis kin az inasnak is tanítónak is.

— **A vészjelzők.** A nagykanizsai pénzintézetek nagy költséggel vezették be a vészjelzőt, mely őket a rendőrséggel összeköti. A rendőrfőnök ki is vonult néhány „vaklárma”. Ezek azonban oly gyakori időközben ismétlődnek, hogy a rendőrség most valami „megoldást” akarnak létrehozni. Vagy a jelzőket szerelik át, vagy pedig felkérlik a pénzintézeteket annak kötelező kijelentésére, hogy „vaklárma” esetén egy bizonyos összeget fizetnek büntetés fejében a legénység részére. Nagy kár lenne, ha a fontos közbiztonsági berendezés nem felelne meg céljának, mert nagyon természetes, hogy az intézetekben nem célzatosság, hanem véletlen okozta a gombok megmozgatását. Ez a vigyázatlanság nem védelmezhető. De ép ily sajnálatos eset az is, ami nemrégiben történt, mikor egyik pénzintézetben a vészjelzőt véletlenül megnyomták, a rendőrség telefonon felszólította az intézetet: ott nyomták-e meg a jelzőt. A rendőrség nagyon téved, ha azt hiszi, hogy rablás esetén az intézetek tisztviselői telefonbeszélgetést folytathatnak. Különbösen, véleményünk szerint, a közbiztonság érdeke nem indokolja ezen jelző berendezés gyengéinek szellőztetését. Az intézetek a rendőrség egymással elintézi majd ezen ügyet.

— **Gabonatorvaj** Kiskomáromban egy gazdasít padlást Marton János kanász, késével kifurta, két zsákra való gabonát a padlás garmadájából lefolyatott, aztán elvitte. A nyomozás alkalmával meg is találták nála, miért is az eljárás megindított ellene a nagykanizsai ügyészségnél.

— **Betörés.** Novák Antal hodosányi lakos zárt kamrájába ismeretlen tettes betört és hét ládából különböző férfi és női ruhaneműt és házi szerzőmokat elloptak 150 K értékben. A gyanu német közsörtüs cigányokra irányul, kik a tett elkövetését megelőző délután az alsópályai erdőben tanyáztak. De hogy hányan és kik voltak, megállapítani nem lehet.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kétféle sikerrel használtatik
vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen ártalmatlan!

Kapható áruházi körülményekben vagy a
Seins-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapesti, V. Rudolfsplatz 7.

Emlékeztető naptár.

December 5. 7. 8.	A Szent Ferencnek 700 éves jubileumi ünnepsége a real nagykanizsai templomban.
8.	A Kereskedő Ifjak Önképző Egyletének cabaret estélye.
16.	A Nagykanizsai Gazdakör közgyűlése.
Január 1.	A Nagykanizsai Fűtőházi Kéz- és Művesek Onsegező Egyletének táncestélye.
8.	A Nagykanizsai Izraelita Nőegylet élő sakkjáték estélye.

él a koldusokkal s pénzt a szegények között osztja szét. Felkeresi a kórházakban a szenvedőket, felkeresi a poklosokat s csokolja rajtuk a szenvedés sebeit.

Az askéta lemondást követi az apjával való meghasonlás. A kalmár apa nem jó szemmel nézi a bőkezű alamizsnálkodást. Megveri, buzaratja s a város konzulja előtt is vádolja pazarlása miatt. Azután felszólítja, mondjon le örökségéről. Örvendő „teszi s visszaad neki minden pénzt Most már szabad minden földi bilipostól s boldogan kiállta. „Halljátok mindannyian s értsétek meg, amit mondok! Eddig Pierre Bernadonet neveztem atyámnak; de, mivel elhatároztam, hogy ezentúl csak Istennek szolgálok, visszaadom neki pénzt, a miért haragszik s minden ruhámat, melyet tőle kaptam; ezentúl azt fogom mondani: Mi Atyánk, ki vagy menyekben! és nem azt, hogy Pierre Bernadone!”

Már-nincs kapocs, mely a földhöz kösse. Tiszta szeretettel engedí át magát lelki örömének a huszonhat éves ifju. Nem tördök vele, hogy égőszerejét meg nem értik követ, sarat dobálnak rája. Örülnek tartják, mire az emberek gunyja elől Subásio oldalán levő remete magányba vonul.

Két évet tölt itt, mikor egyszer a templomban az evangéliumnak a tőkeletes szegénységre hívó szövegét hallja. Ujjong lelkében, mert ez az, mit keresett. Mindent elhagy magáról s a belső harcok után a hosszú küzdelmek nyomában az igazi boldogság édes érzése árad szét lelkén. E percben szűnik meg rendje, mikor szakít a világgal, a tőkeletesség elnyeréséért eladja mindenét s maga is szegény lesz. Nemsokára másokra is átszáll a szent lelkesedés heve. Gazdagok és szegények csalákoknak hozzá s így akarják Krisztus szegény életét követni

(Vége következik.)

— **Rabló-gyilkosság.** Kotorban, a déli vasut 55. sz. órhatáránál nem messze folyó Rakovnicza nevű patakban, egy galyakkal befedett, 21 évesnek látszó foszlásnak indult férfi holtestet találtak, mely rablógyilkosságnak esett áldozatul. A hullón, mely körülbelül, 3—4 hét óta fekszik a fűzesben, 7 mély sebet találtak a mellén, a nyakán és föltájékon, melyek mindegyike halálos. Zsebében találtak egy Drauburgból-Mura-Királyig szóló vasuti menetjegyet — mely f. évi október vége felé állított ki s a mellénye gomblyukában leszakított óraláncának ezüst karikáját. A holtest ismeretlen. A csendőrség széles körben indította meg a vizsgálatot a bűntény kidrítése végett.

Tessék jól vigyázni, hogy tényleg valódi **Ferencz József-keserűvizet** kapjon az üzletben, mert nagyon sok csekély értékű viz a csalódásig hasonló címkével van forgalomban, számítva arra, hogy ily módon megfogják vásárolni a „Ferencz József-keserűviz” helyett, melyről köztudomású, hogy a legkellemebb ízű, legenyhébb és legbiztosabb hatású. Számtalan orvos a maga és a saját családjában felmerülő szükség esetén szintén a „Ferencz József-keserűvizet” használja. A „Ferencz József-keserűviz-források” igazgatósága Budapesten van.

KÖZGAZDASÁG.

A Franz vasut.

Vigyázat, ha jön a vonat.

Még agyonszorítja a pénzügyi bizottságot!

Annak idején a balatoni vasut fontosságának bizonyítása sokkal kevesebb nyomdafestéket igényelt, mint a Franz cég vasuterve. A pro és contra cikkek egész halmaza jelent meg már e vasutról, pro egy itteni helyi lapban, contra a kitűnő „Somogyvármegye” közötti cikkek. Egy kaposvári lap még azt is megírta, hogy Somogy megye törvényhatósága nem adhat támogatást az osztrák Franz cégnek. Ezen kijelentést nem értjük. Igaz, hogy Franz Lajos és fiai cég törzsháza Marburgban van, de a cég Kani-zsán is nagy kiterjedésű üzletet folytat és a cég fi-nökök tettek már magyar honossági esküt.

Ez különben nem tartozik a vasutgyűhöz és csak annak az érdekes ténynek illusztrálására éltünk e kitéréssel, hogy mily sok irányú cikk jelent meg már e kérdésről.

Jellemző az is, hogy míg a tervvel a város egyik foruma sem foglalkozott, máris felállították ama szuggesztív tételt, hogy a városban nem akadhat senki, ki a Franz vasutnak nagy fontosságával szembe helyezhetné magát. Természetesen az ilyen hangulatoktól kijelentések, melyek nem tartalommal hanem frázissal, jelszavakkal akarják hatni teljesen hatástalanul tűnnek el a feledésbe.

Általában teljesen érthetetlen, miért az a nagy erőlködés. A kérvény a város pénzügyi bizottsága előtt fekszik, mely annyira szívén viseli a város érdekét, hogy erre figyelmeztetni nem kell, mert a városi érdekek képviselésében felveszi a versenyt azokkal, kik a bizottságot gyors munkára ösztökélik. A bizottság nem fogja elfogadni azt a neveléses állítást, amit hangsúlyozni szeretnek, hogy egy olyan úgynél, melynél százezreket kérnek nem kell tanulmányozás. Mi nem féljük a városi érdeket a pénzügyi bizottságtól, melynek úgynépi Elek Lipót az elnöke. A bizottságnak alapos munkát kell végezni.

Mert nagyhangú kijelentések — péld: az új vasut egész forgalma Nagykanizsa felé fog gravitálni — csak óp annyit ér, mint egy városi képviselőnek ama megtántoríthatatlan véleménye, hogy: „Semmi garanciánk nincs arra nézve, hogy például az eddig hozzánk gravitáló Ihárosberény nem fog-e a járási székhely Csurgó felé gravitálni. Így lehetünk Komár-várossal, Nemesdével, Nemesviddel is, melyek mindegyike a déli vasutnál olcsóbb államvasutak felé fog gravitálni.” Ilyen szélsőségesek a vélemények és e szélsőségekben kell a pénzügyi bizottságnak eltalálni a helyes utat.

A pénzügyi bizottság, a városi tanács kellő időben és kellő megfontolással elő is terjeszti javaslatait, azonban nem a frázisok hatása alatt, melyek erőtlennül pattannak vissza onnan, ahova címzték.

Egy megyei pénzügyi jubileuma. A Keszthelyi takarékpénztár az idén töltötte be alapításának 40 éves évfordulóját. A „Keszthelyi Hírlap” rendkívül melegen emlékszik meg a negyven éves működéséről. Beck Sándor igazgató az intézet alapítása óta vezeti annak ügyeit. Az ő gondos, szakavatott vezetésének köszönhető, hogy a Keszthelyi takarékpénztár számottevő intézete a megyének. Az intézetnek 5 és fél millió betétállománya van, ami népszerűségét igazolja. A legutóbbi üzletév forgalma 25 millió volt.

A sörgyár közgyűlése. A Nagykanizsai malátagyár és serfőzde r. t. kedden délután tartotta közgyűlését Guttmann Vilmos báró elnöklésével a Kereskedelmi bank kanizsai fiókjának helyiségében. A szép számban megjelent részvényesek élénk helyesléssel fogadták a beterjesztett számadatásokat melynek értelmében a vállalat ismét két korona (7 $\frac{1}{2}$.) osztalékot fizet. Villányi Henrik dr. tanár részvényes meglegedését fejezte ki a vállalat szép üzleteredménye felett kiemelve azok érdemét kiknek ezen fejlődés köszönhető. A részvényesek élénk helyeslése közepette arra kérte a vállalat vezetőjét, vezessék annak ügyeit az eddigi munkakéddel és ő biztos hiszi, hogy a vállalat felvirágzása érdekében kifejtett munkásságuk sikeres lesz. A gyűlésen résztvevő Felner Henrik, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója is, ki tudvalevőleg a gyár másod-elnöke.

Egy ernyőgyár veszteségei. Megirtuk már, hogy a Hungária hazai ernyőgyár r. t. Alsó-lendva az idei mérlegét is veszteséggel zárta. A gyárnak ez volt harmadik üzletéve, melyek mindegyike veszteséget eredményezett. A veszteség okai a vezetőség ugyanazon okokat említi, mint tavaly: a nyers anyagok árának rohamos esökkenését, ami a gyárat kellemetlenül érintette, mert nagy raktártartott nyersanyagokból. Először felszámolásra gondoltak a gyárnál, így azonban a részvényesek csak körülbelül 30 százalékát kapták volna vissza pénzüknél. Most elsőbbségi kötvény kibocsátásával próbálkoznak és tán szubvenciót is kapnak a kereskedelem-ügyi minisztériumtól.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettahüvely
mindenütt kapható.

Ha

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot

„AZ UJSÁG”-OT.

Megrendelő cím:

Az Ujság Budapest.

Egyes példányok minden ujságelárusítónál kaphatók.

Közegészségügy.

Jakab László dr. városligeti szanatóriuma Budapest.

Már régen érkezett hiányt pótol az a nagy-szabású szanatórium, mely a fővárosban a Nagy János utca és Aréna utn sarkán, közvetlen a Városliget szélén épült a modern technika és gyógytudomány minden új és kipróbált eszközeivel felszerelve. A már külsőleg is minden csint és kényelmet eláruló hatalmas épület belsőleg oly berendezést és komfortot mutat, hogy ehhez hasonló gyógyintézet nemcsak, hogy hazánkban, de még az ily intézményeiről annyira híres Ausztriában sem található.

Eddig betegeknek, de különösen a cukor gyomor és bélbetegeknek, továbbá köszvényeseknek ezrei mentek ki a külföldre, hogy bántalmaik ellen ottani gyógyintézetekben találjanak drága pénzért s idegen szó mellett enyhülést. Kíváltképpen Ausztria vezetett eddig e téren s oda záradokoltak a magyar-szenvedők azért, mert itthon nálunk bizony olyan gyógyintézet, mely mindama gyógyászati kellékekkel egy helyben lett volna felszerelve. Nemcsak hazánkban de még a messze földön sem találunk s így betegeknek nézve egyenesen áldásos intézmény e modern szanatórium, mely e mellett olcsó áráival is elsősorban számításba kell, hogy assék közönségünk előtt.

Az orvosi és tudományos felszerelés dolgában tökéletes, külsőségekben pedig rendkívül izléses és szimpatikus intézetet megmutatták az ujságok képviselőinek és az orvosoknak s a vendégek őszinte csodálkozással nézték végig az összes helyiségeket, amelyekben mindent megtaláltak a betegek, amit az intézet orvosai a külföld legnagyobb szanatóriumaiban egyenként megfigyeltek és tanultak. Az intézet szemléltői egyhangú lelkesedéssel ismerték el, hogy a Jakab dr. féle Ligetszanatórium a lehető legkélelesebb mind e nemű szanatóriumok között. Megvan ebben az intézetben minden, ami a betegség felismeréséhez okvetlen szükséges. A legmodernebb s drága berendezésű laboratóriumok, göröcsövi készülékek s nagy Röntgen — laboratórium segítenek a betegek vizsgálatában. A gazdag berendezésű vizgyógyintézetben szebbnél szebb és igen elmés készülékek sorakoznak egymás mellé, hogy vízzel meleggel, vilamossággal, szénsavas fürdőkkel stb. gyógyítsuk a szenvedőket. Nehéz elsorolni egyszeri látás után mindazt, amit ebben a nagyterjedelmű intézetben a látogató egy sétájában tapasztalhat. Az egyik nagy teremben az u. n. Zauder gépek gyurják mozgatták, az embereket, amely gépek segítségével az emberi test egyes részeit szabályos mozgásba hozhatják, anélkül, hogy az illető helyéből kimozdulna. Így pl. lovagolhat, evezhet, bicilizhet stb. mindent egy helyben. Aztán gépeket láthatunk, melyek az asztmás betegek lélegzését segítik elő. Minden esetre egyik legérdekesebb része az intézetnek a lapos háztetőn levő téli-nyári nap és légfürdő, ahonnan mesés kilátás nyílik a Városliget legköltöb-
b

VELMA SUCHARD Nyersen való
évésre
páratlan.

részére. Az egész épülethen előmlő bájos intimitás mely az előcsarnoktól kezdve végig kíséri a belakót a tervező építő építőművészek: Komor és Jakab művészetét dicséri. Meleg derűs kedv uralkodik itt amely feltétlenül üdítőleg hat a betegekre bizonyos, hogy hazánk nagyot nyert ezen új intézménnyel, melynek vezetősége már egyedül is garancia arra nézve, hogy a maga elé tűzött humánus célokat pontosan végre is tudja hajtani. Emellett egyik óriási előnye kitűnő fekvésén és modern pazar berendezésén kívül, (pl. sok lakosztalhoz, mindjárt mellette külön fürdőszoba) azok a valóban olcsón megszabott egységek, melyekbe a kezelés, orvosi felügyelet, előírt géphasználat stb. szóval minden ami a gyógyuláshoz okvetlenül szükséges benne foglaltatik.

Az intézet igazgatója Jakab László dr. akinek felesége: Rácz Hanna dr. maga is kitűnő orvos; a fizikó-therapeutikai osztály vezetője Arányi Zsigmond dr. herculesfürdői fürdőorvos, a testgyógyászati osztályt Milkó Vilmos dr. főorvos vezeti, az intézet orvosai: Lukács Pál dr. és Tausz Géza dr.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képen árjegyzéket kézni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **államnév levél**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlenül megbízhatóságáról.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlet!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszébb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövek tárgyakban.

Régi vagy vásott foglaltat drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Tejles étkezéskészletek valódi ezüstdől hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárúító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.

Brilliantok, gyémántok, arany- ezüstdárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becsereitelnek.

POPOFF

a legjobb TEA a világon

Akar nőstüni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis azok (ha vagyonnökliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nélkül, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik. Ha
oo Szesz ki nem folyhat. oo
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és háztartási
cikket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható szíveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74/61.

Helybeli elárúítók:
Weiser J. O., Bettheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek Unger Ullmann Elek

Schaumann gyógyszerész

Gyomorsója

összetételében ujonnan javítva, több mint 30 éve legjobb eredménnyel bevezetve, a legjobb szer mindenféle gyomorba, bélbetegségek és étvágytalanság ellen. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozására és fenntartására. Aki soványodásra hajlamos, bír szintén naponta kétszer használja a gyomorsót. Egy dohoz ára K 1-50. Szétküldés naponta postán utánvétellel. Legkisebb rendelés 2 dohoz. Kapható minden gyógyszerárúban és drogeriában.

Főraktár **Jullus Schaumann, Steokerau bei Wien**
gyógyszerész, vegyi-gyógyszer laboratóriumában

Bischitzky

Miksáné

Nagykanizsa, Fő-ut 21.

35 év óta fenálló

Zongora, pianinó és harmoniumok raktára a leghiresebb gyárakból, ujak és átjászottak, olcsó árban kaphatók.

Régi zongorák becsereitelnek.

Karácsonyi hirdetéseket

— olcsó díjzabás szerint vesz fel —

iparosoktól.

kereskedőktől.

iparvállalatoktól.

pénzintézetektől.

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjzabás a december hónapban megjelenő bármelyik számra érvényes.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghűlése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szerveszetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjákepződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek mag a csirájukban elfojtatnak. — Szünetek mint: Fűfűzés, felbőgés, gyomorgörös, felfűvődés, rosszullet hányással, melyek chronikus (idős) gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányorsó ivás után.

Székrekedés és annak kellemtelen következményei, mint szorulás, kölika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Száger-ében (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és könnyű székelés által előmozdítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. Ivágyhiány, ideges hágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá fűfűzés, álmatlanság, éjjeli következésben ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életöröknek új lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsereit, gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számlálan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai Ujodvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborai, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelniczi, Alsóendvai, Pákai, Bakcsi, Novai, Baki, Póllókei, Pécsei, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marczalli, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Versei, St-Georgeni, Kalinováci, Novigrádi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varszói stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógytárakban.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feloldós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazásában szerint.

Uj népvándorlás.

Ezt a korszakot méltán lehet nevezni: az új népvándorlás korszakának. Egyes országokon belül, sőt világrészekben át olyan eltolódások történtek a népességben, aminőkre soha eddig nem volt példa. Óriási városok szivták és szívják föl magukba a falvak népét, a szétszórt népesség elszakad az anyaföldtől, folyton összefűz huzódik, csoportosul, középpontokba menekül. Országok dagad egy-egy város népesség dolgában. Londonnak annyi lakosa volt száz év előtt, mint ma Budapestnek s ma-majdnem annyi van, mint száz év előtt egész Magyarország. A város falja a falu fiait. Nép-telenül a szabad mező; zsufoldódik, terjeszkedik a város. A nádfeleles gúnyhóból bérkaszárnnyába települ át a nép. Budapest ma hétszerre több ember él, mint amennyi hódító ősmagyart Vambéry számított és Londonban több az ember, mint a Mátyás korabeli Magyarországon vagy ugyanezen időben egész Angliában. A város a mágnes, amelynek nem tud ellenállani a mező széthintett vasforgács.

A város vonzóereje: az ipar, az iparadta több munkaalkalom és nagyobb bér. Mennél iparosabb a város, annál nagyobb tömegeket nyel el s mennél több a gyárkémény, annál népesebb lesz az aljuk s annyi jobban ritkul a nép a tőplomtorony árnyékában. Budapest után New-York a legnagyobb magyar város. A tatárjárás, török-pusztítás együtt fele annyi embert sem kergetett ki ebből az országból, amennyit öt év alatt kiküldöz ma a sorsa Amerikába. Európa

ipartalan keletéről folytonosan hullámzik a nép az iparosabb Nyugat felé s Európa nyugatáról Amerika keleti felére, középe tájára, ahol összetorlódik a sokféle nyelvű fehér emberek árja a szembe jövő sárgák áradatával, keveredik Észak-Amerika déli felének feketéivel és segít kiirtani, beolvasztani a rézbőrűek fajtájának maradványát. A föld egyik felén elnéptelenednek az országok. Irországon pl. szinte alig-alig lakik ember s a másik felén ugyanaz a nép segít pusztaságon egy-két évtized alatt óriási városokat építeni. A keresztes hadjáratok, a török háborúk nem dobtak akkora tömegeket egyik országból a másikba, mint most egy-egy búrkekrach. A földtől elszakított tömegeknek gigászi csapatai mennek benépesíteni más világok sivatagát és hagyják maguk mögött pusztulni a régi világot, Micsoda kavargás, milyen hullámzás folyik most körülöttünk! Micsoda keveredése fajoknak, gondolatoknak! Milyen óriási arányú a nyelvek összeolvadása! Kis fajok olvadnak belé a nagyobbakba, elterjedt nyelvek szivják föl kis nyelvterületek népét. „Nemzetek lesznek“, kialakul sokféle nép roncsából a jenkai fajtája és „Nemzetek vesznek“, néptelenedő kis országok népe tünik el, folyik be az emberocéánba, amelyben egykeverékké olvad össze a sokféle arcszín, egyenlősődnek a faji jellemvonások, kun menyecskeknéke mandulászemű fia születik és mulattá világosodik leánya arcán a szerencsen apa fekete bőre. A földtúró magyar, a kínai fehéreneműmósó, a svéd gyári munkás gondolatai azonosulnak és a japáni munkás, a volt kuli sztrájkolni tanul, a felvidéki tót gentleman-voltára gögösen tér vissza.

Uj milliőbe: városba, idegen országba kerülnek, új embereket látnak, új gondolkozást tanulnak a rögtől elszakított milliók. A munkaerő óriási piacain a gazdasági erők hatását tanulja meg a maga bőrében az erejét kínáló proletár s az Isten csapásától való félelem, áldásért való könyörgés lekerül a napirendjéről annak az embernek, akinek egzisztenciáját üzleti eshetőségek szabályozzák s nem az időjárás. Aki fölött eddig a szolgabíró és a mandarin volt korlátlan ur, az maga lábán álló, magára büszke emberré alakul. Sokat, sokfélet kell próbálnia, sokfajta munkát tanulnia nem elég, többé a szántásvetésnek örökölt tudománya s az a kényszerű sokoldalúság is önbizalmat ad, igényeket növel, nagyobb jövedelmekre való folytonos aspirációt táplál.

A munkaerő nagy gyűjtőmedencéi agyvelőt forradalmasító helyek, egyetemek a modern élet iskolarendszerének. A debreceni civis még csodálkozhatik azon, hogy a panoráma négere is ember és némi méltatlankodással kérdezheti a fekete csodán ámulva: „Hát ha mán ember, mir nem magyar?“ Lévén Debrecenben a tót, zsidó és német-tót, zsidó, sváb. Ember pedig csak a magyar.

A néptömegek sohasem látott arányú hullámzásának, a modern népvándorlásnak az egyik legnagyobb foku hatása: átalakítása a legkonzervatívabb népretegek gondolatvilágának. Akinek fáj ez az átalakulás, annak épen úgy kell számolni ezzel a ténynyel, mint nekünk, akik örvendünk neki s az emberiség jövője érdekében valónak látjuk.

A ferencesek atyja.

Irta: Lukács József.

Magasztos eszme támad életre a remete kúnyhó nyomorában és a szegénységben élő szerzetes család szándékában. Azáltal, hogy megvetik a föld dicsőségét s mindeu gazdaságát, a szegénység új s nemes életet nyer. Krisztus után Assisi szülőtte a lemondásban a léleknek egy csodás boldogságát mutatja meg. S mert az emberi önösség legyőzésének példáját ember tárja az emberek elé, innen a csodás felbuzdulás, mely ezek lelkéből fakad ki s vezet Szent Ferenc követésére.

A szent élete mutatta meg a világnak lemondásával, hogy a szegénységben béke, megnyugvás és boldogság található. S e magasztos példájával egy társadalmi kérdést oldott meg. Helyesen mondja Ozonam, Szent Ferenc megnyugtatta a leginkább nélkülöző osztályok elkieseredését, kiengesztelte őket a gazdagokkal, kiket nem tanultak többé irigyelni; lecsillapította a vagyontalanok ósrégi harcaát a vagyonosok ellen s újra megerősítette a keresztény állam nyenyedtkötélekeit. Tény hogy nem lehet találni mélyebb állam művészetet, mint ez. „Állítólagos“ — örült s igaz volt, mikor azt hirdette, hogy nagy fejedelem lesz, mert ő a lelki szegények fejedelme lett. — Uralma dicső, a legszabadabb, legköltőibb. Félelem nem zavarja, aggodalom nem bántja, mert a szenvedéstől nem fél, abban örömet s dicsőségét találja. Örök eszmék szolgálatában, az önfeláldozás gyakorlásában él.

„Kóborolt, koldult, idegen kenyeret evett, mint Homeros, Dante, Tassó, mint az összes dicsőségények, kiknek Isten ezen a világon sem nyugalmat, sem hajlékot nem adott, mint kiket tévelyegve, vándorlókat akart szolgálatában megtártani, hogy a népeket felkeressék, megörvendeztessék és tanítsák is.“ (Ozonam)

Tanítása a legizgazabb szociologia a Hegyi beszéd értelmében. Békét hirdet s bűnbánatot, emellett ápolja a sebesülteket, felségíti az elveszetteket s a tévelygőket igaz utra vezet. Ebben van összefoglalva Sz. Ferenc rendszabálya, konstitúciója.

Most már csak a pápai megerősítés hiányzott a rend tervezetéhez. Rómába megy III. Luce elé. És így. Hase szabály szerint, szemben állott egymással a kétféle életirány képviselője, a világmegvetés és a világalum képviselői. „Diogenes és N. Sándor, de mindakettő magassabb eszmékkel eltelve, mint a két hellén és a régi ellentétet csak újabb, erősebb fényben tükrözvén vissza“.

A pápa a szabályokat tulszigorúaknak s az életmódot keménynek találta, de a Szent lelkesedésének heve s állhatosságának nagysága végre is megnyeri s e szavakkal bocsátja el: „Menjétek, Isten legyen veletek, testvéreim s a mint az Úr sugallja nektek, úgy hirdessétek a bűnbocsánatot mindenkinek; ha pedig a Műdenható szaporítja számotokat s elhalmoz kegyelmével, akkor értesítetek róla örömmel s én aggodalom nélkül nektek nagyobb engedményeket adok!“

Az eszme diadalmaskodik s a szent példája hódít. Rövid időn belül már 5000 követi s megalakul az emberek iránt szeretettől áradó testvérek

gyülekezete. — Rendjét a Fratres minoresnek rendeznek nevezi, jelezve, hogy kicsinyek az Isten országában. Rendjében nincs mester, sem főnök, mert minél magasabban áll valaki, annál inkább kell tőrekednie arra, hogy a többinek szolgálja legyen. — Beszéde s példája egyként gyújt s lelkesít. 1221-ben megráz beszédével egy várost, mire a férfiak mind a rendbe akarnak lépni, azonban a nők nem hajlandók megválni tőlük. Otthon maradnak tehát, de sötétszínű ruhát öltenek s úgy élnek, mint igazán buzgó keresztények. Ezek a terciariusok, kiknek révén a rend érintkezésben marad a néppel folytonosan. Az élet az ő tudománya s ájtatossága az ékes-szólás, mely egy tekintélyes lovag feltűnően szép leányát is megindítja. Oda hagyja szüleit, levágja gyönyörű szőke haját, nővérével együtt fátyolt vesz fel s megállapítja a Clarissa rendet Sz. Ferenc szabályai szerint, melynek soraiban királynők s fejedelemasszonyok keresik a megnyugvást, a lelki békét, melyet a trózon, a bitorban megletni nem tudtak.

Nemskóra alig félszázad múltán már 200,000-en vannak követői. S ezek több mint 33 országban terjesztik a lemondás, a szegénység diadalát. — Sz. Ferenc pedig tovább zarándokol. Vértanuságra vágyik, elmegy a szaracénok közé a Szentföldre. Azok elfogják, de nem bántják. A szultán elé viszik, hol hitéhez való ragaszkodásának bizonyosságul a tűzön is képes átmenni. Malek ol Kamil csodálja a szent lelkesedését s gazdagon akarja megajándékozni. De ezt nem fogadja el. Haza jön. Itt a toscanai Verina hegyre vonul vissza, azonban már beteg. E magányában nagy kitüntetés éri.

Pótadó és megelégedés.

Zalaszeres, dec 5.

Az intések különbözők. Más városban akkor dicserik a vételest, ha a város háztartását akként rendezik, hogy a póttadó csökkenjen. Addig nálunk ép abban az esztendőben részesítik a város polgármesterét óvációban, mikor a póttadó 101%-ra emelkedik.

Ninca számdékomban Korhai Károly dr. személyét kritika tárgyává tenni. Tényleg agilis polgármester, kinek buzgalma példa lehet minden közigazgatási tisztviselő előtt. De már engedelmet kérek ez még nem jelenti azt, hogy 1200 koronát, épen a 6000 korona évi villanyjövődalem „ad personam” néki adjuk fizetés javítás címén.

Nem akarok igazságtalan lenni. Elismerem Korhai dr. eddigi fizetése nem állt arányban az állás fontosságával. Azonban ez még nem azt jelenti, hogy a város a többi hasonlóan rosszul fizetett tisztviselő közül kiválassza a polgármestert és, hogy néki nem rendes, hanem „ad personam” fizetést megállapítson.

Helyes dolog, ha a város méltányolja az érdemeket, de 101%-os póttadó mellett ez a hőkezség egy kissé szokatlan.

A többi tisztviselőnek igaz vigaszul szolgálhat, hogy a városi tanács rövid időn belül az ő fizetésük tárgyában is terjeszt be javaslatot. De „ad personam” fizetéseket ők nem fognak kapni. Ha ugyan hamarjában kapnak javítást. (—)

Szezonkép.

*

Az építkezési szellem ismét ébredez a Zalai Közlöny hasábjain. Egész palotatorok épülnek az utcákon. Ki ne kívánna, hogy ezt a korai ébredést ne kövessék ismét elalvás. Azt mondják, hogy emberrel ez is néha megtörténik. Ha a látszat nem csal, megjósolhatjuk a lakásmizéria végét, ha mindjárt nem is annyi bizonyossággal mint pld. a nőegyleti mulatóságok sikerét. Nem is csoda, hogy ezek a jótékonyági bálozások sikerülnek. A sajtó annyi „animót”

A Megváltó szeráf képén jelenik meg neki s azután a keresztén szerzett sebeit kezeire, lábaira s oldalára nyomja. Iunen elnevezése pater seraficus. A csoda híre messzeszállt el s a keresztények ezrei tekintenek rá igaz tisztelettel, mint a ki érdemes volt, hogy a megváltás sebhelyeit hordozza.

Assisiben visszatérve, már nemsoká él. 1226. október 4-én éri el a halál rendtársainak siralmi között. Végső perceiben, míg lelke testétől el nem vált, a középkor legszebb vallásos énekét, a napénekét (canticum del sole) zengi s ennek magasztos szavai mellett meg égi jutalmáért az Ur elé, kinek igazi szolgálója volt. — A jámbor legenda szerint a Porciunkula zárdából halálakor, éjjel oly fény szállt ki, mintha hajnali pirkadás fakadt volna az égen s a paesirták hangosan énekeltek.

Assisi őri a szent hamvait is emlékével együtt. Itt láthatók ereklye tárgyai. Itt nyílnak Szent Ferenc rózsái is a Porciunkula zárdá udvarában. Tövisük nincs s ezzel talán a szent szelidségét akarják ábrázolni. De leveleiken vérfoltok láthatók. A vérszőpnyomok a szent vérenek emlékére maradtak fenn. ki e rózsabokorba vetette magát, hogy a kísértés erejét a fájdalom szenvedésével törje meg. S a tövissek szurása nyomán kiserkedt vér rábullott a rózsaleveleire s örökre ott maradt. De a bokor tövisseit örökre elvesztette.

Ez volt a Ferencsek atyja röviden. Éde-történet ez. Benne az emberi szenvedés és szegénység nyeri el apoteozisát. A szenvedés, mely tövisreit veszti a szent életének követésével, mint az a rózsabokor — s a szegénység, mely a nélkülözések tuskás útján is a lelki örömtől diadalénekével halad az égi haza felé. S erre az emberek közül kiválva a Ferencsek atyja tanította az embereket, azért irták be nevét évtőlhetetlen betűkkel az emberiség és az emberiszív történetébe.

(V e g e.)

önt a közönségbe, hogy a csáktornyai pezsgőgyár bizonyára nem szontyolódott volna el, ha ő önti véletlenül az „animót” a közönségbe. Most már csak a sajtó szítja a lelkesedést a detronizált pezsgő helyett. Csak meg kell nézni az újsághordó leányokat, micsoda terhet visznek, ha elhagyják a postapostát, még egy asszonynak is sok volna. Ebből az újsághalomból fakad a nagykanizsai tudomány és lelkesedés. Egyébb forrás ugy sem létezik, amiből bugyoghatna a valamelyes tiszta folyadék. Azért is kőszik oly soká a vízvezeték kérdésének megoldása is. Meg nem oldható kérdések betegségében szenved az egész társadalom. Mindenre csak kérdőjel van. Senki se tud semmi megoldást, még Dobrovics Milán sem. A kívül álló tömeg pedig teljes apáthiába slylyedt.

Ebben a parveut-világban csak akkor van valaminek értéke, ha elérhető: ami ezen kívül csak, az emberre nézve érdektelen. Az élet célját ma már nem metafizikai kérdések megfontolásában látjuk, hanem, az elérhető javak után való szaladgálásban, amely tudományt pozitívizmusként nevezzünk.

Első sorban a vagyonsodás titkait igyekszünk megfejteni. Nehezebb rebusz ez, mint a Borszem Jankóban megjelenők. Tanuim reá: Csillag Elek és Szabó Zsiga, akik csakugyan egyes rebuszfejtők mert hogy az összes viccelapokban megjelenő talányok megfejtik, azt minden barátjuk tudja. Hogy a nervus rerum megszerzésének rebuszát is megfejtették azt az új adótörvény életbe lépése előtt nem áruljuk el. Veszdődjének arval a pénzügyi babák. Mi ilyen dolgokkal nem foglalkozunk. Már ha önnálló bankot csinálnának — a kártya-asztalnál — ahhoz szívesen nyújtunk segédkezet, feltéve, hogy azt a la Baccarat sprangelik.

Mondják, hogy Baccarat-országban a „közös bankadásnak” még sok hive van. Ezeket a mutyistákat szegénytablán kellene megjelölni, csak kellene, mert lehetni, nem lehet, nem hagyán jóvá a belügyminiszter, akire Deák Péter szokott hivatkozni, mikor valamit nem lehet megtiltani. Oh! hazard játék és rózsá, ti költők kedvencei! Csak egyedül nektek nem lehet megtiltani, hogy ne virágozzatok!

Véha.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Bucsuzás a főispántól. — A drágaságról. — Házassági tragédia.)

Bensőséges melegséggel bucsuzik a megye minden rétege Batthyány Pál gróftól, megyénk főispánjától. A megye minden nagyobb városa, községe lerója elismerését, háláját a főispán előtt. S mi úgy látjuk, hogy a válás nehéz porcében (bár ez csak külsőleg az, mert Batthyány itt marad a megyei közélet élén) az emberek szemében az öröm sugárzik a fájdalom helyett. Mintha azt mondanák: Amig ily emberek érdeklődnek a megyében annak kulturális, gazdasági ügyei iránt, mint a távozó főispán, addig a megyében élénk társadalmi élet lesz, mert az ily emberek személye mindig alkalmas a társadalom nagy tömegének megmozgatására.

Egy kitünően képzett kereskedő, ki élelmiszerek eladásával ik kereskedik a kamarában tartott felolvasásában érdekesen foglalkozott a drágasággal, ennek okaival és a bajok orvoslásával. Az elismerést sok helyen megadták már a felolvasónak, ki különben a kanizsai kereskedő gárda egyik széleslátókörű tagja. Mi is szívesen nyújtjuk át az elismerő sorokat. Állítjuk és tudjuk, hogy az okokat és azok orvoslását helyesen boncolgatta, magyarázta, megérdemelte a Presse elismerését. De magáról a drágaságról még érdekesebb és szomorubb fejezeteket mondhatna el, egy kihivatalnok, egy iroda gyakornok, egy városi rendőr. Ezek el tudnák mondani mit jelent az, ha néhány koronából kell megélni, olyan időben mikor a munkaadó testületek is foglalkoznak már a drágasággal. Amit csak dicserni lehet.

A fővárosi lapok hasábjai tudósításban számoltak be egy nagykanizsai ember szörnyű cselekedetéről. Egészen mindegy Milhoffer Albertnek hívják e az illetőt, vagy Haragyszomrád Vondelnek. Nem a személy, hanem a miljö érdekes. Kezdődik házassággal az eset. A nő boldogan költözik be az új családi „fészekbe.” Boldogság helyett civakodást, nyomort talált. A férj éjszakákat gubbaszt át a füstös kávéházban. Elkártyázta kis keresményét. Az asszony meguaja a nyomort hazamegy a fővárosba kis gyermekével. Ott s-m fényes élete, nem duslakodik vagyonban, de van melegség, bensőség a családi életben. A többi a megszokott. A férj kérleli, hívja haza az asszonyt, kit nem hat meg a könyörgés. Egy-két lövés és halott. A többiről beszámol a rendőri sajtóiroda.

A Vérszegénységet,

EZT AZ ALATTOMOS BETEGSÉGET meg kell szüntetni SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-val, mielőtt túlságosan elharapóznánk.

Az arcz megpirosodik, megtelik és az életkedv visszatér mindazok meg-
lepetésére, a kik először használják a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

Az eredeti SCOTT-féle eljárás által izletessé és emészthetővé tett legtisztább alkatrészek, melyek a vérszegénységnek útját állják, képezik a

A SCOTT-féle EMULSIÓ

világszerte ismert sikerének titkát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytáiban.

Az Emulsió valóban a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halcsont — hárjék figyelembe venni.

HIREK.

Jótékony karácsonyi vásár.

A Nagykanizsai keresztény jótékony Nőegylet agilis vezetősége az idén megtartja jótékonycélú karácsonyi vásárját. E pártolásra érdemes cél érdekében a következő felhívást bocsátották ki városunk és vidéke jószívű közönségéhez:

A Nagykanizsai Ker. Jóték. Nőegylet nevében tisztelettel fordulunk városunk és vidéke nagylelkű és jótékony közönségéhez, hogy az egyesületünk által folyó évi-december hó 11-én és 12-én a szegények segélyezésére, a szegény és árva gyermekek felruházására rendezendő nagy karácsonyi vásár tárgyainhoz jó szívűk sugallata szerint adományokkal hozzájárulni és szíves megjelenésükkel bennünket a siker elérésében támogatni kegyeskedjenek. — A legcsekélyebb adományt is hálás szívvel fogadjuk.

A vásár a „Polgári Egylet” nagytermében tartatik s nyitva lesz 11-én délután 3-tól 8-ig, 12-én délelőtt 10—12-ig és délután 2—8-ig. Belépti díj szombaton délután és vasárnap délelőtt 40 fillér, vasárnap délután 20 fillér.

Az étkezöben 1 csésze tea 40 fillér, 1 adag hideg felvágott 60 fillér, 1 pár tormás kalbász kenyérről 20 fillér, 1 pohár bor 20 fillér, 1 pohár sör 30 fillér.

Nagykanizsa, 1909. november 18.

A Ker. Jót. Nőegylet választmánya nevében: Dobrovics Milán titkár, Dr. Szekeres Józsefné elnök. Kegyes adományok Dr. Szekeres Józsefné egyleti elnök-
nő kezeihez küldendők.

Emlékeztető naptár.

- December 5, 7, 8. A Szent Ferenc-rend 700 éves jubileumi ünnepségei a rend nagykanizsai templomában.
8. A Kereskedő Ifjak Onképző Egyetékének cabaret estélye.
- 11, 12. A Nagykanizsai Keresztény Jótékony Nőegylet karácsonyi vására.
15. A Nagykanizsai Gazdakör közgyűlése
- Január
1. A Nagykanizsai Fűtőházi Kézművesek Önszegélyző Egyetékének táncestélye.
8. A Nagykanizsai Izraelita Nőegylet elő sakkjáték estélye.
13. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése

— **Személyi hír** Lóskay Gábor cs. és kir. altábornagy, kerületi parancsnok pénteken d. u. 5 órakor a kerületi vezérkari főnök kíséretében városunkba érkezett és a Koronában szállt meg. Szombaton a helybeli 20. honvéd gyalogezred fölött szemlét tartott és este elutazott.

— **Kovács Antal tanár felolvasása.** Egy éve lesz nemaddig, hogy az Irod. és Műv. Kör március 15-iki ünnepségén hazafias lelkes magasszárnyalású beszédével meghódította Nagykanizsa közönségét Kovács főgimnáziumi tanár. Érthető vázakozással nézünk tehát tegnapi hirdett felolvasása elő, melyben Széchenyi szereplésének pszichológiai oldalát, a nemzetnevelői hatását mutatta be. A jeles szónok most kiváló felolvasónak bizonyult. Szinte a felolvasó asztalánál is szónoki hővel mondta el mélyen járó gondolatait, annyira magával ragadta a tárgyat, mely hazafias lelkét eltöltötte. A nagy Széchenyi az ő ideálja, aki minden erkölcsi eszmét a hazafiság szolgálatába akar hajtani. Míg az akkori Magyarország parlagias, betyárkodó, elfogult, eldőlő, a nemesség ragaszkodik a régihez, a nemesi kiváltságokhoz. Ezt a nemességet akarja Széchenyi a modern Magyarország számára megnyerni. Ehhez azonban nem elég a fellángolás, hanem a cserfátú állandósága szükséges. A régi Magyarországon — szerinte — nincs mit siratni, az új Magyarország jövődjében kell bizni. Ezért hozzá fordul a nőkhöz is, kik takarékosak, gazdálkodók. Mert a gazdag nemzet lehet független és művelt. A magyarok testi-lelki nevelésére, kiművelésére van szükség, hogy szabad lehessen. De a szabadság nem a zabolátlanságban, nem a korlátlanban nem adózásban van, hanem az alkotmányos szabadságban. A szabadság pedig csak demokratikus államban valódi, hol egyenlő jogokban él a nemzet minden rétege. Széchenyi a gazdasági életre, a szabadságra és velők a műveltségre igyekezett nevelni a magyart, hogy az ő eszméit felfoghassa, követhesse. A tudós felolvasót feszül figyelemmel követte az előkelő halgatóság fejtegetéseiben és őszinte tetszésnek adott kifejezést a lelkes tapsviharral.

— **Damjanichné gyűrűje.** Az egész ország áhitata kísérté sírjába a 90 éves nagyszonyt. Mint ha az utolsó szál szakadt volna meg vele, mely a legendás 48-as időkhez kötötte a nemzetet. Nem lesz érdektelen olvasóink előtt, ha megemlékezünk arról a gyűrűről, melyet valamikor a reményteljes boldogság közepette adott a hőskő hőse deli hölgyének. „Emlékl D. J.” van belevésve az antik stílu gyűrűbe. Középen egy smaragd, mellette két kis rubinkó van. Nemesak azért említjük meg ezt az ereklye értékű gyűrűt, mert a nagy vértanu özvegye hordta ujján, hanem mert most Nagykanizsán van dr. Horváthné Kenedi Erzsébet polg. isk. rajztanár birtokában Kenedi Erzsébet (Kenedi Géza leánya) ugyanis keresztleánya az immár örök pihenőre tért nagy honleányának, Damjanichnének, ki a gyűrűt egykor kedves keresztleányának ajándékozta.

— **Kartschmaroff Arnold.** Egyik fővárosi illusztrált lap vasárnapi száma közli Budapest új városatyáinak arcképét és életrajzát. Köztük látjuk Kartschmaroff Arnoldot városunk szülöjtjét, Kartschmaroff Leó főkéntor fiát, kinek Budapesten népszerű drogéria üzlete van. A lap azt írja: „Sok ilyen kereskedő geniere volna szüksége a magyar kereskedelemnek.” Ezen dícséret érdemes embert ért, mert Kartschmaroff szaktudása tényleg neves üzlettel emelte drogériáját ő okl. gyógyszerész.

— **Tanítói áthelyezés.** Benkó Sándor bucsuszentlászlói állami tanító hasonló minőségben az újpesti állami elemi iskolához helyezték át.

— **Házassági ünnepség.** Mérei Ignác a „Keszthelyi Hirlap” áldozatkész kiadója a napokban ünnepelte házasságának huszonöt éves évfordulóját. A házaspárt számosan gratulálták a csendben lefolyt családi ünnep alkalmából.

— **Negyven éves szolgálat.** Cavallár József a keszthely adóhivatal pénztárosa most töltötte be negyven éves hivatali működését. Tisztelői lakomán ünnepelték.

— **Hivatalvizsgálat.** Ódor Géza kir. tanácsos zalaegerszegi pénzügyigazgató a mai nap folyamán megvizsgálta a helybeli városi adóhivatalt. A kifogástalan rend és pontosság, melyet ott minden irányban tapasztalt, nagyon kellemesen érintette és Horváth István helyettes adóellenőr előtt, ki a könyvek megvizsgálásánál rendelkezésére állt, legteljesebb elismerésének adott kifejezést.

— **Halálozás.** Pulay Károly nyug. telek könyvvezető 56 éves korában Nagykanizsán meghalt. A Zala-felsőháthóti temetőbe fogják szállítani.

— **Karácsonyi fogházban.** A nagykanizsai Rabsegélyző egyesület vasárnap délelőtt tartott választmányi gyűlésén kimondta, hogy a karácsonyi szent estén a nagykanizsai fogház rabjainak vacsorát adnak.

— **Egy fővárosi cég jubileuma.** Kertész Pál. férfi és női divatárú-üzlete Budapest, Rákóczi-ut 40. sz. alatt mely egyik látványossága a fővárosnak, most jubilál: amennyiben 15 esztendeje annak, hogy üzletét alapította. Ez alkalmából pazar kiállítású katalógust adott ki, melyet mindenkinek ingyen küld, ki ez iránt egy levelező-lapon hozzá fordul.

— **Vármegyei közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án a vármegyei közgyűlésében d. e. 10 órakor kezdődőleg közgyűlést tart. A gyűlésnek tárgysorozata 181 pontból áll, melyekből megemlítjük a következőket; 1. Jelentés a törvényhatóság állapotáról. 2. Batthyány Pál gróf volt főispán bucsulevele Zalamegye közönségéhez. 4. A megyei közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő 5 tag (Bosnyák Géza, Filipich Lajos, Koller István, Tripammer Gyula és Vizlendvay Sándor) helyébe új bizottsági tagok választása. 9. A milleniumi ösztöndíj adományozása a zalaegerszegi, keszthelyi és nagykanizsai gimnáziumok egy-egy tanulójának. 12. A vármegyei választott bizottságok közül lemondott és elhalt tagok helyének betöltése céljából való intézkedés. 32. Franz Lajos és Fiai nagykanizsai ker. cég kérvénye a csurgó — ihárosberény — komárváros és ihárosberény nagykanizsai h. é. vasút segélyzése

iránt. 43. Hóbor Antal nagykanizsai hordó-jelző hivatali szolgálta fellebezése. 52. Darnay Kálmán kérvénye a községek régi pecsét-nyomóinak a Darnay muzeum részére leendő átengedése iránt. Dr. Neumann Henrik légrádi, dr. Darányi Árpád nagykanizsai és dr. König József nagykanizsai orvosok okleveleinek kihirdetése.

— **A Kossuth Lajos tér parkosítása.** Csak nemrég adtunk hírt arról, hogy a Teleky utat kétsoros fával fogja a várost szegélyezni. Most meg arról értesülünk, hogy a Kossuth Lajos tér parkosításáról tervet készített a város. Az út kövezése, a temetőbe vezető hid elkészült és úgy szinte önként kínálkozott, hogy e tér egy csinos pontja legyen a városnak. Ott van a tűzoltó-torony, a közkórház, melyek mind kívánkoztak a szép környezet után. Fák és bokor csoportok fogják az utakat szegélyezni, úgy hogy e tér, melyen a millenárius fák is vannak és mely a sétáterhez veti a közönséget, új kellemes helye lesz a városnak. Hogy a megnövekedett fák alól a padok sem fognak majd hiányozni, az csak természetes.

— **A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket.** Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszataszító íze van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejt tulajdonosságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemesak hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Főszolgabírói székhelyek a Csány szobor ügyben.** A Csány szoborbizottság titkára kérő levelet intézett vármegyének főszolgabíráihoz, hogy e tél folyamán székhelyeiken a lelkes ifjúsággal rendeztesseken egy-egy Csány-estélyt, melynek tisztja jövedelme a Csány szoboralapra adassék. Hiszen, amint hogy igaz is, még a kisebb községekben is szoktak tartani minden évben egy-egy mulatságot néha még messzibb való érdekekért is. Egyet, csupán csak egyet rendezzenek a nagyobb, vezérszeropet vivő községek, városok a mi rendkívüli nagy emberünknek, hős vértanúnknak is az emlékére. Ugy áll a dolog, hogy az első gyűjtés buzgalma után mintha csökkent volna a hevület. Most 26.—27 ezer korona már biztosítva van ugyan, de legkövetőbbet 35 ezret kell gyűjtenünk egy-két év alatt. Hisszük is, hogy a főszolgabíró urak szívükre veszik a dolgot, s nem hogy egyenesen ők rendeznék, de tanácsal és erkölcsi támogatással segítségükre lesznek a rendező ifjúságnak. A keszthelyi és zalaegerszegi főbírókhoz nem küldött a titkár kérő levelet, mert Keszthelyen egy, Zalaegerszegen több fényes estély juttatott már szép összegeket a hazafias alapra. Ugy lesz szép is a nemes munka, ha részarányosan járulunk hozzá vármegye büszkeségünknek az ol-tárához.

— **Testvérgyilkosság.** Prespelics János 22 éves drávavásárhelyi cipész a mult hét egyik napján meggyilkolta találták műhelyében. A széles körben megindított nyomozás során több letartóztatás történt, míg végre súlyos gyanuok alapján a hozzátartozókat vették vallatás alá, mert megtudták, hogy a meggyilkolt rossz viszonyban élt családjával. Mikor a csendőrök Prespelics Mátyást vették vallatóra, kabátján vérvonokat találtak mire ez beismerő vallomást tett. Majd visszavonta vallomását. A csendőrök erre a mindig sikeres vallatáshoz fogtak: kijelentették, hogy elviszik őt a gyilkosság színhelyére. Ez hatott. A gyilkos testvér részletesen elmondott mindent. Azt vallotta, hogy civódás után ölte meg öccse és csak ezután jutott eszébe öccse pénzének elrablása. A gyilkos viselkedése olyan, mintha elméire meghibbant volna. A vizsgálóbírónak kijelentette, hogy nem ő ölte meg az öccsét s csak azért vallotta azt a csen-

Sirolin

„Ez az érvényes és a leghatékonyabb gyógyszer a köhögés, vadszéklet, éjjeli izgatás.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára évszámra 4.— hazánk.

döröknak, mert félt. Később mikor újra kihallgatták, szinte örületben volt. A vizsgáló bírora rémülten nézett és felkiáltott: „Ki ez? Adjatok egy botot, hogy kiverjem!” S elájult. A gyilkosságot azért követte el mert a pénzre vágyott s meghalt anyjuk örökéből is több részt gondolt így magának s megmaradt testvéreinek. Hírlík, hogy mostohanyja biztatta fel a tett elkövetésére, de ez még nem bizonyosodott be. Annyi tény, hogy a megölt testvérré mindnyájan haragudtak.

— **Osáládi dráma.** Milhoffer Albert nagykanizsai gabonaügynök, akit felesége iszákos és kártyás természete miatt elhagyott, lelőtte Budapesten alig egyéves kis gyermekét és aztán önmagát lölte agyon. Tettéknek oka, mert felesége elhagyta Milhoffer heves, veszekedő természetű ember volt, kinek családja és egyéb perpatvarai sok dolgot adtak a hatóságoknak. Mondják: nem volt beszámítható.

— **Hasba szurta** Kersznik Ferenc stájer lóalkusz panaszt emelt Schmiedlechner György ellen hogy a százkői Hajas féle vendéglőben hasba szurta. A sebesültet a varasdi közpórházba szállították. Schmiedlechner ellen pedig az eljárást megindították.

— **Mi a legszebb karácsonyi ajándék?** E kérdésen sokan török fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyáltalán praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol képek ne díszítik a falakat. Szászorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzá tartozóknak művészi olajfestményt, vagy kréta rajzunk arcképe díszíti. Egy ilyen arckép egyáltalán a legszebb, a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A „Rafael” fényképezési és festészeti műintézet, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46. amellett, hogy a főváros legelső ilyen műintézetét, még egyáltalán feltűnően olcsó árakkal az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Kréta rajzok már 6 koronától, olaj festmények 10 koronától rendelhetők díszes paszpartúrával. E hírneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágosítással és árjegyzékkel. Megbízható ügynők mindenütt felvételtnek.

— **Fontos közlemény a hölgyközönség részére.** Azon tisztelt hölgyek, kik a legutolsó fővárosi divat szerint akarják kalapjaikat díszíttetni és alakíttatni, amellett, hogy ez sokba ne kerüljön forduljanak bizalommal Friedrich Mariska divatárusnőhöz, Budapest, VI. Vörösmarty-utca 73. aki ezirányban készséggel ad díjmentesen levélbeli felvilágosítást izléses, gyors és olcsó munka. A legrégibb kalap is a legdivatosabban és a legszebben lesz átalakítva.

— **A sörgyár osztaléka.** Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy a nagykanizsai sörgyár, városunknak ezen hatalmas iparvállalata az idén is 7% osztaléka három korona 50 fillér, amit azért közlünk újból, mert legutóbbi számunkba sajtóhiba folytán, más összeg került.

— **Egy követésre méltó példa.** A tengerre utalások szerint kétséget sem szenved, hogy a külföld a jót a rossztól, a valódit a hamisítványtól igen jól megkülönböztetni tudja és olcsó árjegyzés dacára utánzatot magára rádukálni nem enged. A behozatali cégek már meg sem kísérelték az egész világon jól bevezetett és a közönség által kedvelt Horgony-Kőpítőszekrényeket silány utánzatok által helyettesíteni. „Az utánzatokkal sok bajunk van, a közönség minden egyes szekrényt Horgony-védjegy nélkül a kereskedőnek visszaadja.” Azt írják a behozatali cégek Richter F. Ad. és Ta bécsi cégeknek. Sajnos azonban, mint értesülünk, a belföldi közönség kevésbé követelő, mert néha utánzatokat is elfogad. Ez nincsen rendjén, szülőnk is nyomtatékosan a valódi Horgony-Kőpítőszekrény kiadását követeljük és minden egyes szekrény „Horgony” nélkül visszautasítandó. Miért érzédenek meg gyermekeink egy silány utánzattal?

— **A hivatalos papiros** Nem újság már, hogy a munkásbiztosító pénztári tisztviselők mozgolódnak. Mozgolódás közben azozba a kartársaknak szóló leveleknél némelyek a hivatalos borítékot használták, amelyet ingyen továbbított a posta. Több se kellett az állami munkásbiztosító hivatalnak Szigorú rendelkezéssel utasította az összes főhatósága alá tartozó hivatalokat, hogy intseik le ezt a szokást. Aki pedig mégis hivatalos borítékot használ magánlevelezéséknél, az ellen meg kell indítani a fegyelmet, sőt mivel belevágott a kincstár érdekeibe, gondoskodni kell arról, hogy postajövedéki kihágás miatt is induljon meg egy kis eljárás.

— **Az élelmiszerek drágulásáról.** Az a nagyérdemű és tartalmas felolvasás, melyet Schwarz Gusztav nagykereskedő és gyáros tartott a kerületi kereskedelmi és iparkamara ülésén a közel jövőben nyomtatásban fog megjelenni. A felolvasó kitűnő szaktudással mutatott rá a drágaság okaira és csak kívánatos lenne, hogy az óhajok mielőbb megvalósuljanak.

— **Az utca milliommosa.** Néhány hét óta egy száználmas külsejű ember járkal a város utcáin. Egy kis papirszelvényt szorongat mindig a kezében, melyen valamelyik pénzintézet neve van. Ezzel a papírral bejárja e helyeket és kéri az érte járó milliót. A csendes ördög szájalommal küldik az emberek egyik intézetből a másikba, nagy öröme az utcának, melynek népe mindig csapatosan kíséri a „milliomosát”. Nem ártana egy kis intézkedés.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

künnön alkalommal használtathó
vesesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köbnyvnyél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen hatékony!

Kapható ártóanyagok nélkül és egy a Bécsy-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudaórházpart 2.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Dukai Takách Judit élete és munkái** Kemenezsája kedves költőnőjének, Dukai Takách Juditnak, ki annak idősej Malvina név alatt egyetlen magyar költőnőnk volt, életrajzát és munkái méltatását, valamint fennmaradt összes munkáit adja egy kegyeletes gonddal összeállított kötetben Vadász Norbert csornapremontrei kanonok. Dukai Takách Judit, mint ismeretes, a múlt század első felében élt és dolgozott. Mindenben az akkori magyar nemes asszony életét élte, mint feleség és anya is példás tudott lenni s e mellett nem hivatás nélkül áldozott a muzsa oltárán Nőies, meleghangú verseivel, vonzó és gyöngéd egyéniségével elnyerte kartársai legjobbainak tiszteletét; Kazinczy, Kisfaludy Sándor, Berzenyi, Kiss János és más akkori jeles írók biztatták, bátorították, gróf Festetics György meghívta nevezetes helikoni ünnepeire s neki is ültettek egy ily ünnepen, miut költőnek emlékfát. Így bár műveiből életében kevés jelent meg nyomtatásban, Dukai Takách Judit hírnevére és tekintélyre tett szert az írói körökben. Azóta csak az irodalomtörténeti könyvek emlegették, olvasni nem lehetett műveit, mert kéziratban, kiadatlanul heverték az Akadémia kéziratárában. Most férhetünk először hozzájuk s látjuk, hogy bár már majd egy évszázad választ el keletkezésüktől, sokat megtartottak benső meleg hangulatukból. Az őszinte, igaz érzés megérik rajtuk még ma is s ezért vonzó és érdekesek. A verseken kívül maradt egy-két prózai kísérlete is. Az életrajz, melyet Vadász Norbert írt róla sz-ret-tel, gonddal irt tanulmány, az életrajza fekteti a fősúlyt, elmondja Takách Judit leányéveit, költőnévé avatását, a helikoni ünnepeken való szereplését, házasságát s élete végszakát. A munkáságról szóló záró fejezet meglepő, de azért elfogulatlanul, az igazsághoz hiven méltatja Dukai Takách Juditot, a költőnőt. A könyv nemcsak kegyeletes emlék, hanem kedves, vonzó olvasmány is, különösen nők számára, mert egy érdekes magyar nőalakot elevenít fel. A 14 ivre terjedő kötetet a Franklin-Társulat adta ki igen izléses kiállításban, a költőnő egykorú miniature után készült színöz arcképevel. Ara 3 korona.

KÖZGAZDASÁG.

A játékgár fejlődése. Így karácsony táján nincs kelendőbb cikk a kereskedésekben, mint a játékgár. Ebből az alkalmából szívesen közöljük ama értesülésünket, hogy a Spitzer és Steiner-féle nagykanizsai játékgár nagyon élénken és foglalkoztatva a budapesti, wieni más nagyvárosok nagykereskedői és áruházai által. A közönség körében kedveltségnek örvendenek a gyár rendkívül csinos gyártmányai így alapos reményünk lehet a fejlődő fiatal vállalat néhány év múlva a megérdemelt országos hírnévre fog szert tenni.

Déli vasut. Folyó évi december hó 2-án a Budapest-Osáktornya határszéji vonalon Máriatelep állomás és Balatonberény megállóhely között fekvő „Balatonkeresztúr fürdő” személyforgalmi megállóhely megszüntetésével „Balatonkeresztúr fürdő” elnevezéssel az összes szállítási szolgáltatára berendezett állomás lett megnyitva. Nevezett állomás marhahakodóul nincsen engedélyezve és oly áruk, melyeknek kezeléséhez homlokkrakodó okvetlen szükséges, itt sem fel sem ki nem adhatók. Az üzletgazgatóság.

Az új bortörvény kiskátéja. A városházára 450 kötet könyvecskét küldött a földmivélségi miniszter a kis szőlőbirtokosok között leendő kiosztás végett. A könyvben 1908. évi XLVII. t.-c. kérések és feleletekben egyszerű és világos nyelven van elmondva amit a szőlőgazdáknak tudniuk kell a borhamisítási tilalomról és a kamisított borok forgalomba hozataláról. Szőlőgazdáknak és borkereskedőknek nélkülözhetetlen könyvecske. Ara 20 fillér, de lelkesek, községi jegyzők, tanítók, kis szőlőgazdák, ha egy levelezőlapon kéri a földmivélségi miniszteriumtól, ingyen kapják. A városházán Benedek aljegyző urnái is kérhetők a II. emeleti helyiségében.

Egy megyei iparvállalat fejlődése. Eitner testvérek sümegi bőr- és hadfelszerelési gyár a technikai bőrárak gyártását is felvette üzemebe és többek között gépszijakat, varró- és kötőszijakat, zsáksattokat, automobil-börkellékeket is fog gyártani.

Szaporodnak a biztosítók. Valamikor, még nem is évtizedekkel ezelőtt, csak a nagy biztosító intézeteknek volt vezérügynökségük, főügynökségük, vagy megbizottjuk Nagykanizsán. Az utóbbi években azonban gombamódra elszaporodtak az apró kis intézetek és velük együtt vidéki megbizottaik. Ehez járul még a főváros apró kiházasítási egyleteinek ügynöki hálózata, melyek a vidéken gondoskodnak arról, hogy a közönség bizalmatlanul fogadja még a jobb intézetek képviselőit is. A nagy intézeteknek együttesen kellene fellépni az apró elősdiék ellen.

Az ország egyik leghírnevesebb **bábaképző-intézetének** igazgatótanára írja: „A **Ferenoz József** keserűvizet állandóan alkalmazom és bizonyíthatóan, hogy a „Ferenoz József”-viz a gyermekágyasoknál is a legjobb hashajtó.”

Karácsonyi hirdetések

— olcsó díjzabás szerint vesz fel —

iparozóktól,
kereskedőktől,
iparvállalatoktól,
pénzintézetektől.

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjzabás a december hónapban megjelenő bármelyik számra érvényes.

A közönség köréből.

A jégpálya.

Egy korcsolya egyleti tag panaszkodik és csodálatát fejezi ki, miért nincs még a kanizsai jégpályán jég, mikor Pesten már javában korcsolyáznak. Az egyesület körében erre azt felelték, hogy ők megtették mindent és nem rajtuk, hanem az időjárás miatt, hogy még nincs jég. Mindkettőnek igaza van. Nem is lesz Nagykanizsán addig rendes jégpálya míg a pálya nem lesz betonozva, mer addig a talajvíz szivárgás mindig ellensége lesz a jégnek. ezzel kellene foglalkozni és előteremteni a szükséges fedezetet. Soraim közléseért fogadják a t. Szerkesztőség.
»Haltfax.«

Házfeladás.

A Szemere-utcában, Zerkowitz-féle telken ujjonnan épült ház 3 szobával s az összes mellékhelyiségekkel szabadkézből azonnal eladó.

Ha

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot

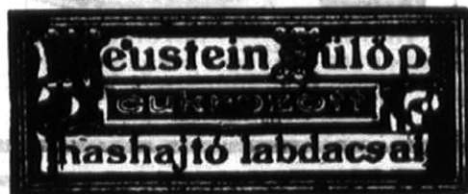
„AZ UJSÁG”-OT.

Megrendelő cím:

Az Ujság Budapest.

Egyes példányok minden újságelárusítónál kaphatók.

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulát)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentírt szer mentes minden káros alkotórészekből a legjobb sikerrel használják az altest bántalmaztál, könnyű széketletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

zékrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrosított volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tekercs 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pillulát tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegye és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresek. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerüzára, Szent Lipóthoz Wien, Plánkengassé 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Prágér Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

EUFON

az egyedül tölcser nélküli beszélő gép. Az összes más gépeknel minden tagadás dacára beépített pléhtölcser van elrejtve.

RESONANS SZERKEZET CSAK IS AZ

«EUFON»-nál

Azért nem létezik Eufonnál pléb vagy fa recsegés

azért adja vissza az Eufon a dalt és zenét felelmulhatatlan természetes módon.

azért az Eufon a legnagyobb hang-erő mellett is a világnak legjobb beszélő gépe.

LEGJOBB és LEGSZÉBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

K 75.— ért egy kitűnő hangszer jobb kivitelben K 100.— 125.— 130.— 200.

„AUTOMAT” hangműszer K 40.

Mindennapi szétküldés a világ minden irányában.

Eufon Co. Lmtd.

Vezérképviselte Bécs, I., Graben 17.

Megtétekintés végett kívánatra gépet és lemezeket választás céljából küldünk. Kívánatra fizetési előnyökben részesítjük. Prospektus, jegyzék és árjegyzék ingyen és bérmentve

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsolésnek bizonyult kőszvényektől, száznál és meghűlésektől.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török László gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszianhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Bischitzky Miksáné

35 év óta fenálló legjobb hírnévnek örvendő hangszer-raktárában Nagykanizsán

ZONGORÁK, PIANINOK, CIMBALMOK ÉS HARMONIUMOK

a leghírnevesebb bécsi gyárakból, új és átjatszottak nagy választékban, részleltetésre is, a legelősebb gyári árak mellett kaphatók, esetleg bevetelvezhetők. Régi zongorák mindenkor becsoróltatnak.

LE DÉLICE cigarettapapír cigarettahüvely

mindenütt kapható.

1856|1909. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. IV. 68/2 és 68/7 számú végzése következtében Dr. Kreisler József nagykanizsai ügyvéd által képviselt Simunics Károly, ugys mint kk. Simunics Kati és Simunics Mari gyámja légrádi lakos javára László Mihály légrádi lakos ellen 150 kor. s jár. erejéig 1909. évi augusztus, 7 és november 6 án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 724 kor. 40 fill. becsült 14,800 drb. kielégített téglá, 30,000 drb. ki nem égetett téglá 300 drb. égetett zindelyből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésen a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi V 1008/2 számú végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi július 24 napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 152 korona 40 fillérből bíróilag már megállapított költségek erejéig Légrádi a községhez tartozó téglaháznál leendő eszközésre 1909 évi december hó 16. napjának délelőtt 8 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók aly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és befoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t. c. 120. §-a és a v. h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi december 1-én.

Maximovits György

kir. bírósági végrehajtó.

Jól jegyezd meg: csak **Ottoman-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévétra** vezetni.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A **Pathéfonnál** nem kell tűt cserélni.
- A **Pathéfon** tű nélkül játszik.
- A **Pathélemezek** soha sem karcolnak, nem oszszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A **Pathélemezek** oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- A **Pathélemezek** kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- A **Pathélemezeknél** senki a fülét be nem fogja.
- A **Pathéfon** egy elsőrendű művészies házihangszer, amely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztémát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmúl.

Gépek 45 koronától feljebb. 28 cm. kétoldalu lemez K. 5.— 24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kivál feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédegyalozred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

„Örvendünk, hogy megvan!”

Védelmet a nedves idő s meghülés ellen

csak a Storm Slipper és a hőcipő nyújt, a melyek

Boston Rubber Shoe Co. Bostonban

készülnek, formájuk a legjobb, könnyű és elegans. Tessék a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő talpára van nyomva; óvatosság ajánlatos, mert sok sifány áru kerül piacra. Kapható Budapest és a vidék nagyobb városában minden jobb cipő gumiláru férfi és női divatúru üzletben. — Vissontelárusítók felvilágosítást kaphatnak Magyarország és Ausztria területén megbízott vezérképviselőktől:

Wellisch, Frankl & Co.

WIEN, I., Fleischmarkt 12 14.

Nagykanizsán kapható: Alt és Böhm, Kreiner Gyula, Rosenfeld Adol Fial ócegnél.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő és azóthóddál rakár:

„NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Bolus Lajos, Prágó Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Ön megkárosítja magát

ha régi külsősegeit nem hajtja be. Használja fel azonnal a breditrefoom egyesület, Graz, Hajdugasse 10. felszólító eljárást és kérje ingyenes megküldését a 2108 sz. poospektusnak.

Vegyenek csak **Szt.-Pétervári sárczipő** utólréhetlen a tartósságban.

Valódi csak ezen **háromszögű védjeggyel**

Kapható: **Miltényi Sándor és Fia** Nagykanizsa.

A ki nemcsak karácsony este, hanem azután is boldog és megelégedett gyermekeket látni akar,

annak olyan játékszerre kell választani, a mellyel a gyermekek tartósan és szívesen foglalkoznak. Azonban egyik játékszerrel sem foglalkoznak szívesebben a gyermekek mint a

Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényvel,

a gyermekek tapasztalat szerint a fényes többi játékszer csakhamar félre tessik, hogy mindig újolag szép építményeket, várakat, templomokat, kastélyokat, hidakat stb. felállíthassanak. Ők csakhamar tudják, hogy a Horgony-építőköveket jól kell kezelni, hogy azokat a következő kiegészítőszekrényvel, a mely nekik nagyobb és szebb építményekhez mintalapot hoz, ismét felhasználhassák. Nem létezik más játék szer, a mely hasonló módon oktatólag és nevelőleg hatna, és ezért egy karácsonyfa alatt se hiányozzon a valódi Horgony-Kőépítőszekrény. Bevásárlásnál azonban a legnagyobb elővigyázat szükséges, mert silány utánzatok vannak forgalomba, és saját biztonság kedvéért nyomatékosan **Richter-féle Horgony Kőépítőszekrényt** kérjük és szekrényt a „Horgony” jegy nélkül mint nem valódit utasítsunk vissza. Legokosabban cselekszik azon anya, a ki bevásárlás előtt az új képes építőszekrény-árjegyzéket hoztatja és aszerint a kiválasztott szekrényt kéri. Az árjegyzékben bővebbet találunk a Horgony Hídepítőszekrényekről és a leányok által annyira kedvelt „Meteor”-rakásjátékokról.

Richter F. Ad. és Tá.

kir. udv. és kamarai szállítók
Bécs, I., Operngasse 16.

A ki zenekedvelő, az kérje a híres Imperator zenélőművek és beszélőgépekár jegyzékét is.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazás szerint.

A pénzügyi bizottság és a vicinális.

Nagykanizsa, dec. 9.

A város pénzügyi bizottsága hétfői ülésében tárgyalta a Franz cég kérvényét, melyben az általa tervezett csurgó-iháros-berény-komárváros és iháros-berény-nagykanizsa h. é. vasut megépítésére háromszázezer korona összeget kért. A bizottság a tervet alapos tárgyalás alá vette és kimondta, hogy a vasut segélyezésére negyvenezer korona megszavazását fogja javasolni a képviselőtestületnek.

Mindenek előtt állapítsuk meg ama tény, hogy a pénzügyi bizottság határozata nem keltett meglepetést. Maga az érdekelt cég gyárvállalatának igazgatója — írja egy helyi lap. — „egykedvűen fogadta a bizottsági határozat hírére.” Ez természetes is. A város polgárai közül nem akadt senki, ki a horribilis háromszázezer koronás kérelmet egy pillanatra is komolyan vette volna. Ellenben kezdettől fogva erős szavakkal bírálták eme nem épen szerény kérelmet. E felfogásról mi tudunk, azonban ennek regisztrálásától tartózkodtunk, nehogy a hangulat-keltés vádját emeljék ellenünk.

Ma azonban, mikor városunk elite-bizottságának, a pénzügyinek, meg van már a határozata, mely bizonyára döntő szerepet kap a képviselőtestület véleményében, ki kell jelentenünk, a pénzügyi bizottság határozata a város közhangulatából került ki. S ha tekintetbe vesszük azt, hogy Pongor igazgató egy újságíró előtt tett nyilatkozatában többek közt azt is magyarázza, „indokolja” hogy a 300 ezer koronás kérelmet azért állapították meg ily magas összegben, mert kezdetben azt hitték, hogy Somogyvármegye ellenkezéssel fogadja a tervet. Nem ez történt. Somogyvármegye — a nyilatkozó igazgató szerint — oly melegen felkarolta a tervet, (ugy látszik Somogy a saját szempontjából jónak tartja a tervet), hogy a cég ma már mérsékelheti a Nagykanizsához fűzött igényeket. Rendben van. A pénzügyi bizottság a mérséklést elvégezte. Az igazgató ur nyilatkozata után nincs is nagy eltérés a háromszázezer koronás kérelem és a negyvenezer korona megszavazott segély között!

Ezek után pontot is tehetnénk az ügyre. A bizottság döntött, még hozzá a megyegyűlés előtt. Határozata nem keltett meglepetést, sőt egykedvűen fogadták. Ez mászóval azt is jelenti, hogy a bizottság határozata természetes, logikus és igazságos, melyet a kívül álló szemlélőnek nem kell magyarázni, indokolni.

Azonban mit látunk? Hát kérem szörnyű dolgokat. Az újnapi Elek Lipót elnöklése alatt működő pénzügyi bizottság, melyről még nemrégiben, a költségvetés összeállítá-

sakor az volt a vélemény, azt irták a lapok, hogy e bizottság mennyire számol a város pénzügyi helyzetével, hogy e bizottság mennyire óvatos és körültekintő, mily pénzügyi mestermunkát végez, két hét múlva ugyan ez a bizottság mondhatjuk botrányos dolgot művel. Nem találunk enyhébb kifejezést annak megbélyegzésére, amit a pénzügyi bizottság művelt. Mert szörnyű dolgokat cselekedett. Ime a bizonyíték: A döntés mindenekelőtt „hihetetlen” „csodálatos.” Ez nem kifejezés. „Példátlanul áll a városok történetében.” Önök nem hiszik. A dolog kérem úgy áll, (kérjük a gyengébb idegzetű embereket: ne olvassák ezt a részt. Szerk.) hogy a pénzügyi bizottság hétfői gyűlésén „megfojtottak”, „agyonütöttek” valamit! Egy élő vasutertvet. A Franz féle vasutertvet, melynek előnyét mindenki látja, mellyel nem helyezkedhetik szembe senki, ki a város érdekét a szívében viseli... Pedig a bizottság szembehelyezkedett. Nemesak a tervvel, hanem a „legismertebb utszéli igazsággal”. Ilyen a mi pénzügyi bizottságunk. Nem tudjuk, mit szól majd ehöz az utszéli igazság, de a városi képviselőtestületnek lesz hozzá szava. Felül fogja ezt bírálni, mert a „város képviselőtestületet nem fogadhat el olyan határozatot, mely inkább védi a Déli Vasut, mint a város érdekeit.”

Ezek után a „Rebmenachem” recipe szerint kívánunk jégesőt a bizottságra, vagy helyesebben a határozatra. Nem tréfálunk tovább, bár a fenti idézetek után nehéz e kérdésről komolyan nyilatkozni.

De igenis kérjük a város képviselőtestületét vizsgálja meg alaposan a pénzügyi bizottság döntését. Vizsgálják meg igazak-e jogosak-e ezen idézetek és akkor a pénzügyi bizottság vonja le a következményeket. Ha pedig nem, akkor adjon elégtételt a képviselőtestület a megtámadott bizottságnak.

Mi nem nyertünk felhatalmazást senkitől a pénzügyi bizottság megvédésére. Nincs is szándékunkban ezt megtenni. Ujnapi Elek Lipótnak és bizottságának kell megtalálnia a védelmet.

A mi tisztünk ebben a kiélesített ügyben ezuttal nem lehetett más, mint a helyzetnek hű, igazságos élesen kifejező beállítása. S ha beteljesedik az a kopott közmondás, mondj igazat betörök a fejed, akkor mi szó nélkül fogjuk ezt elszenvadni, mert a fejtörés igaz ügy védelmében ért bennünket.

A bizottsági gyűlésről szóló tudósításunkat lapunk más helyén közöljük.

Munkásgimnázium.

— Saját tudósítónktól. —

Most már bizonyosan meglesz, mert már nem arról foly a vitakozás, hogy ki létesítse: az óriások-e vagy a törpék, sőt egyáltalán nem is történik vitakozás, hanem egyszerűen megalakul. És pedig éppen azért, mert az iparosok szükségét látják annak, hogy legyen egy ilyen továbbképző tanfolyamuk. Éppen lapunk, a Zalai Közlöny volt az, aki hangoztatta, hogy amint minden iskolát a szükség hoz létre, ugy ezt is csak akkor kell megalapítani, ha az érdekelt iparosok kijelentik, hogy akarják.

Nos hát az iparostesterek, amint már hírt adtunk róla múlt számunkban, megmozdultak és az iparostestület kérték fel, nagyon helyesen, hogy járjon fel az ügy megvalósítása érdekében.

Az iparostestületnek elnöke Dants Kálmán és jegyzője Muraközy Lajos pedig nemesak a legnagyobb készséggel, de buzgalommal is igyekeznek megfelelni a hozzájuk fűzött várakozáshoz.

Szombaton tisztelegtek Vécsey Zsigmond polgármesterrel, hogy városi segítséget eszközöljenek ki a tanfolyam részére. Vécsey polgármester örömmel adott kifejezést, hogy az iparos polgárság szellemi előrehaladását, elősegítheti és biztosította a megjelenteket, hogy a tanács és a képviselőtestület részéről a legkészségesebb támogatásban fog ez az ügyük részesülni. A kért helyiséget, fűtést, világítást előre is biztosítottak tekinthetik.

Ugyancsak az iparostületi elnök és jegyző tisztelgett szombaton Horváth György főgimnáziumi igazgatóval is, aki a tanári karnak azt az önzetlen kijelentését közölte, hogy a tanítást minden szakra nézve díjtalanul ellátja. A tanári karnak ez a nemes kijelentése méltó ahhoz a szellemhez, melyet a piarista rend a felvilágosodás harcában mindenkor tanusított.

A tanítás minden valószínűség szerint a főgimnázium valamelyik termében, talán a rajzteremben lesz. Tekintve hogy Horváth igazgató ur a gimnázium adminisztrációjával tülön-tul el van foglalva, Kovács Antal tanár ur vállalta magára, hogy a tanfolyam vezetését intézni fogja. Ezt örömmel vesszük mi is tudomásul, mert Kovács tanár ur európai színvonalu egyénisége a legnagyobb garancia, hogy ez a továbbképző tanfolyam a legnagyobb körültekintéssel lesz megalapítva és vezetve. A hétfőn este megtartott iparostületi előjárásági gyűlésen ezekről számolt be Dants Kálmán elnök. Ennek alapján azt a határozatot hozták, hogy a tanfolyam esetleges költségeit az iparostület elvállalja.

Szó esett bizonyos előkelő helyen arról is, hogy a napnak mely szakában és hetenkint hányszor tartassék előadás a tanfolyamon. Felemlítették, hogy hetenkint 4-szer és este vagy 8—10-ig, vagy 7—9-ig legyenek az órák.

A mi véleményünk e tekintetben a következő: Figyelmen kívül hagyni nem szabad, hogy a tanfolyam hallgatói egész nap testi munkával lévén elfoglalva, szellemi rugókonyságuk is csekély estére kelve. Azért célszerű, ha minél rövidebb ideig és hetenkint kevesebbszer kössük le szabad idejüket. Szerintünk tehát elegendő volna, ha hetenkint csak háromszor és pedig 7—8-ig tartatnának az előadások. Ez ugyan részlet kérdés, de mivel szavunkat mi csak itt emelhetjük fel, idejekorán akarjuk ezt tenni. Ez az idő sem az előadó tanárokat, sem a hallgatókat nem zavarja megszokott esti életrendjökben.

Reméljük, hogy nemsokára már a megkezdett tanításokról adhatunk tudósítást olvasóinknak.

A vicinális kérvény.

Negyvenezer korona segély.

A pénzügyi bizottság gyűlése.

(Saját tudósítónktól.) Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága hétfőn este tartott gyűlésében tárgyalta a Franz cég vicinális kérvényét.

A gyűlésen Ujnépi Elek Lipót elnökölt. A kérvény felolvasása után hosszas eszmecsere fejlődött ki a bizottság tagjai között, melynek végeredményeként kimondták, hogy a kért háromszázezer koronás támogatás helyett negyvenezer koronával segítik a vasut létrejöttét. Ezt a következő kikötésekkel adták meg: a város csak akkor folyósítja a törzsrészvényekre megszavazott összeget, ha a vasut teljesen kész. A megépítés megkezdését 1911 január elsejében állapították meg. A város kiköti a bizottság javaslata szerint, hogy egy igazgatósági tagsági helyet tölthesen be, hogy egy alkalma legyen a menetrend megállapítására befolyjni.

A bizottság határozatának intencióiról így értesültünk: A bizottság csak a nagykanizsa-ihárosberény-csurgói vonalat tarja fontosnak a városra. Ezt a beadvány 21 kilométernek tervezi, erre szavazott meg negyvenezer koronát. Az ihárosberény-komárváros vonalat, mely Nemesdéd és Nemesvid községeket érinti a bizottság nem támogatja, mert az az aggodalma, hogy ez eltereli Nagykanizsától a forgalmat az olcsóbb államvasut felé. A bizottság a gazdasági viszonyok alapos szemleltartásával határozott. Nem fogadta el azt a véleményt, hogy minden vicinális segíti a várost, hanem azt is szemmel tartotta hogy vannak vonalak, melyek elterelik a forgalmat. Ennek bizonyítására említették előttünk Nagybecskerek polgármesterünk hazáját, melyet millós vicinálisokkal hálózták körül oly szerencsétlenül, hogy az szinte tönkretette a várost.

A kiskánizsai kisdédóvó ügye is szőnyegen forogt ez ülésen. A város tulajdonát tevő nagyvendéglőt javasolták a kisdédóvó céljaira. Ugy, hogy átalakítják és 3 szobás lakást bocsátanak az óvónő rendelkezésére, 2 szobát pedig az óvóhelyiség céljaira. A mai viszonyoknak ez nagyon elég, mert 7 kis sáska gyerek ugrándozik rendszerint az ovodában. Az óvónőnek meg 3 szobás lakásnál kisebbet nem adhatnak. Igen, de az összeírás 300 óvóköteles gyermeket mutatott ki. Ha már most ezeket mind beküldenek a szülők vagy csak felét, akkor meg kicsinek bizonyulna a két terem és nem volna helyes a viszony a lakás és iskolahelyiség között. Ennélfogva egyelőre a status quo tartják fenn.

A Franz cég ajánlatot tett a városnak, hogy a malom mögött egy bizonyos nagyságu területet négyzetötenként 2 kor. 50 fillérrelve hajlandó megvenni ipartüzemének céljaira. Míuthogy a bizottság a kínált árat nagyon esekélynek tartja és mert a kérdéses területre szükség lesz a Kanizsa-letenye-alsólendvai vasut számára, azért a terület átengedését nem javasolja.

A legtöbb **hashajtó-pirula** a bélutakat erősen izgatja és ez által még jobban elősegíti renyhességüket. Ez okból a legtapasztaltabb orvosok tanácsolják, hogy a székeskeredés megszűntetésére a **Ferenc József-keserűvizet** használják. Természetnyújtotta összetétele folytán a „Ferenc József“-viz a bélszűrőt kiméletesen minden megerőltetés és kólika nélkül mossa ki. A valódi „Ferenc József“-viz ezért szívbetegeknek és különösen véredényelmeszesedésben szenvedő korosabb egyéneknek pótolhatatlan háziszor.

NYILTTÉR.

A leghasznosabb karácsonyi ajándékok

SINGER
VARRÓGÉPEK

SINGER
VARRÓGÉPEK

Üzleteink által beszerezhetők.

Nagykanizsán, Deák-tér 2.

Házeladás.

A Szemere-utcában, Zerkowitz-féle telken ujonnan épült ház 3 szobával s az összesmellékkel helyiségekkel szabadkézből azonnal eladó.

HIREK.

Emlékeztető naptár.

- December 11. 12. A Nagykanizsai Keresztény Jótékony Nőegylet karácsonyi vására.
13. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése
15. A Nagykanizsai Gazdakör közgyűlése
- Január 1. A Nagykanizsai Fűtőházi Kézumvesek Összegyűző Egyletének táncestélye.
8. A Nagykanizsai Izraelita Nőegylet évi sakkjáték estélye.

Néphihiéna.

Hogy vélekednek nálunk a közegészségügyről.

— A mi közegészségügyi szolgálatunk —

(v.) Ezelőtt 10 évvel egy gyakorló orvos, akinek Beerwald a neve, jó áriai származású ember, elment Rubner tanárhoz, a berlini egyetem közegészségügyi tanárához és Douglas grófhhoz, mondván nekik: „Nem elégedhetünk meg avval, a mit az állam a népegészségért tesz, nekünk még azonkívül is volna teendők. Mennyi a kuruzsló, aki becsapja az egészséget kereső népet, mennyi a babona ebben a népben, a gyógykezelés és a közegészségügy terén.

Szomszéd elmegy szomszédjához, mikor vörhenybeteg gyermeke láztól gyötörve haldoklik, családtagok isznak tifuszbeteg családtag poharából. „Nem kellene nekünk egyesületet alkotni, hogy a közegészségügy szabályait terjesszük a nép közt és felvilágosítsuk azt a teendőkről.“ Rubner és Douglas hamar felértették az ügy fontosságát, élére álltak az egyesületnek és ma ennek a népegészségügyi egyesületnek 6000 tagja van a német birodalomban.

Kanizsai viszonyokra vonatkoztatva az esetet, senki sem érzi magát indítatva, hogy hasonló egyesületet alakítson. Van nekünk már több egyesületünk e kettőnél. Egész télen mulatunk érte. Tehát nekünk ilyen egyesületre szükségünk nincs. De a mire szükségünk volna az, hogy minden hivatott óra a népegészségnek tegye meg saját hatáskörében kötelességét és hasson nevelőleg a népre.

A városi orvosok foglalkoznak ugyan

néphihiénaival, de fizetésük olyan gyarló, hogy tisztai orvosi állásuk mellett még magán és más hivatalos praxissal is kell foglalkozniok. Azonkívül csak véleményadó közeg a városi orvos, mit tehet egyebet, mint hogy bejelenti a ragályos beteget. Evvel működése be van fejezve — a közegészségügyre vonatkozólag.

Baktereológiai vizsgálatot itt nem kell végezni, mert hála Istennek vízvezetékünk nincs, a vargányát nem igen kell vizsgálni, mert azt a paraszttasszonyok házhoz viszik, a fertőző betegeket, mikor a faluról kocsin hozzák be, nem lehet megállítani és visszatartani, mert az ember nem marha, csak a marhát hajtják vissza, ha beteg, vagy ha körömfájós és így a néphihiéna mezején virágozik a kultúra, de a bacillus kultúra és mi teljesen meglehetünk elégedve avval, ha a Rácvárosban és a Petőfi-uton a halottkémii teendők a legnagyobb rendben teljesíttetnek.

A Rubner, Beerwald és Douglas urakat pedig tiszteltetjük, mert nekünk nem kell a német, Magyarország a magyaroké!

— Egy kanizsai honvédtiszt a katonák öngyilkosságáról. Homonnai Sándor, a nagykanizsai 20-ik honvédegyalgezedred hadnagya „katonák öngyilkossága“ cimmal érdekes cikket irt „Az őrszem“ című katonai és esendőrségi lapba. A cikkirő azt mondja, hogy csak a szenáció hajhászata állítja, hogy a katonaság brutális bánásmódja miatt követik el az öngyilkosságot. A cikk rámutat arra, hogy a tisztiek katonai vezetése és az altisztek kiképzése ellentétben van e híreszteléssel, Homonnai érdekes cikke azt bizonyítja, hogy a katonai öngyilkosok már a civil életben foglalkoznak az öngyilkosság gondolatával. A cikk végén felhívást intéz az altisztekhez, hogy bánjanak a legénységgel bajtársiasan. A cikk szelleme megérdemli, hogy tért hódítson a legénység körében.

— Az állami tanítók mozgalma. A főgimnázium polgári fiú-és lányiskola meg a felső kereskedelmi iskolában meghonosították az egyhuzamu tanítást. Temezdek a szülők panasza azért, hogy az elemi népiskolában miért nem tanítanak ugyanugy. A helybeli állami tanítók eddig két csoporton voltak; egyik rész ugyanis az eddigi tanítási rendszer mellett kardoskodtak. Most azonban már mind egy táborban vannak, mert belátják, hogy most már a helyzet parancsolja az egyöntetű eljárást minden iskolában. Csak olyan dilettáns paedagogiai kontár az aki a féluapos tanítás ellen fordul, vagy talán személyes érdékből akarja a statusquot fentartani. Az állami tanítók a helyzetet felismerve, a közel jövőben értekezletet tartanak, hogy a szülők a különböző iskolába járó gyermekek és végül a tanítók szempontjából elodazhatatlan egyhuzamu tanítást a népiskolában is bevezessék. Remélik, hogy Ruzsicska Kálmán dr. tanfelügyelő, ki a tavaszi közgyűlésen nagy tetszéssel hallgatta az egyhuzamu tanításról tartott értekezést, szívesen fogja támogatni e törekvésükben a tanítótságot. Hogy az új rend majd minő új kötelességet ró a tanítótságra, arról való nézetünket ki fogjuk fejteni, ha a népiskolai egyhuzamu tanítás a megvalósulás stádiumában lesz.

— Jegyzőválasztás. Bántornytól (Zala-m.) Mráz Kálmán gyertyámosi körjegyzőt választották meg körjegyzővé. Kivüle még két pályázó volt.

— Tornaegylet közgyűlése. E hó 6-án tartotta a Nagykanizsai Tornaegylet ez évi rendes közgyűlését. A gyűlés elnöke Unger Ullman Elek volt. Tárgyalásra került a választmány jelentése, a számadások és a költségvetés, melyek egyhangulag tudomásul vették. A tisztikar és választmány választásának eredménye a következő: Elnök Unger Ullman Elek, alelnök Plihal Viktor, titkár Jaeger István (uj), műfelügyelő Eöri Szabó Jenő, szertáros Kálmán Leó, pénztáros Weiss Bodog, választmány dr. Ferenc György (uj), dr. Fischer József, Haffner János (uj), Kayser Elek, Kertész Lajos, Kocsis J. (uj), Sanvóber József, Surgóth Miksa, Számvizsgálók Balogh Dezső (uj), Keömives Ferenc.

— **Öngyilkos alezredes.** Feltűnést keltő öngyilkosság történt Kolozsvárott. Dollidon Olivér nyugalmazott honvédelezredes fogott fegyvert maga ellen és agyonlőtte magát. Az életunt alezredes hosszabb idő óta betegeskedett. Nagyfokú ideggyengeséget szenvedett, mely az utóbbi időben mind súlyosabb jellegűt öltött. Kezelőorvosa, aki ideggyengeségre gyógyította, azt hiszi, hogy az alezredes pillanatnyi elmezavarásban vetett véget életének. Dollidon csak nemrég ment Kolozsvárra, ahol rokonai vannak. Röviddel ezelőtt nyugalmazták, betegsége miatt ugyanis a további aktív szolgálatra képtelenné bizonyult. Az öngyilkos alezredes Nagykanizsán is állomásozott a 20-ik hónap gyalogezrednél.

— **Vasutasok mulatsága.** Annak az előreláthatólag nagyszerű mulatságnak, melyet a fűtőházi kézművesek egyesülete rendez január elsején a Polgári Egylet nagytérjében, most küldik szét csinos meghívót. A jótékony célú est rendezőségét minden elköveti, hogy a mulatság sikere ne legyen kisebb az előző évéknél. Ez bizonyára nem is fog bekövetkezni, mert a vasutasok mulatsága mint mondani szokás, mindig a jókedv jegyében szokott lefolyni. Mondanunk sem kellene, hogy lesz kotillon, világposta; aki legtöbb világposta levelező lapot kap és aki ilyen legtöbbet elad, csinos emléktárgyat lepi meg a rendezőség. A közönség helyesen teszi, ha a mulatság jegyeit már most előjegyezti. Wajdits József könyvkereskedésében. Belépő díj személyenként, 1 kor. 20 fillér, családjegy 3 korona, karzati ülőhely 60 fillér. Tekintettel a nemes célt, felhívásokat köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendezőség.

— **Villámlás és dörgés decemberben.** Szerdán este 6 óra tájban, valóságos nyári zivatar volt Nagykanizsán. Villámlott, dörgött és az eső valóságos patakzott. A nyári zivatar közel egy óra hosszát tartott.

— **Elfogták Zalamegye rémeit.** Néhány hónap óta két elvetemült ember veszélyeztette Zalamegye közbiztonságát. November elején kezdtek nagyban dolgozni. Tizenegyedikén Takács György zalaszentmihályi lakos Pacsáról igyekezett hazafelé, amikor a sűrűből két zordképu ember ugrott ki az országútra. Revolvert szegtek a mellének s a pénzét követelték. A megijedt jámbor alak rögtön odaadta egész pénzét: 9 korona 83 fillért. November 16-án este Hermann Márton sármelléki lakos Tapoleárról kocsin haladt Keszthelyre. Utközben az árokokból két ember pattant elője. Az egyik megragadta a lovak gyeplőjét, a másik revolvért fogott rá és el is sütötte. Kírabolták Hermannit is. Még azon a napon beállították a Becsali-csárdába, amely Keszthely és Alsópáhok közt van. A csárdásnak 270 koronája bánta meg a látogatást. November 18-án a zalaszentmihályi postahivatalban eltűnt 4000 koronás pénzeslevél is az 5 lelkismeretüket terhel. A csendőrség sokáig hasztalanul kereste őket s végre megállapította a nagy fáradsággal összeszedett adatok alapján, hogy az egyik rabló Budapestről jött, a neve Salamon János 23 éves s egy keményítőgyárban dolgozott. Itt barátkozott össze földijével, Viola Ferenc husz éves napszámmossal, aki ugyancsak a keményítőgyár alkalmazottja volt. A Dunántúlról két járásörmeister ment Budapestre és ott a detektívek segítségével nyomoztak. Hamar megállapították, hogy Salamon és társa a postalópás után 19-én a fővárosba érkeztek. Majd kiderítették, hogy 24-én vidékre rándultak. Kedden Salamont kedvességével együtt elfogták és sok pénzt meg ékszerrel találtak nála, Viola azonban nyomtalanul eltűnt. Körözövelet adtak ki ellene. A jómadár alacsony, zömök termetű, barna haja kis bajszu legény. Nagyon eszánt embernek mondják, aki gyilkosságtól sem riad vissza.

— **Pótadó és megelégedés.** Hétfői számunkban ily címmel megjelent cikkbe egy értelemzavaró szedési hiba eszódott be. Ott ahol a zalaegerszegi polgármester adott 1200 korona fizetésemelésről van említés téve, a mondat helyesen így szól: De már engedelmet kérek ez még nem jelenti azt, hogy 1200 koronát, épen a 6000 korona évi villauijvéde

lem husz százalékát „adpersonam” néki adjuk fizetés javítás címén.

— **A kiskanizsai-ut.** A legutóbbi városi közgyűlésen egyik kiskanizsai képviselőt Vécsy polgármester megnyugtatta, hogy a kiskanizsai utnak bazaltkockával való kikövezése és gyalogjáróval való kiszélesítése a közel jövőben megtörténik még ha a városnak anyagihozzájárulása válnék is szükségessé. A hétfői pénzügyi bizottság azonban nem volt ily véleményben. Megkeresés érkezett ugyanis a városhoz, hogy míg az említett kiskanizsai állami út készül, engedje át használatra a régi kocsitutat. A bizottság ennek eleget is tesz, azonban az út kiszélesítésére nézve kimondta, hogy mivel az államnak kötelessége a hatásköre alatti utakat a forgalomnak megfelelően készíteni, nem járul költséggel annak kibővítéséhez.

— **Osatorna és panama.** A kaposvári képviselőtestületben a minap szó esett az általános esatornázási tervről, melynek során az egyik városi képviselő azt javasolta, hogy „az esetleges panamák megakadályozása végett három tagú bizottság előtt pecsételjék le és zárják el annak idején a csatornázás költségvetését.” — Itt említjük, hogy az ottani képviselőtestület felhívta a mérnöki hivatalt, hogy általános városrendezési tervet készítsen.

— **Kiállítás a régi nemzeti színházban.** A vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyével a régi Nemzeti színház előcsarnokában, művészi elrendezésben állítja ki az aradi vészthely sorsjáték bizottsága nagyértékű és ötletes nyereménytárgyait. Az egyik főnyeremény a 15,000 korona értékű művész kiuteltű briliáns ékszerkollekción, amely izlés, kidolgozás és forma tekintetben teljesen eltér a szablonos ékszerektől. A szerencsés nyerek között a kiállításon látható értékes tárgyak osztatnak ki, nem pedig értéktelen silányságok, melyek az utóbbi időben annyira kedvezőtlenül befolyásolták a közönséget a sorsjátékok iránt. A kiállítás megtekintése díjtalan. Vargha Ottó gyönyörű vaskos díszművét, a 20 korona bolti áru Aradi Vértanúk Album-át mindenki megkapja ajándékkul, aki a vészthely sorsjegyből legalább 30-at megvesz, vagy elhelyez. Egy sorsjegy árá 1 korona. Huzás január hó 1-án, okvetlen megtartatik. Sorsjegyek rendelhetők a Budapest VII. Akácfa-utca 39. szám alatt levő központi irodában és kaphatók az összes hazai tőzsdéken kívül a kiállítás helyiségében is.

— **A Vasárnapi Ujság** december 5-iki száma részletesen, sok képpel mutatja be a Kossuth-mauzóleumot és felavatásának ünnepélyét. A hajósok palánkai gyermekotthona, a bécsi csiankáli mérgezés tettese, Juszkó Béla művészi rajza, Damjanichné arczképe, a Rákóczi-kollégium adják a többi képek tárgyait. Szépirodalmi olvassmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Lenkei Henrik és Sajó Sándor verse Lengyel Géza novellája s Lesueur fraucziából fordított regénye. Egyéb közlemények: Junius cikke Gentz és Elsler Fáni viszonyáról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre négy kor. A „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre két korona 40 fillér.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A modern újságírás.** Ismeretes, hogy az olvasó-közönség napjainkban milyen igényeket fűz az újságírásához. Nem lehet ma már a közönséget semmiféle ügyeskedéssel és csillogó külsőségekkel létravezetni. Első sorban következetes, igaz és lélekből fakadó politikai irányt követel, a mely nem a hatalom érdekei után szaladgál s nem üzleti célokat hajszol, hanem férfias, szívós és őznetlen munkával szolgálja a maga elé kitűzött irányt. Emellett a

közönség jó és gyors értesültséget is kíván a laptól. Ma már a modern kor igényei szerint csaknem az expressz vonat is csigalassussággal közlekedik. Telefonösszeköttetésekkel és sürgönyökkel bonyolítjuk le a sürgősebb érintkezéseinket. Iparos, kereskedő, földbirtokos, köztisztviselő és minden intelligens ember ezer érdeklákkal van a legfrissebb üzleti értesítésekhez, tőzsdéi hírekhez és a napi események ismeretéhez fűzve. Nem lehet megvárni, míg mások mindent előbb megtudnak és az események ismeretéből maguknak hasznát merítenek. Mindent megelőzve gyorsan és hitelesen kell értesülni az események lefolyásáról. Ez a mai kor legelső rangú kívánása. Mindezeknek a feltételeknek teljes mértékben megfelel a „Magyarország”, amely az ország egyik legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai lapja és amely következetes, őznetlen és hazafias irányával rég kivívta a magyar közönség osztatlan elismerését és bizalmát. A „Magyarország” pártatlan technikai tökéletességgel gyűjti össze naponként a világeseményeket és juttatja azokat már kora reggel az olvasó közönség kezeibe. Nem kell várni félnapokat míg valaki tájékozva lesz az eseményekről, mindeuk a legtávolabb eső vidéken is már korán reggel megtudhatja mi történt a nagy világban? A „Magyarország” értesülési megbízhatóság, tudósítási igazak és érdekesek. Emellett minden sora oly válogatottsággal van szerkesztve, hogy mindenki bizalommal viheti be a lapot családja körébe is. A „Magyarország” kiadóhivatala (Budapest Teréz-körút 19.) bárkinek készséggel küld mutatványszámokat. A „Magyarország” előfizetési ára egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona.

KÖZGAZDASÁG.

Sartory Oszkár birtokvásárlása. Mint velünk közlik, Sartory Oszkár nagykanizsai cementgyáros háromszázezer koronáért megvette a töllösi birtokot dr. Komáromi Lajos kir. tanácsos karlsbadi fürdőorvostól.

Felszámoló fogyasztási szövetkezet. A zalamegyei mindzsentskalla és vidéke fogyasztási szövetkezet december 15-én tartja felszámoló közgyűlést.

Birtokvétele. Fürst János dr. sümegi ügyvéd 50 ezer koronáért megvásárolta a Bessenyei-féle birtokot Mihályfán.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kittűnő sikerrel használtatik

vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a csukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi hurutjainál.

Húgyhajtó hatását!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Teljesen tisztát!

Kapható átdönyvízvezetékcsatlakozás vagy a Bonyi-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudótráparti S.

Nyersen való
evésre
paratlan.

VELMA SUCHARD

Bischitzky

Miksáné

35 év óta fenálló
legjobb hírnévnek örvendő hangszer-
raktárában **Nagykanizsán**

**ZONGORÁK, PIANINOK,
CIMBALMOK ÉS HARMONI
UMOK**

a leghírnevesebb bécsi gyárakból,
uj és átjatszottak
nagy választékban, részletfizetésre is,
a legolcsóbb gyári árak mellett kaphatók,
esetleg bevételvezetők.
Régi zongorák mindenkor becséréltetnek.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen
gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500.000
korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, meg-
felelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnéülkü-
iek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házasa-
sághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L.
Schlesinger, Berlin 18. Deutschland

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen
könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar,
mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett
sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más
egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből,
a világhírű Delawaréból állandóan több millió
készlet eladó, olcsó ár mellett Több ezer elismerő
levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**
Bihardiószeg

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható sziveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74 51.

Helybéli elárúsítók:

Weiser J. C., Bettheim és Guth; Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek Unger Ullmann Elek

Dunántul legrégebbi ékszerüzletel

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villany-
erőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak
raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban ren-
des és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom
izlésben.

Legszebb női- és férfi aranyóráncok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drága-
kőü tárgyakkban.

Régi vagy vásott foglalatu drágakőtárgyak
divatosan és tartósan műhelyünkben átfog-
laltatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstdől hiva-
tatos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárúsító helye csakis első
minőségű Alpacaezüst étkészletekről.

Brilliantok, gyémántok, arany- és ezüstdísz-
tárgyak legma-
gasabb árban megvételnek vagy becséréltetnek.

Ön
megkárosítja
magát

ha régi künlevőségeit nem
hajtja be. Használja fel
azonnal a **kreditreform**
egyesület, Graz, Hajdugasse
10. felszólító eljárását és
kerje ingyenes megküldését
a 2108 sz. prospektusnak.

Szőlő
oltványokat

szállít, amerikai
sima és gyökeres
vesszőket külön-
féle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdu-
sabb választékban a már évek óta elsőnek és
legmegbízhatóbbnak ismert:

Kököllömenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 89. sz. (Nagykököllő-megye).

Tessék képen árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről
érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbir-
tokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős sze-
mélyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot
szerezhet magának **fonti szőlőtelep feltétlen megbíz-
hatóságáról.**

Védjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
küzsevényél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
cégjegyzéssel ellátott dobozba van csoma-
golva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és
K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: **Török József**
gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Miért vesz géppel gyártott
cipőt,

mikor már meggyőződött arról, hogy a

kézi gyártmány legyőzi azt.

Miltényi-cipő

kézi munka, elegáns kiáll-
tásban, tartósságban utolér-
hetetlen.

Biztos fellépés, kényelmes járás,
a láb anatómiájának és hygie-
niájának megfelelően készült,
minden divatos formában raktá-
ron és megrendelésre.

Minden pár saját gyártmány,
kézimunka.
Óriási választékban rak-
táron.

Mértékül egy viselt cipő
is elég.

Árjegyzék ingyen.

Miltényi Sándor és Fia raktárában,
Nagykanizsán, a városházban.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerinti.

A visszavont vicinális kérvény.

Nagykanizsa, dec. 12.

Lapzártakor becsátották ki a megdöbbenésrészt szennazációt, hogy Franz-cég visszavonta a Nagykanizsa városához és Zalamegye törvényhatóságához beadott vicinális segélykérvényét. Csak néhány szóban minden kommentár nélkül jelent meg a hír. Hisz az ilyesmi úgy, gondolták, a velőkéig hat. Nem jól számítottak. A kérvények visszavonása sem lepott meg senkit, mert előre sejtette a közönség, hogy a vasutat csak a horribilis kiváncsalmak teljesítése esetén építették volna meg a kérvényezők. Azonban a kérvényezők terveznek és a város és a megye végez. Hiába voltak a hasábos bebarangozások, hiába nyilatkoztak kedvezően „beavatott” „előkelő helyeken” a pénzügyi bizottság kellően értékelte a kérvényt, a megyénél azonban semmire sem értékelték. Ami kár, mert semminél sokkal többet ért a terv, bár a semminél több még nem háromszáz-ezer korona.

Mikor a kérvényezők látták, hogy a sokat kürtölt szimpatia és lelkesedés csak negyvenezer koronában fejeződik ki, siettek bejelenteni, hogy visszavonják a kérvényeket. Hisz nem vehetik csak magukra az építést százszáz-rekugó segély nélkül.

Azt azonban meg kell állapítani, hogy a kedvezőtlen megyei határozatot nem fogadták oly legénykedve, mint Nagykanizsa pénzügyi bizottságának határozatát.

Az igaz, hogy ekkor már tudomásuk volt arról a felháborodásról, melyet az ujnapi Elek Lipót elnöklése alatt álló pénzügyi bizottság megtámadása keltett a városban. A legválogatottabb kritikát vágták a bizottsághoz, mert az a Franz vasutat — igaz meggyőződéséből — csak negyvenezer korona támogatásra tartotta érdemesnek. Nem általolták — mint ők szoktak vele dicsekedni — a „nagy nyilvánosság erejével” kijelenteni, hogy a határozat inkább védi a Déli Vasut, mint a város érdekét.

Ez a burkolt vádaskodás és a kiméletlen kritika csak azért nem idézett elő a felháborodáson kívül nagyobb hullámokat, mert ma már senkit sem lepnek meg a napilap támadásai. Természetesen fáj nekik, hogy mi nem fujtunk velük egy követ, nem ütöttük a pénzügyi bizottságot érdemtelennül, mint ők tették. Hízgeléssel vádolnak bennünket

az igazság védelméért. Pedig ők nagyon jól tudják, hogy az őszinte igazságos kritika gyakorlásában felvesszük velük a versenyt. Az igaztalan támadások terére azonban mi nem követjük őket, bármint igyekeztek is ennek gyakori példáját adni a közelmúltban.

S ha már a Zalai Közlöny szerepe is fáj nekik és ezzel foglalkoznak, akkor valamire mi is figyelmeztetjük őket. Nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy a közönségnek nincs meg a véleménye az ő vicinális szerepükről. Legalább is — nem használunk erősebb kifejezést — furcsának találják, ha egy lap vezetőik tónusban, közéleti jelszavakkal, hangulatkeltelessel tolja előre annak a vasutnak az ügyét, melynek engedelményese egyuttal a lapvállalat egyik főrésztvényese.

Igaz, a támadás után egyik számban már igyekeznek a jóhiszeműséget a városi életben nagy kegyesen elismerni, ez azonban nem jelenti azt, hogy a vicinális ügyben a pénzügyi bizottság ellen intézett támadást, ne sorozzuk azon „közérdekű” támadás mellé, amit a napilap a lazbérügyben intézett ugyanezen bizottság ellen.

Jellemző és érdekes, hogy szívfájdalmat előidézendő azt is kijelentik, hogy a cég olyan vasutat nem fog építeni, mely Nagykanizsát érintené. Dicsekvésnek egy kissé sok ezen kijelentés, ahhoz azonban kevés, hogy jeremiádozatok sirjon a közönség.

Még csak egy keveset arról a bizonyos somogyi lelkesedésről. A cég szócsöve eddig mindig azt kürtölte világgá, hogy Somogyban mily lelkesen fogadták a vasut tervét. Nem tudjuk honnan merítették e véleményét, mikor ők is olvashatták a somogyi lapok gyakori és erős támadását a vasut ellen. Most azzal akarnak hatni, hogy amit Somogy támad az jó lehet Zalának. Somogyban viszont azt híresztelik e recipé szerint, amit Zalamegye nem támogat az kedvező lehet Somogyban.

Hasábotok lehetne tele irni ezen vicinális ügy érdekes részleteiről, melynek legkomikusabb részlete a kérvények visszavonása — a segély meg nem szavazása után.

— Jogerős határozat. Nagykanizsa város képviselőtestületének nov. 24-iki közgyűlésén hozott határozatai a törvényszabta idő elteltével jogerőre emelkedtek. Így a városi lakás és boltbérlemelések ügyében sines többé fölebbezésnek helye.

Karácsonyi kirakatok.

Minden változásnak van kitéve; még a hazafias érzés is másban nyilvánul meg ma, mint régen. Régen hazafiaság volt, ha Kinizsi Pál a meghalt törököt fogai közé vette és táncolt vele. Az izzó nemzeti érzés keresztül tapadott minden szelid érzelmen, ha arról volt szó, hogy az ellenségen gyűlöletét fejezze ki.

Ma a hazafias érzések a nemzeti közvagyonosodásnak tett szolgálatokban nyilvánul meg leginkább, mert hiszen nemzetiségünknek bevehetetlen várai, az iskolák esendben, de folyton harcra kelnek és bár lassan, de kivívják azt a miért küzdeniük kell. Most azonban arról a hazafiaságról akarunk szólni, mely közgazdasági téren kötelessége a polgároknak. Micsoda energikus nemzetgazdasági küzdelmet indított meg a „káplár király”. Nagy Frigyes porosz király atyja, aki előkelő hölgyeket tetteg bántalmazott azért, mert nem viselték az ébredező porosz honi ipartermékeit.

Mint érdekességet szokás ezt felemlíteni a más-különbben is sok furcsasággal ékeskedő királyról, pedig az ő nemzetgazdasági törekvésének komolyságát, igazságát és helyességét tanusítja ez.

Mennyire másképp van ez nálunk. Nem akarjuk, hogy a nő és férfidivat cikkei lenező göggel mellőző hölgyeket és urakat inzultusban részesítse akárki is. Sőt tovább megyünk nem is kárthatatjuk a fogyasztó közönséget azért, hogy a honi ipar termékeiről nem vesz tudomást, mert valódi fáradság és utánjárásba kerülne neki, míg bármily irányu szákegletét hazai termékekkel fedezhetné. Hanem igen is kereskedőinket illeti a felelősség arra nézve, hogy a közönség nem juthat magyar gyártmányokhoz.

A vevő közönség egy országban sem megy olyan gondolatallal az üzletbe, hogy ő most angol, vagy német, vagy magyar, vagy francia gyártmányt óhajt. Hanem amint a porosz király megmutatta, hogy a magyar gyártmányoké az elsőség, úgy a magyar kereskedőnek erkölcsi kötelessége és hazafiasága, de a saját jól felfogott érdeke és a nemzet vagyonosodása is megköveteli, hogy a magyar ipar termékeit hozza forgalomba.

Micsoda büszkeséggel személlheti a német, a francia, az angol polgár és gyermekvilág a karácsonyi kirakatokat saját hazájukban. Nemzeti izlésök, műveltségük és gazdaságuk vannak ott elhelyezve. Ezzel szemben a magyar kereskedők ablakaiban köztük Nagykanizsa szép kirakataiban is mily szerényen húzódik meg valahol az a fejletlennek kürtölt magyar termék. Sőt nem is igen akadunk rá. Hiszen még a helybeli játékgár termékei is, melyeknek pedig külföldön is nagy piacai vannak, szinte mellőzöttnek látszanak. Hanem igenis a külföldi kereskedőktől meg nem vett külföldi izléstelenségek, kimustrál

Sirolin

*Emeli az étvágyt és a testvélyt, megerősíti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletben. — Árs övegeket 4.- koroná.

Áruk kerülnek gyakran a karácsonyi kirakatainkba, melyekért a mi drága pénzünk külföldre vándorol. Nem jön az onnan vissza soha. A világkereskedelmek árucikkeitől mintha ki volnánk így kapcsolódva. Azért nem élhetnek munkásaink, azért nem fejlődhetik iparunk. Csak a mezőgazdasági termékeink hoznak vissza abból a horribilis milliókból egy részt, melyeket kereskedőink nemzetgazdasági bűne külföldre szór.

Panaszra tehát ne nyiljon kereskedőink ajaka, hogy a vevő közönség fogyasztása csekély. Ha a kereskedővilág az elmondott értelemben nem gondoskodik a magyar termék és magyar pénz körforgásáról, akkor panaszuk még nagyobb lesz, de az okot önmagukban kereshetik.

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjszéléknek. A könnyedség, melylyel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepni.

SCOTT-féle EMULSIÓ

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, amelyek megkiváncsoltatnak, fehér, egyenes és erős fogak növesztéshez.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságát és erejét semmiféle mulja felül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerboltban.

Emlékeztető naptár.

December	15. A Nagykanizsai Gazdakör közgyűlése
Január	1. A Nagykanizsai Fűtőházi Kézművesek Önszegélyző Együletének táncestje. 8. A Nagykanizsai Izraelita Nőegylet élősakkjáték estje.

Házfeladás.

A Szemere-utcában, Zerkowitz-féle telken ujonnan épült ház 3 szobával s az összesmellékkel helyiségekkel szabadkézből azonnal eladó.

A leghasznosabb karácsonyi ajándékok

SINGER
VARRÓGÉPEK

Üzleteink által beszerezhetők.

Nagykanizsán, Deák-tér 2.

Schaumann gyógyszerész

Gyomorsója

Összetételében ujonnan javítva, több mint 30 éve legjobb eredménnyel bevezetve, a legjobb szer mindenféle gyomorba, bábitagságok és étvágytalanság ellen. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozására és fenntartására. Aki soványodásra hajlamos, annak naponta kétszer használja a gyomorsót. Egy doboz ára K 1.50. Szétküldés naponta postán utánvétellel. Legkisebb rendelés 2 doboz. Kapható mindenygyógytérben és drogeriában.

Főraktár: Julius Schaumann, Stockerau bei Wien gyógyszerész, vegyi-gyógytér laboratóriumában

HIREK.

Ismét röpirat.

— Egy helyi lap támadásai. —

A „Zalai Közlöny” esztendőki számában megjelent „A pénzügyi bizottság és a vicinális” című vezető cikk, melyben szemelvényeket közöltünk a napilap „tárgyilag” kritikájából, arra indította a „közéleti igazságok” örét, hogy lapunk ellen röpirat stílusban tartott cikket bocsássanak ki.

Ferdítétek tényeket, bejelentik, hogy ellenünk sajtóperük van, holott felelős szerkesztőnk perelte be őket sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt. E röpirat fő vonása, hogy nem igazságokra tényekre, hanem ferdtételekre, hangulatokeltésre utazik. Ugyanaz a tőlük megszokott tónus van minden sorukban, melynek hangján támadták rövid egy év leforgása alatt: A Délzalai Takarékpénztár részvénytársaságot, a nagykanizsai városi közkórház vezetőségét és így tovább. Jó izlésünk tiltja, hogy röpirat minden izléstelenségével külön foglalkozzunk, melynek egy sines más célja, mint ferdtételekkel elterelni a közfigyelmet a pénzügyi bizottság megtámadásáról. Ezt a szivességet azonban mi nem tesszük meg nekik.

Annak a bizonyítására pedig, hogy a „Zala” ellenes hangulatot nem mi hanem a lap saját cikke idézte elő, álljanak itt e nem cáfolható tények:

1. A „Zala” támadó cikkéből vett idézetek a megjelölt sorrendjében: a) „A pénzügyi bizottság határozatot hozott, mely alkalmas arra, hogy ezt a nyomorult várost jövődjébe fejlődésének egy ígéretes fontos tényezőjévé örök időkre elüsse.” b) „A bizottság határozata, ha megállna, alkalmas lenne arra, hogy végleg agyonüssön, megfojtson egy vasutertvet.” c) „Hihetetlen, csodálatos, hogy a város legfontosabb bizottsága szembe helyezkedjék a legismertebb utazási igazsággal.” d) „A város képviselőtestülete nem fogadhat el olyan határozatot, mely inkább védi a Déli Vasut, mint a város érdekét.” e) „Ez a határozat oly kriminális, hogy azt a közvélemény kritikájának a jégeső folytonosságával és erejével kell tönkreverni.” f) „A megtörtént igazságtalanság eminens városi érdekekkel helyezkedik szembe.” g) „A bizottsági határozat tarthatatlan.” h) „A pénzügyi bizottság határozatával agyonütött egy vasutertvet. Olyan cselekedet ez mely példátlanul állana a városok újabb történetében.

(Ha ezen idézetekről azt állítják, hogy ez nem támadás, akkor Junga pokolgépét bátran lehet Kugler bonbonnak nevezni.)

2) A pénzügyi bizottság egyik tagja, kinek szava és közéleti szereplése még a Zalának is imponál, (nevét — kívánatra — a Zala igazolt megbízottjának megmondhatjuk) felelős szerkesztőnk előtt azt a nyilatkozatot tette, hogy a cikk támadásna reudkívül meglepte őt, ennek tónusát elítéli, amint ő mondta — a felelős szerkesztőnek azonnal tudomására akart juttatni, és amit valószínűleg azóta meg is cselekedett.

3) Egy hangadó városi képviselő a pénzügyi bizottság megtámadásáról olyan erős cikket akart átadni nekünk közlésre, amely a felháborodott közvéleménynek hű kifejezése volt ugyan, de lapunk szokott tárgyilagosságát szenvedélyes hangjával messze meghaladta.

Eme tények igazolják hogy nem a Zalai Közlöny idézte elő a Zala elleni felháborodást hanem a Zala saját cikke. Amint hogy az is igaz, hogy mi senki kegyét nem keressük, ellenben hozzájuk jönnek sokan védelmet kérni a „Zala” „közéleti, igazságos kritikája” ellen.

A Zala egy állítólagos párbeszédet is közöl, mely Nagy Samu és Gáspár Béla közt folyt le. Bár ez a vicinális ügyszó nem tartozik, de jellemzően az ő „elődásuk történeti hűségére itt közöljük e tárgyban Gáspár nyilatkozatát: „A Nagykanizsai magántisztviselők egyesületének egyik felolvasó ciklusán Fleischer Miksa gyárüzgató rendkívül érdekes és tartalmas felolvasást tartott a gyáriparról. A felolvasást élénk eszmecsere követte, aminek hatása alatt egy rövid közzgazdasági tanulmányt irtam: Szubvencionáljuk-e a gyárakat címmel. A cikket a Zalának adtam át közlésre, amit a lap vezércikkünk közölt. E cikk megjelenése után Nagy felszólított

intézetet hoztam, hogy irjak többször a Zalába mire én kijelentettem, hogy ingyen nem dolgozom a lapoknak. Ez alkalommal körvonalatam a módozatokat melyek mellett belépnek esetleg a laphoz és kijelentettem minden megbízatás nélkül, hogy csak az esetben lépnek be, ha a nagykanizsai sajtó még néhány munkását bevonják a Zala körletébe. Erről aztán többször nem volt szó, Nagyot soha fel nem kerestem, vele nem tárgyaltam. Nagy még egyszer beszélt velem ily ügyben, mikor ő új napilap ügyében folytatott Nagykanizsán tárgyalásokat. Ekkor kijelentette nekem, hogy engem szemelt ki a Közzgazdaság rovat vezetőjévé. Tehát nem én, hanem ő hozta többször szóba a kérdést.”

Eddig szól Gáspár nyilatkozata, ki azt is kijelentette, hogy személyes vitákat bármint szeretnék, sem a Zalával, sem annak munkatársával nem folytat semminemű irasukra nem reagál, s ha esetleg kelt, a bíróságnál fog magának elégtételt szerezni.

A Zalai Közlöny azonban megtoldja e nyilatkozatot, mert ha már odáig jutottunk, hogy magánjellegű beszédek közölnek, akkor lapunk sem érzi magát veszélyeztetve a következő közléséitől:

1) Tavaly őszén Abonyi Andor kinek jó tollára bizonyára emlékeznek olvasóink fizetett munkatárs volt a Közlönynek. Ez ugyáltszik fáj Nagynak, mert Abonyiak ezt mondotta: „Miért fizetnek Önnek a Közlönynek. Én husz koronáért az egész lapot összeállítanám” Abonyi ezt visszamondta nekünk, mi azonban Nagy ajánlatára nem reagáltunk.

2) Nagy Samu egy ízben Kertész József felelős szerkesztőnknek tett ajánlatot, hogy ő három koronáért szivesen ír cikkeket a Közlönynek. Kertész felelős szerkesztőnk kijelentette neki, hogy ajánlatát nem fogadja el, mert nem tartja erkölcsösnek ha egyik lap munkatársa a másik ellentétes irányu lapba dolgozik.

— Batthyány Pál gróf Osányban.

Megható az az őszinte fájó érzés, melylyel a volt főispán és családjának Eggerszegről való távozását a polgárság kíséri. A legnagyobb ritkaság, hogy a hatalom polcáról lelépett nagyságokat az elismerésnek és tiszteltetnek oly sokféleleg megnyilatkozott jeleivel halmozuk el, mint Batthyány Pál gróf volt főispánt. A grófi család már elköltözött esányi birtokára. A vasutig a városnak előkelő közönsége kísérte ki és szívóbb fakadt hangos éljenzessel váltak meg a kiváló honfitól—vizontlátás reményében. Csány pedig megnépesült és fontos pontja lett vármegyénknek, hova érdeklődő szemmel tekint a közéletünk figyelme.

— Karácsonyi vásár. A P. E. nagyterme szombatban meg vásárrap zajos vásári sokadalomnak volt színhelye. A keresztény jótékony nőegyesület karácsonyi vására zajlott le ott, diszesen, itt ott művészi izléssel elrendezett vásári bódékban. Maga a gyűjtés mintegy 700 K-át eredményezett, a vásár is legalább ennyit. Így hát sok szegény karácsonyát fogja a buzgó egyesület gondtalanná tenni. A népszerűségnek örvendő karácsonyi vásáron természetesen minden elkel, csak a derült hangulatot hagyták ott, mely rögtönzött reggelig tartó táncal rekesztette be a sikerült vásárt.

— Halálozás. Münz József 81 éves korában Nagykanizsán elhunyt. Holnap délután 4 órakor temetik a Fő-ut 22. számú gyászaházból.

— Kohn Fülöp né szül. Kürschner Sarolta életének 79-ik évében meghalt. Tegnap délelőtt temették részvétellel. Kohn Jacques, a Grünhut Fülöp és fiai cég tisztviselője édes anyját gyászolja az elhunytban.

— Vármegyei közgyűlés. Zalaegerszegről jelentik lapunknak: Zalavármegye törvényhatósági bizottsága Árvay Lajos alispán elnöke alatt ma közgyűlést tartott. Közzgazdasági bizottság taojai sorából kilépő tagok közül újra megválasztottak Bosnyák Géza, Koller István, Tripammer Gyula és Vizlendvay Sándor. Mig Filipich Lajos helyett Batthyány Pál gróf volt főispán választott meg.

— A keszthelyi ipartestület a jövő évben tarja fennállásának huszonöt éves évfordulóját. A testület választmányja most foglalkozik az ünnepség tervezetének megállapításával.

— **Bizottsági ülés.** Az építőbizottság Knortzer György elnöke alatt ülést tartott, melyen három kisebb lakóháznak és melléképítményeknek megépítésére adtak engedélyt (a József főherceg uton). Általában úgy látszik, hogy az építő ipar némi felülbuzdulása észlelhető, ami a consolidált munkásviszonyoknak tudható be. A bizottság egyszersmind magáévá tette azokat a módosításokat, melyeket a belügyminisztérium az építési szabályrendeletre tett. Így ha valaki építési engedélyt kapott, de az építési szándéktól később eláll, a befizetett díj az alapdíj levonásával visszaadandó. Utcák, terak szabályozása, vagy nyitása céljából szükséges telekterületeket a város becsárna tartozik megváltani.

— **A Franz-féle vasut.** Ugy látszik Nagykanizsa bevonása nélkül fog ez a vasut megépülni ha ugyan megépül. Nem lesz alkalma a képviselő-testületnek, hogy gyűlésén annak városunkra való fontosságát vitathassa. Elmarad sok böles és nem böles közigazgatási dikió. Még pedig azért, mert a Franz-cég „előre nem látott akadályok miatt” elintézetlenül visszakérte beadványát a várostól.

— **Téli ruha.** A nagykanizsai izr. jótékonyegyesület tegnap mintegy 60 lánytanulót látott el téli ruhával. Ez alkalommal Vidor Samuné előök és a választmány vendégszeretete dús osonnával vendégelte meg a felruházott szegény leányokat, kiknek nevében Kaufmann Berta 4 osztályu tanuló köszönte meg az egyesület jótéteményét.

— **Uj rend a bíróságoknál.** Az egész országot érdeklő és szociális szempontból is nagyfontosságú újítást akar életbeléptetni már legközelebb az igazságügyminiszter. A terv szerint az igazságügyi hivatalokban megreformálják a szolgálatot s az egyhuzamban való hivatalos órákat hozzák be.

— **Jubileumi katalógust** adott ki a héten Kertész Pál férfi és női divatruha üzlete Budapest Rákóczi-ut 40. sz. 15 éves fennállása emlékére. E közkedvelt férfi és női divatruház az egész országban ismeretes, mert alig van helység, ahova Kertész Pál jó híre ne terjedt volna. A gyönyörűen kiállított katalógust mindenkinek, a ki egy levelező lapon kéri, ingyen küldi meg.

— **A munkásbiztosító pénztárak országos értekezlete.** A munkásbiztosító pénztárak ügyvezetői a felmerült pauszok orvoslásának módjai, a törvény végrehajtása és az ügykezelés körül szerzett tapasztalatok megbeszélésére e hó 19. és 20-án országos értekezletet tartanak. Az értekezleten alakítják meg a pénztári ügyvezetők központi bizottságát, amely hivatalos lesz az egyöntetű adminisztráció megteremtésén közreműködni és egyszersmind a pénztárakat illető minden kérdésben véleményt nyilvánítani. Az értekezleten tanácskozás tárgya lesz az is, hogy a pénztári tisztviselők szervezkedése időszerű-e és esetleg milyen formában valósítható meg. A tanácskozás a Gyárparosok Szövetsége helyiségében lesz.

— **„Sirolin Roche”** a creosot-gyógykezelésnek teljesen új utat nyitott, mivel ugyan maga is creosot-preparatum, de teljesen méregmentes és kellemes ízű. Tüdő- és gégetuberculosusnál legjobban ajánlható. Az orvosok egybehangzóan nyilatkoznak annak kiváló jó határól ezen súlyos betegségek ellen. „Sirolin-Roche” minden gyógyszerárban kapható.

— **Katonakötelesek jelentkezése** Mind azok az állítás kötelesek, kik 1910 ben kerülnek sorozás alá ha novemberben nem jelentkeztek a katonai ügyosztályban, e hónap folyamán még jelentkezhetnek. Mulasztás esetén a véderő törvény szakaszai szerint fognak büntetetté.

— **Az első karácsonyfa.** A Singer Co. varrógép részvénytársaság (Deák-Ferenc-tér 2.) kizárólag elsőknek jelent meg ez idén a karácsonyfa. Messziről odacsalta a kis gyermekeket, mert cukrot, labdát, puskát s egyéb játékok sejtettek a csillogó tündéres galyakon. Pedig hát mi volt ott? Eredeti Singer varrógépekhez való géprészek, himzések, cérna, tű stb. A gyermekek nem tudják, de a szülők tudják, hogy az Eredeti Singer varrógép a leghasznosabb karácsonyi ajándék, mely a családba jólétet, áldást, takarékoságot s háziasságot visz.

— **A Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negydekre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rókk-Szilárd-utca 4. számú házban van.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használták vesebajoknál, a húgyhólyag-bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnek, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztítja!

Kapható áruházi- és kórházi-üzletekben vagy a Szécsényi-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudeltrabart 2.

A városok háztartása.

A rendezett tanácsú városok kongresszusán szó esett a városok háztartásáról is, melyről az egyesület titkára referált.

Hangoztatta, hogy az állami támogatás után most már a városoknak kell gondoskodniuk olyan eszközökről, amelyekkel háztartásukat megerősíthetik. Első ezek között a közérdeklő üzemeknek házi kezelésbe vétele. A városokra nézve ugyszólván létezőek, hogy megváltásuk a közfogyasztást szolgáló vállalatokat és házi kezelésbe vegyék. De ezek csak akkor prosperálhatnak kellőképpen, ha nem bürokratikus sablonok szerint vezetik, hanem műszakilag és kereskedelmileg képzett embereket állítanak élére. Szükséges volna ilyen képzettségű emberek instrualására egy országos tanfolyam rendezése, továbbá hogy a belügyminisztériumban a városi osztály mellé egy mint jelenleg a számvétségnek, műszaki és kereskedelmi képzettségű egyénekből országos ügykezelőség állítsassék. Ha ezek a feltételek meg lesznek, akkor a városok nemesek hogy nagy megtakarításokat fognak elérni az üzemeknél de tekintélyes jövedelmeket is biztosíthatnak maguknak.

A felszólalás tanulságos és a bevételek fokozásában fedi lapunk véleményét.

KÖZGAZDASÁG.

Szeszgyár Taliándörögden. Tapolcáról írják: Dr. Lóke Emil és Lóke Árpád taliándörögdi földbirtokosok Taliándörögdi községben nyers szesz előállítására gyárat építettek. A gyár most már teljesen elkészült, berendezve a modern technika legújabb szerkezetű gépeivel, amelyek mindegyike magyar gyártmány. A gyár hitelésítés f. hó 1—7-ig történt, amelyet Miltényi Árpád polgármester vezényelt végzett. A gyár f. hó 18-án kezd megüzemelt. Csupán nyers szesz előállításával foglalkozik, melynek melléktermékét, a szeszmoslékot állathizláléshoz használnak fel. A gyár burgonyát és cukorrépat dolgoz fel. A gyár mint közigazdasági tényező bizonyára a vidéknek ez irányban való föllendülését fogja eredményezni.

A Zalavölgyi h. é. vasut rt. dec. 20-án rendkívüli közgyűlést tart a Dunántúli h. é. vasut r. t-gal való egyesülés kimondása tárgyában. Ugyanekkor mondja ki a Dunántúli h. é. vasut r. t. is a fuziót és e célból 1,2 millió K. erejéig elsőbbségi kötvényeket bocsát ki.

Villanyvilágítás Alsólendván. Eppinger Samu alsólendvái malomtulajdonos azzal a tervvel foglalkozik, hogy Alsólendva képviselőtestületének javaslatot terjessz elő a község villamos világítására.

EUFON

az egyedüli tölcésér nélküli beszélő gép. Az összes más gépeknél minden tagadás dacára beépített pléhtölcésér van elrejtve.

RESONANS SZERKEZET CSAK IS AZ «EUFON»-nál

Azért nem létezik Eufonnál pléb vagy fa recsegés

azért adja vissza az Eufon a dalt és zenét felülmulhatatlan természetes módon,

azért az Eufon a legnagyobb hang-erő mellett is a világnak legjobb beszélő gépe.

LEGJOBB és LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

K 75.— ért egy kitűnő hangszer jobb kivitelben K 100.— 125.— 130.— 200.

„AUTOMAT” hangműszer K 140.

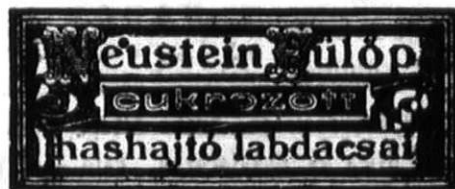
Mindennapi szétküldés a világ minden irányában.

Eufon Co. Lmtd.

Vezérképvisellete Bécs, I., Graben 17.

Megtekintés végett kívánatra gépet és lemezeket választás céljából küldünk. Kívánatra fizetési előnyökben részesítjük. Prospektus, jegyzék és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tekeres 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

ÓVÁS! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilluláit tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keres. törvény által védett csomagolajkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerár, Sz. Lípóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán; Reik Gyula, Bolus Lajos, Práger Bóla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A Pathéfonnál **nem** kell tűt cserélni.
- A Pathéfon **tű nélkül** játszik.
- A Pathélemezek **soh'sem** karcolnak, nem csiszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A Pathélemezek **oly jók**, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- A Pathélemezek **kellemes, értelmes, puha** hangot adnak.
- A Pathélemezeknél **senki a fülét** be nem fogja.
- A Pathéfon **egy elsőrendű művészies házihangszer**, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztomát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciót felülmúl.

Gépek 45 koronától feljebb. 28 cm. kétoldalu lemez K. 5.— 24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kivál feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédsereg zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR”

gyógyszertár

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyít!

„Örvendünk, hogy megvan!”

Védelmet a nedves idő s megnélés ellen

csak a Storm Slipper és a hócipő nyújt, a melyek

Boston Rubber Shoe Co. Bostonban

készülnek, formájuk a legjobb, könnyű és elegáns. Tessék a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő talpára van nyomva; óvatosság ajánlatos, mert sok silány áru kerül piacra. Kapható Budapest és a vidék nagyobb városai-ban minden jobb cipő gumiarú férfi és női divatárú üzletben. - Vizitelárusítók felvilágosítást kaphatnak Magyarország és Ausztria területén megbízott vezérképviselektől:

Wellisch, Frankl & Co.

WIEN, I., Fleischmarkt 12 14.

Nagykanizsán kapható: Alt és Böhm Kreiner Gyula, Rosenfeld Adolf Fiala cégeknél.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint harminc év előtt, úgy **a gyermekek kedvenc játéka**, s az időpróbát fényesen kiállották.

Minden évben szaporodik azon atyák száma, a melyek mint gyermekek e Horgony-Kőépítőszekrényeket megkedvelték és mostan saját gyermekeikkel ismét építeni kezdenek.

Lehet-e jobb továbbajánlás?

Bizonyára nem és azért egy anya se mulassza el első és legelőkelőbb ajándékul gyermekel számára egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényt kiválasztani. Ez legjobban történik az új képes építőszekrény árjegyzék szerint, a mely kívánatra szívesen bérmentve beküldik és a melyben bővebbet találunk a Horgony-Hidépítőszekrényekről és a kedvelt Meteorakásjátékokról is. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények ismertető jele a »Horgony» védjegy és valamennyi finomabb bel- és külföldi játékaárkereskedésben a gyár által megszábott olcsó árban kaphatók;

biztonság kedvéért bevásárláskor nyomtatékosan Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényt kérjék és ne hagyják magunkra semmiféle utánzatot ráöröszakolni, a melyek p. o. kiegészítéssel teljesen értéktelenek volnának. A ki régi szekrényének kiegészítésre nézve nincs tájékozva, az kívánatra az alantól cégtől díjmentesen megkapja az új árjegyzéket, vagy pontos felvilágosítást.

kir. udv. és kam. szállítók. **Richter F. Ad. és Ta. Bécs, I. Operng. 16.**

A ki zenekedvelő és egy mechanikai zenélőművet beszeresni akar, az hozzára meg a legújabb árjegyzéket a híressé vált Imperator zeneművekről kerek szóhangjegyzelmekkel és ki beszélőgépet vennei akar, az kérje a beszélőgép-árjegyzéket, abban a legjobb beszélőgépek felsorolva vannak

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A tankötelezettség.

Irja: HAVAS VILMOS.

Általános megdöbbenést kelthetett a tanköteles, de mégsem iskolázott gyermekek összeírásával megbízott városi tisztviselők jelentése, melyből azt a sajnálatos tényt kellett megtudnunk, hogy egyedül Nagykanizsa városában mintegy 600 olyan gyermek van, kik nem részesülnek még a legelső iskolára kiképzésben sem. A mennyire sajnálatos, ez annyira ijesztő is. Önkéntelenül arra kell gondolnunk, hogy hát mennyi lehet az ifjú analfabéták száma ott, hol kevésbé jut alkalom a műveltség terjesztésére, oly vidéken hol majdnem lehetetlen a néppel megértetni a művelődés áldásos hatását, ott hol hiába igyekeznénk magyarozgatni mit tesz az „tankötelezettség”...

Lépten-nyomon halljuk, hogy a tankötelezettség nálunk általános, hogy büntetés terhe mellett mindenki gyermekét, gyámoltját iskolába járatni köteles és mégis — ime itt a fényes bizonyíték — mily nagy csak egy városban azok száma, kik szülei könnyelműsége avagy hatóságok elnézése miatt egész életükben arra lesznek kárthatva, hogy esetleg nevüket is egy-egy jellel kereszttel jelezzék... Hangsúlyoznunk kell: szülei, gyámjuk nemtörőajomsága és a hatóságok erélyes fellépésének kiánya miatt. Ugyanis van törvényes intézkedés (1858: XXXVIII. t.-c. 4 §.) ha nem is kellően szigorú, mellyel kényszeríteni kell a szülőt, gyámot, vagy gazdát tanítási kötelezettségére de viszont a törvény lényege követeli, hogy az abban foglalt rendelkezések be is tartassanak. Nem tartalmaz sajnos a népiskolai közoktatásról szóló ezen törvényünk megfelelő megtorlási módot — 1 K-tól — 8 K maximumig terjedő büntetést ismer — de mégis a megismétlődő gyakori büntetésekkal a tanítási készség elérhető. Magában foglal ugyan e törvény oly intézkedést is (4 §) hogy az iskolától ismétlődő büntetések dacára visszatartott gyermek részére az iskolaszék jelentésére külön gyám is kirendelhető, de ezt csak oly esetben tarthatjuk helyénvalónak, ha a szülők elhalta folytán egy már kirendelt gyám elmozdításáról lehet szó, avagy vanonc és mester közötti viszony forog fenn. Egyedüli eszköz tehát ez időszerint a tankötelesek iskoláztatását előmozdítani — a fenti enyhe pénzbüntetés.

Kérdés azonban vajjon a jelen esetben mikor 600 gyermek szülője, gyámja vagy gazdája volna megbüntetendő, lehet-e ezt az egyedüli rendelkezésre álló eszközt azonnal folyamatba tenni? Szerintünk nem lehet! Lehetetlen, mert hiába bocsájtanák ki a felhívást, hogy az érdekeltek a tanköteleseket a törvényben meghatározott 3-8 napon belül irassák be, ennek ekelet sem tehetnének hisz éppen e lap hasábjai mutatnak rá az iskolákban mutatkozó szomorú állapotokra. De még ha volna is hely és elég tanerő, akkor is nehézségekbe ütközne, mert az eddigi tanítási rendet — minthogy évközben vagyunk — megzavarná. Éppen ezt akarja megakadályozni a tankötelesek összeírásának módját megállapító vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet is (4120/902) mikor úgy intézkedik, hogy az ily összeírások március 1. és július 31. közti időben történjenek (4 §.) Kifejezetten azért, hogy a tanfelügyelők a szeptemberben kezdődő iskolai évre a szükséges intézkedéseket folyamatba tehessek. Ha tehát az összeírás mégis megtörtént, úgy annak egyéb előnye nincs, minthogy több idő lesz a tanköteleseknek szeptemberben való — előbb — már nem lehet — elhelyezésének módjáról gondoskodni.

Kellő megfontolás tárgyát is kell, hogy ez képezze tekintettel a legújabb az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló 1908 évi XLVI. t.-c.-re. E szerint 1910 szept 1-től kezdődőleg már az összes, úgy az állami, mint a községi és hitfelekezeti elemi iskolákban a tanítás ingyenes lesz. miért az állam az utóbbiaknak kárpótlást ad. De a kárpótlás összegét a közigazgatási bizottságok nem évenként a tanulók száma hanem a megelőző évek átlaga szerint állapítják meg (3 §.) és csak kivételes esetben térhetnek el attól. Ennek pedig könnyen meglehet az a következménye, hogy különösen a hitfelekezeti iskolák nem igyekeznek párhuzamos osztályokat felállítani, mely pedig egyedül lesz célravezető. Aggályok merülhetnek fel, hogy az esetben, ha a párhuzamos osztályt felállítanak és így tetemesen fokoznak az iskolára fordított költségeket, méltányolná-e kétséget kizárólag a közigazgatási bizottság e kivételes esetet és hozná-e javaslatba a vallás- és közoktatásügyi miniszternél egy teljesen megfelelő és kielégítő kárpótlási összeg folyósítását?

Ha azt akarjuk, hogy az összes tankötelesek 1910 szeptemberben elhelyezhető legyenek elsősorban a fenti kételyt kell elosztani és ha ez már nem kísért, úgy a párhuzamos osztályok felállítására tanerők alkalmaztatására az iskolák vezetősége felhívható. Nem fognak kitérni előre ha arra nézve is biztosítottakat nyerne, hogy a tanterem kibérlése folytán felmerült többlet is megtérül. Arra pedig, hogy az érdekeltek tanítási kötelezettségükről meg ne feledkezzenek és a fentiek hiábavalók ne legyenek szolgál ellenőrzés és a pünzbüntetés, melyek után lehetetlen, hogy elmaradjon a kívánt eredmény.

A Franz vasut és Somogy megye.

Sokszor szó esett már Nagykanizsán a Franz vasut somogy megyei sorsáról. Hivatkoztunk mi is, mások is az ottani hangulatra, azonban tényekkel nem bizonyítottunk. Az érdeklenség kedvéért minden kommentár nélkül közöljük „Somogyvármegye” egyik legutóbbi számának cikkét. A cikk már nagy részben ismert adatokat tartalmaz, de a hűség kedvéért egész terjedelmében közöljük:

„Több ízben említettük már, hogy a marburgi Franz Lajos és Fiai cég egyszerű üzleti spekulációból súlyos támadást készült intézni Kaposvár gazdasági, kereskedelmi és ipari érdekei ellen azzal, hogy Csurgtótól Nagykanizsáig egy vicinális vasutra kért és kapott engedélyt a kereskedelmi minisztertől. Mi az első pillanattól kezdve, amikor ez az új vicinális terv nyilvánosságra került, erősen hangsúlyoztuk, hogy ennek a teljesen fölösleges vasutnak a megvalósítását annál is inkább meg kell akadályoznunk, mert ez Csurgtónak Kaposvárra gravitáló összeköttetéseit teljesen Nagykanizsára terelné.

A Franz-cég vasuttervét Nagykanizsán is csak úgy ítélték meg, mint egy közönséges üzleti spekulációt. A vasut tervezői Nagykanizsától 300,000, Zala- és Somogyvármegyék törvényhatóságaitól pedig 200—200,000 korona hozzájárulást kértek. Hogy mennyire fölöslegesnek tartják még Nagykanizsán is a Franz-cég tervezett vasutját, ehhez elegendő annyit fölemlítenünk hogy Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága három nap előtt foglalkozott a csurgói vicinális hozzájárulási kérésével és a kért 300,000 korona helyett mindössze negyvenezer korona hozzájárulást hozott javaslatba, de ezt is csak azzal a feltétellel, ha a vicinális eddig tervezett irányát teljesen megváltoztatják.

Egy hírlapíró megkérdezte a Franz-cég nagykanizsai igazgatójától: Pongor Henrik-től, mi a véleménye a pénzügyi bizottság fölöttéle leicsinylő határozatáról. Pongor Henrik igazgató erre a következőket válaszolta:

MILKA SUCHARD Csak alpesi tej kakac és cukorból áll Páratlan különlegesség.

— Meg kell indokolnom, miért kértünk Nagykanizsa városától háromszázezer korona hozzájárulást. Azért mert kezdetben azt hittük, hogy Somogyvármegye részéről ellenkezéssel találkozunk s ezért mint legközelebbi érdekeltnek, Nagykanizsának kellett volna a terv megvalósulását támogatni. Azonban mondhatom hogy Somogyvármegye oly nagy jóindulatot tanúsít és oly megleően fölkarolja a tervet, hogy ma már mérsékelhetjük a Nagykanizsához fűzött igényeket.

Pongor igazgató ugalátszik, épp oly kevésbé ismeri Somogyvármegye közönségének hangulatát, mint ahogy nem ismerte előre Nagykanizsát, különben ezt az állítást nem kockáztatta volna meg. A csurgó-nagykanizsai vicinálisnak Somogyban midősze egyetlen egy híve lehet, de ennek a kedvéért nem szavazta volna meg a törvényhatóság a kívánt hozzájárulást.

Hogy mennyire teljesen alap nélküli Pongor igazgató kijelentése, azt mi sem igazolja hibében, minthogy a Franz-cég tegnap ugy Nagykanizsa városától, mint Zala és Somogyvármegye törvényhatóságaitól a tervezett vasut segélyezéséért benyújtott kérvényeit visszavonta.

Ez a visszavonás annyit jelent, hogy a csurgó-nagykanizsai vicinális meghalt, még mielőtt megszületett volna. A Franz-cég visszavonulása világosan igazolja a mi első pillanattól elfoglalt ama álláspontunkat, hogy a tervezett vasutra nincs szükség, hogy az teljesen fölösleges.

Nem teszük magunkévá „Somogyvármegye” minden állítását, de azért mégis közölnünk kellett egész terjedelmében, hogy tisztán lássuk Somogyvármegye egyik legtekintélyesebb sajtóorgánumnak véleményét.

A hirdetési ügy rendezése.

— Saját tudósítónktól.

Nagykanizsa város tanácsa nemrégiben kimondta, hogy a hirdetési ügyet rendezni fogja. A városházán bizonyára tanulmányozzák más városok ebbeli tervezetét. Ép ezért közöljük Losonc város tervezetének ismertetését, hol szintén a múlt héten foglalkoztak ez ügygel.

Losonc város tanácsa a hirdetési oszlopok szállítására most adta ki a versenytárgyalási hirdetményt. E szerint szállítás tárgyát képezi kilenc darab nagyobb és kilenc darab kisebb, 2 mm. vastag vaslemezéből készítenő s a tanács által kijelölendő helyeken fellalítandó oly hirdetési oszlop, melyek közül a kilenc nagyobb oszlop belseje árusító helyül is használható.

Miuthogy a város közönsége a hirdetési ügyet házi kezelésben megtartani nem kívánja s az erre vonatkozólag alkotott szabályrendeletében megállapított hirdetési díjak átengedésével óhajtja a hirdetési oszlopok felállítását biztosítani: köteles vállalkozó ajánlatában kijelenteni, hogy ezen hirdetési díjaknak bizonyos számú évekre szerződésileg biztosítandó átengedése ellenében hajlandó a hirdetési oszlopokat saját költségén felállítani, karban tartani s a szerződés lejártával azokat teljesen ingyen és kifogástalan állapotban a város tulajdonába bocsátani.

A szerződés tartama alatt a 9 drb nagyobb hirdetési oszlop kihasználásából származó jövedelem szintén a vállalkozót illeti.

NYILTTÉR.

Anyatejjel táplált gyermekek

ritkán szenvednek az emésztőszervek zavarától vagy bántalmairól. De milyen az úvegből itatott szegény gyermek sorsa? Ha nem táplálják őket „Kufekével”, akkor állandóan szenvednek az emésztő szervek zavaraiiban. „Kufeké” a legjobb tápszer hányáskezelésnél, hasmenésnél, béhurtnál „stb.”

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvél
mindenütt kapható.

Vegyenek csak
Szf.-Pétervári sárczipó
utólérhetlen a tartósságban.

Valódi háromzögű védjeggyel

Kapható: **Miltényi Sándor és Fia**
Nagykanizsa.

A leghasznosabb karácsonyi ajándékok

SINGER
VARRÓGEPEK

SINGER
VARRÓGEPEK

üzleteink által beszerezhetők.

Nagykanizsán, Deák-tér 2.

HIREK.

A házasságszedelgés.

Magyarországon hova-tovább már ez is üzleti ággá, még pedig meglehetősen jövedelmező üzleti ággá lesz. Az volt a múltban is, de most rohamosan szaporodik azoknak a száma, akik erre a pályára lépnek. Erdés hát vele foglalkozni.

Szinte jelentéktelen eset tette minap a házasságszedelgést aktuálissá. Egy magánbivaltaluknó ismerkedett meg valami iparlovaggal, aki azon ürügy alatt, hogy anyakönyvvezető elé járul vele, több száz koronát esalt ki a hiszékeny Elizától. Az apróhirdetésen kezdődött idill így a rendőrségen érv. ideiglenes és szomorú véget, ahol a derek ifjút letartóztatják.

Házasságszedelgési esetek állandó, makacs szaporodása akarattalul gondolkodóba ejti azokat, akik csakis töprengenek az esetek fölött, de segíteni az efajta társadalmi kóros tüneteken eszközök hiányában képtelenek. Sajnos, hogy csupán ezek gondolkoznak, de ha ennek eredménye a baj okainak megállapítása, kétségkívül szolgálatot tesznek azoknak, akiké a hatalom, tehát akik akarattal segíthetnek is a bajon.

Miundenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy nálunk csak igen mostolán gondoskodnak az ily módon kifosztott nők védelméről. A kibuvók egész raja áll a védők rendelkezésére, csak vállogatnia kell.

Ez volna a kisebbik baj. A törvény enyhesége számtalan esetben a nem bűnösök menedéke s az igazi baj a társadalom lelkiismeretének tulontul tág volta. Ugyanaz az embercsoport, amely nem tűr meg a kebelében embert, ha az például elég okos ahhoz, hogy ostobaságokért ne álljon valakinek a pisztoly-csővé elé, ismételtük: ugyanaz a társaság szeretettel ölel keblére olyan halandókat, akik a házassággal való szedelgés révén anyagi, de igen gyakran más előnyöket is biztosítanak maguknak, ám olyan ügyesek, hogy a paragrafusok labirintusán sikerül átvergődniök sértetlenül.

Mert ez fontos. Védtelen, hiszékeny embereket, gyöngé nőket csalafinta módon kifosztani: ez semmi. A lényeges az, hogy a törvényt rád ne ejálhassák.

Ime: így fest a mi társadalmi morálunk. És legelső sorban ez az oka annak, hogy szép hazánkban úgy virágozik a házasságszedelgés.

Emlékeztető naptár.

December	19.	A Katolikus Népszövetség gyűlése.
Január	1.	A Nagykanizsai Fűtőház Kézművesek Összegyűző Egyletének táncestélye.
	8.	A Nagykanizsai Izraelita Nőegylet 418 sakkjáték estélye.

— **Kórház kibővítési program.** Szekeres József dr. kórházi főorvos benyújtotta a városi tanácshoz azt a programot, mely szerint a kórház kibővítését kívánja. A kibővítés e terv szerint ki fog terjeszkedni a tüdőbeteg elkülönített osztályára, szülönök elhelyezésére, elmebeteg számára 2 cella és egy megfigyelő szoba létesítésére és operációk eszközésére szolgáló termekre. Külön központi épület fog szolgálni az igazgatóság, gondnokság és orvosok részére. Egy másik a személyzet számára. E nagyszerű építkezés a jelenlegi kórház mögötti területet fogja igénybe venni. A kórház mellett fog elvonulni a Kisfaludy Sándor-utca meghosszabbítása, mely az új városrendezési tervbe fel van véve. Ez ut mellett pedig a katonai kórház fog felépülni. A most benyújtott programot a város Sándly budapesti műépítőnek fogja kiadni, aki annak alapján fog tervet és költségvetést készíteni.

— **Katolikus népgyűlés.** Az országos katolikus népszövetség szervezeti vezetősége f. hó 19-én vasárnap a régi gimnázium tornatermében nyilvános gyűlést tart. A népszövetség szervezet ügyének ismertetése és terjesztése van a tárgysorozatba felvéve.

— **Kereskedelmi iskola Kaposvárott.** A kaposvári kereskedők egyesülete választmányi gyűlésén kimondta, hogy egy kaposvárot létesítendő felső kereskedelmi iskola érdekében mozgalmat indít.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Oaps. com. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű házzserré lett, mely számszámában már év óta mindig készletben van Hátfájás, csípő-fájdalom, fejfájás, közhvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkóról, minő: a kolera, és hányhas-folyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házzserré jó eredménnyel alkalmazott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és úvegekben a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Liniment-Pain-Expeller-t kérni, valamint a „Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti úveget elfogadni.

— **Házbérjövdelem bevállása.** A Zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság által a házbérjövdelem bevállása tárgyában kibocsátott hirdetményt lapunk mai hirdetési rovatában közöljük. A m. kir. pénzügyminiszterium rendelete értelmében a pénzügyigazgatóság felhívja a vallomásadásra kötelezettek, hogy a házbérvallomási ívet a városi adóhivatalnál legkésőbb december 31-ig nyujtsák be. A hirdetmény részletes felvilágosítást nyujt a vallomási ívek kitöltésére.

— **A karácsonyi postaforgalom.** A karácsonyi postaforgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postakalmazottak tevékenységét s oly rendkívüli nagy szokott lenni, hogy ha a közönség a fennálló postai szabályokat nem tartja be, ugy a kir. posta legkiterjedtebb intékedése és legnagyobb erőfeszítése ellenére sem tudná a közönség minden igényét kielégíteni. A pécsi posta és táviró igazgatóság a szokásos felhívásban figyelmezteti a közönséget a szabályok pontos betartására.

— **Egy jegyzőség családja.** Zsiskó Imre jegyzőség volt Murakirályon Neusiedler Jenőnél. Innen tudta, hogy az ottani tanítónőnek Koronci Gizellának anyja Nagykanizsán lakik. A jegyzőtől már régebben eltávozza lejtött Kanizsára és felkereste özv. Koronci Józsefnét és átadta leányának azt az izenetét, hogy köljön neki baracklevélvált. Ez alkalommal elpanaszolta, hogy milyen porul járt a vasuton. Ellopták a téli kabátját és vele 50 K-ját. Egyben kért 30 K-t kölcsön, mert hivatalos úgyben Egerszegré utazik; amiut hazaér, rögtön megküldi. Mivel a pénz csak nem érkezett meg, irt az asszony a leányának és ekkor tudta meg, hogy Zsiskó már régen nem jegyzőség és az egész télikabát és pénzhistoria csalásra kitalált mese volt. A rendőrség elrendelte a költői tehetségű ifju köröztetését.

— **Elővigyázat!** Kévéssel karácsony előtt a nagy üzletekben legjobb akarat mellett sem lehetséges egyes nevek kívánságait figyelembe venni, a melyek különösen a Horgony-Kőépítőkészre nyitottak. Ezért valamilyen anyának sürgősen ajánljuk, hogy hozassanak lehetőleg azonnal egy új kőépítőkészre-árjegyzéket a különféle szekrény-nagyságok pontos leírásával és a legolcsóbb gyári árjegyzékkel Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kam. szállítóktól. Bécs, I. Operngasse 16, hogy a megfellelő szekrényt egész kényelmesen kiválaszthassák. Az árjegyzék alapján aztán a legnagyobb zűrzavarban is könnyen kiválaszthatják a megfellelő szekrényt mert már előre is pontosan tudják, melyik szekrényt akarják megvenni. Csak az átadott szekrény számára és a Horgony védjegyre kell figyelni; ha ez rendben van, akkor minden rászédés ki van zárva. Azért azonnal áldozunk 5 fillért egy levelezőlapért! A csinos képes árjegyzékben bővebbet találunk a jó Richter-féle Imp. zenélő és beszélőgépekről is.

— **Felhívás!** Ezennel felhívom azon magánfeleket, akik az 1910. évre a saját házi szükségletekre felhasználandó bor és bormust után fizetendő borfogyasztási és italadókat szabad egyezkedés után, évi átányösszegben óhajtják fizetni, hogy sbbeli óhajukat a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalnál 1909. év december hó 14-16-ai kezdődőleg 1909. év december 28-ik napjáig bezárólag előszóval vagy írásban a fizetendő évi átányösszeg megjelölése mellett annnyival is inkább bejelentsek, mert ezen határidőn túl egyezkedni nem lehet.

Továbbá figyelmeztetem mindazon magánfeleket, akik az 1909. évre átányfizetésre kiegyezve voltak és az 1910-ik évre átányegyezésüket nem kötötték, a birtokukban levő borkészletüket a törvényes jogkövetkezmények terhe alatt legkésőbb 1910. év január hó 3-ik napjáig bezárólag a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban bejelenteni el ne mulasszák.

Végül figyelmeztetem mindazon évi átányösszegben ki nem egyezett magánfeleket, különösen a szőlőbirtokosokat, akiknek szőlőbirtokuk Nagykanizsa város beszedési köréhez tartozik, teljes borkészletüket; azoknak pedig, kiknek szőlőbirtokuk idegen beszedési körhöz tartozik, a városba behozni szándékozt bor és bormustot — tekintet nélkül a mennyiségre — a törvény által meghatározott időben a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban annál is inkább bejelentsek, mert ellenkező esetben jövedék esonkítás miatt szigorúan meg fognak büntetett. Nagykanizsa 1909. december hó. Vecsey Zsigmond s. k. polgármester.

— **Balaton-bál rendezőbizottsága,** a Balatoni Szövetség vármegye: Somogy, Veszprém és Zala érdekeltsége, meg az összes balatonparti fürdőhelyek uriközösségének bevonásával, a budapesti magy. kir. honvéd zenekar közreműködésével 1910. évi január 8-án, a Székesfővárosi Vigadó termeiben a Balatonvidéki Népipar segélyezésére, családias jellegű, zártkörű bált rendez. Bál kezdete este kilenc órakor. Jegyek ára: családjegy (3 személyre) 10 korona, személyjegy 5 korona, táncosjegy 1 korona. Jegyek és táncos utalványok a Boritékos meghívók előmutatása mellett a bálbizottság irodájában (VII kerület, Rákóczy-ut 38. sz. IV. em. 15. ajtó) naponként 5—6 óra között válthatók.

— **Magyar játék.** Halácsy Antal országos hírtorna tanár, vívó és játékmester a „Turul” labdajáték feltalálója, városunk összes iskoláiban bemutatta a tantestületnek és tanuló ifjúságnak labdajáték találmányát s arra az ifjúságot betanította. A tantestületek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak a játék találmányáról s megígérték a feltalálónak, hogy iskoláikban mielőbb meghonosítják és a szükséges játék eszközöket, mint feltétlenül szükséges tornajáték eszközt nagyobb mennyiségben beszerzik. Nagyön kívánatos hogy a szülők is megvásárolják gyermekeik részére a játék eszközöket, mert vele való gyakorlati játszás folytán rendkívüli ügyességre és ruganyosságra tesznek szert. A fejlődő gyermekek egészségére rendkívül jó hatása. A Turul játékszer eddig szabadalmat és törvényes védelmet kapott Német, Magyar, Angolországban és Auszriában. A A vallás és közoktatásügyi minisztérium megrendelte a Turul játékszer az összes állami középiskola számára az 1907. jun 15 én kelt 108002. sz. rend-letével. Egy pár labdafogó, 1 labda és 1 leírás 6 korona kapható kizárólagosan Halácsy Antal feltalálónál Salgótarjánban.

— **Elítélt sikkasztó.** Nagy feltűnést keltett annak idején Keszthelyen Pék János államvasúti díjnok letartóztatása. A nagyuri élet élő díjnokról kiderült, hogy sikkasztott a reá bizott személypénztári pénzkészletből. A nagykanizsai kir. törvényszék egy évi és hat hónapi börtönrre ítélte a fiatal bűnöst.

— **Megrögzött tolvaj.** Kedden az Erzsébet-teremen levő Kreisler féle rőfös kereskedés előtt levő kirakati asztalról egy vég nő szövetet lopott el egy asszony. A kereskedő észrevette és az éppen az üzlet előtt menő rendőrt utána futtatta. Az asszony a Rozgonyi-utcaba futott és mikor látta, hogy elérék olvágta magát a gyalogjárón és részegnek tetette magát. Nem használt a raffineria; ott azonnal felismerték, hogy özv. Gudlin Józsefné szül. Weber Anna ökelme, aki már háromszor volt bunlakója Mária Nosztra fegyházának. Most is onnan jött haza és Váry József tanitónál állt szolgálatba. Ott se igen bizhattak benne, mert hát, amint sértett önérettel panaszolta a rendőrségen, bezárták előtte a faházat. Ez annyira sértette a becsületére sokat adó asszonyt hogy öngyilkosságra határozta el magát. Eszébe is jutott, hogy egy két esztendővel Fülöp Péter András felesége rovarportól pusztult el, hát ő is bement, lagalább ugy vallotta, a Reik féle gyógyszerárba és 6 fillérért vett és kegyetlenül bevette. Nohát ettől aztán annyira megzavarodott szegénynek az esze, hogy lopásra vezette. Igen kérem ez igazság, bár a a rendőrség nem akar a jeles elbeszélésnek hitelt adni A szép multu nő 63 éves.

— **Halalos szurás.** Fridrich Nándor Muracsányi kocsmárosnál idogált Berkovetz Antal Vargetz Lukács és Vargetz Gergely és még többen. Egyszer kiment Berkovetz az udvarra, a két Vargetz pedig követte. Nemsokára azonban visszajött Berkovetz megállt az ajtóban és azt mondta, hogy összeszurkálták. Össze akart esni, de megfogták, és haza vitték lakására, hol 5 perc múlva meghalt. A nyomozás kiderítette, hogy Vargetz Gergely régebb idő óta leste az alkalmat, hogy Berkovetzot megszurkálja, mert az eset után hazamenve otthon azt mondta: „amit akartam megítem”. A tettest latartóztatták, sőt Vargetz Lukácsot is a vizsgálat érdekében. Vargetz Gergely beismerte, hogy ő szurta meg, a kést is előadta, mellyel tetet elkövette, de azt állítja, hogy Berkovetz őt az udvaron megrugta, azért szurta meg. Átatták a perlati járásbírósnak.

— **Lopás.** Márkus Boldizsár muracsányi lakós kárára két drb. sertést és 2 ludat 208 K értékben zártalan ólából elloptak és ugyanakkor egy másik házból is elloptak 2 ludat. A tolvajok kocsira tették zsákmányukat és Letenye felé tartottak, de az eső elmosta a nyomot így nem követhették teljesen, de valószínű, hogy a tolvajlást becsehelyi ember követte el.

— **Betörés.** Gombos Géza kotori kereskedőnek még a nyáron felfeszítették az udvar felőli üzlet ablakát, azon behatoltak és szivart, dohányt, cigarettát, szardiniát stb. ellopták. Most végre megtudta a kereskedő, hogy kik voltak és az értesített csendőrség csakugyan megállapította, hogy a betöréses lopást Horváth Mihály, Kucsek József és Markó György követték el.

— **Kaposvári vasutasok katasztrófája.** A „Somogyvármegye” e. lap értesülései nyomán a fővárosi lapok is megírták hogy Gutheil József kalauz és Nyári József mozdonyvezető Siófokon a vasut állomás laktanyájában szélugáz mérgezés áldozatai lettek. A halottnak vélt vasutasokon mesterséges légzési kísérleteket tettek és e munkájukat legszebb siker kísérte. Először Nyárinál mutatkozott némi élet 6 órai gyógykezelés után. Gutheil kalauz megmentéséről már már lemondtak, de végre a 12 órán át mereven fekvő ember életelt adott. Mindkettőt hazaszállították már Kaposvárra. A katasztrófa oka állítólag az volt hogy a laktanyai kályhát mely rozszant állapotban van lefekvés előtt megtöltötték szénnel és nem vették észre, hogy a kürt helyéből kiesett és a szélugáz a szobába ömlött. A rozszant kályháról már többször tették jelentést, de a bürokratikus huza-vona még mindig nem állított új kályhát Talán most felhagynak a sok irkarfirkával és rákerül a sor egy új kályha állítása.

— Immár köztudomásu, hogy az annyira rettegett **vakbélgyulladás** ott szokott, fellépni, ahol már előzőleg hosszabb ideig tartó székrekedés állott fenn. A vakbélgyulladás ellen tehát ugy védhetjük meg magunkat legjobban, ha reggelenként 1/2 pohár természetes **Ferencz József**-keserűvizet iszunk, mely a székrekedést gyorsabban és kimételetesebben gyógyítja, mint bármely más orvosság.

KÖZGAZDASÁG.

Mikor épül a letenyei vasut. Mintha csak valakinek a hitelét kellene vele prolongálni minduntalan felépti egyik másik lap a letenyei vasutat. Pedig ezzel bizony nem tesznek szolgálatot ennek a vasutúgynek. A közönséget minduntalan újabb családásba ejtik ezek a minden alapot nélkülöző hirdes-telesek. A Zalai Közlöny minden híradás ellenére is megírta, hogy az 1909. évben a Kanizsa-Letenye-Alsólendvai utat nem kezdik építeni. Most a lejárt terminus nekünk adott igazat. A legilletékesebb helyről közlik velünk, hogy a vállalkozók a napokban terjesztik be a vasut költségvetését a keresk. minisztériumhoz és csak ennek jóváhagyása után következnek a kisajátítási munkálatok. Az 1910. évi aratások után kezdik meg ennek a fontos vasutvonalnak a megépítését.

Szerkesztő üzenetek.

Kis naiv. Ön azt kérdi tőlünk honnan tudjuk mi azt, hogy dr. Lőke Emil és Lőke Árpád talán-dörögi szeszgyára üzemét megkezdi? Olvassa el a „Tapolczai Lapok” december 12-iki számát, szóról szóra benn találja. Onnan vettük át mi is.

B. L. Osáktornya. A beküldött költemény csak kettőjüket érdeklí.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

külön sikeresen használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható drogvizitárakban és a Fejérs-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóvárosi 2.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kirakásban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk Önnek Zalamegye leg-régibb újságját, a Zalai Közlönyt

24252/909.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa r. t. város tanácsa közzé teszi miszerint a városház palotájában eddig ifj. Fesselhoffer József által bérben birtolt és mellék helyisége évi 4000 korona bérért, ugyancsak ifj. Fesselhoffer József által bérelt I. emeleti 2. utcai, 1 udvari, 1 előszobából álló erkélyes lakás évi 940 kor., id. Fesselhoffer József által az I. emeleten 3 utcai, 1 udvari, 1 előszobából, 1 konyha és 1 kamrából álló lakás évi 900 korona, a II. emeleten Janda Károly által bérelt 3 utcai, 1 előszobából, 1 konyha és 1 kamrából álló lakás évi 500 korona bérfizetés ellenében

1910. évi május hó 1-től

kezdődőleg bére adandó.

Bérbe venni szándékozók naponként d. e. 8-tól 12 és délután 2-6 óráig a v. számvevősegnél jelentkezhetnek esetleg ajánlataikat írásban is beadhatják.

Tartoznak bérlők 1/4 évi biztosítékot a v. pénztárba készpénzben vagy elfogadható érték papirokban esetleg takarékpénztári betétkönyvecskének letétbe helyezésével óvadéku elhelyezni.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1909. évi november hó 19-én.

VÉCSEY
polgármester.

24894/1909.

HIRDETMÉNY

a házbérből való bevallása tárgyában.

A házbéradó 1910. évre való érvényével kivetendő lesz és az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérvallomási ívek benyújtására a m. kir. pénzügyminiszterium 1909. évi 109.817 szám alatt kiadott rendeletével az 1909. évi december hó 31-ig terjedő időt tüzte ki.

Felhívtnak tehát a vallomásra kötelezettek, hogy a kézbesített házbérvallomási ívet pontosan és valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki, s azt a városi adóhivatalnál legkésőbb december hó 31-ig nyújtják be.

A bevallás tárgyát a házak évi nyers bérből való bevétele képezi. Nyers jövedelemnek tekintendő együttvéve mindaz, amit a bérlő a bérlet tárgy használatá fejében a bevallás időpontjában ellenértékül fizet, illetőleg teljesíteni tartozik.

A házbirtokos által használt vagy másnak ingyen átengedett épületnek illetve épület résznek nyers házbér jövedelme gyanánt a bérbeadás esetén elérhető haszonérték (bérérték) az üresen álló lakásoknál pedig az előző évi adóalapot kell bevallani.

Üzletfelszereléssel, földbirtokkal, házi kerttel, vagy egyéb dolgokkal és jogokkal együtt bérbe adott házaknál vagy lakrészeknél nyers jövedelemnek az az összeg vallandó be, mely házbér címén a bérszerződésben külön kitüntetve van.

Butorzattal együtt bérbeadott lakrészek bérből való bevétele minden levonás nélkül kell bevallani, amelyből azonban a butorzat elhasználása fejében 30%-ot a kivető közegek fogják leszámitani.

A bérlők a vallomási íven bizonyítják, a vallomás helyességét, nevüknek a vallomásra kötelezett felhívása folytán a megfelelő rovatba történt bejegyzése által. Ez a bejegyzés a bérösszeg beírása előtt tilos.

Aki a vallomását a kitűzött határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított házbéradónak 1%-át ha pedig a részére szabályszerűen kézbesített és a vallomás benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 4%-át fizeti pótlék fejében.

Ha a vallomás adására kötelezett a vallomási ívet a bérösszegnek beírása előtt iratja alá bérlőjével, annyiszor büntetendő, 5-200 K-ig terjedő rendbírósággal, ahány bérlőjénél ezt elkövette. Hasonló rendbíróság alá esik a bérlő is, ha a vallomási ív aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja.

Bíróilag büntetendő, vagyis jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követ el a tényleges birtokos, vagy annak törvényes képviselője, ha a házbérből való bevétele vonatkozó vallomási ívben adóköteles jövedelmet szándékosan elhallgat, vagy abban tudva valótlan vagy szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrovódítására alkalmas. Ha ennek a kihágásnak elkövetésében a bérlő is szándékosan részt vesz, ez a tettessel együtt büntetendő.

Tájékoztató szolgáljon végül, hogy a vallomásadásra kötelezett a bevallás kötelezettsége alól nem menti fel azon körülmény, hogy a vallomási ív részére hivatalból kézbesítve nem lett.

Kelt Zalaegerszegen, 1909. november 16.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Nyomatott a lap tulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Házeladás.

A Szemere-utcában, Zerkowitz-féle telken újonnan épült ház 3 szobával s az összes mellék helyiségekkel szabadkézből azonnal eladó.

Bischitzky

Miksáné

35 év óta fenálló

legjobb hírnévnek örvendő hangszer-raktárban Nagykanizsán

**ZONGORÁK, PIANINOK,
CIMBALMOK ÉS HARMONI
UMOK**

a leghirnevesebb bécsi gyárakból,
uj és átjászottak
nagy választékban, részletfizetésre is,
a legolcsóbb gyári árak mellett kaphatók,
esetleg bevételvezetők.
Régi zongorák mindenkor becsorítottak.

Dunántul legrégibb ékszerüzlet!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszébb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatú drágakőtárgyak dívatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berendorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.

Brilliantok, gyémántok, arany- és ezüsttárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becsorítottak.

Védjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziázer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ár üvegekben K.-80, K. 1.40 és K. 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elienbethstrasse 5. neu.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Papiros világ.

(V. J.) Papiros világot élünk. Nem az ember számít, hanem a diploma. Lehet valaki rátermett, tehetséges ember, ha nincs oklevele, ajtót mutat neki a bürokrácia. Az élet már sokszor rácsfolt a jeles, kiváló diplomákra. Eminens tanulók lettek szürke emberek, gyöngye, közepes tanulók bontakoztak ki fényes tehetséggel, kikerül később, egy egész világ beszélt. Mikszáth Kálmán igazolta: hogy nem mindig a jeles tanulókból lesz ünnepelt ember, Szterényi József példája bizonyítja, hogy diploma nélkül is megállhatja az ember a helyét.

És az a sok előkelő állású férfi, akik a régi világban jutottak hivatalhoz, dekorumhoz, iskolázás, diploma nélkül, ezer esetben bebizonyították, hogy éles jogi disztinkcióikkal különbözöltek ma is állásaikat, mint akiket most abszolváltnak az egyetemen. Mert ennek megvan az oka is. A papiros-világ magával hozza, hogy olyanok is túlekednek az Alma Mater kapuin, akiket a szülői parancs kényszerít a könyvekhez, az iskola padjai közé. Az a sok kedvetlen fiú: aki csak azért jár iskolába, hogy majdan kiházelja a diplomát, a kényszerített pályát se tölti be kedvvel, becsülettel. Az a sok kegyelemből átengedett ember, akit áthúztak a középiskolában, egy más speciését is megteremtette a diploma gyártásnak, azt nevezetesen: hogy a jobb módúak szellemi proletárjait neveljük. A szegénysorsu tehetséges fiú lekepezés híján kénytelen iskoláit abbahagyni, a gazdagfiú ismételt, instruktorokat tarthat és előkelő rokonság befolyásával még diplomát is kicsikarhat.

A túlekedő ifjak serege pedig nagy és apasztotta a hivatali állások számát. Így történt meg az az eset, hogy amíg előbb kevesebb szám ment iskolába diplomáért, kevesebb képzettséggel lehetett egzisztenciát biztosítani. Ma már ott tartunk, hogy a kalauztól, levérhordótól követeljük a négy középszály elvégzését s mivel csak a papiros képesít állások betöltésére: sok állást olyanok töltenek be, akik kedvetlen jártak iskolába, tisztán csak a papirosért kinlódtak, ennek megszerzésével könyvet, tudományt sarkba dobtak.

Nem mondjuk, hogy a diploma értékét le kell szállítani: csak azt hangoztatjuk, hogy diploma szerzéshez ne engedjünk oly nagy-

számu elemet. Ne engedjük meg különösen az alsó osztályu tanulók többszöri osztályismétlését, ha pedig a felsőbb osztályokba jutottak fiaink, ott már ne magolást, hanem értelmet kívánjanak a professorok.

Ha pedig az élet beigazolja, hogy valaki valamely állás betöltésére hivatott, a rideg paragrafusokon túl helyezük azt az embert abba a pozícióba, hol a köznek javára szolgálhat. Lám Brenner Antal a kovácsnézi igazgatótanító is beigazolta, hogy diploma nélkül Csánadvármegye tanítósnak volt a díze. Hogy huszonöt évi becsületes működése után most, mikor kiderült, hogy jogosult oklevele nincs, el nem csapták, be nem zárták, az minden jó érzésű embert megnyugtató, mert bizonyítva vannak tanítók kitünő oklevéllel, akiknek munkája egy hajtó-fát sem ér.

Brenner Antal akkor sem lesz különb tanító, ha egy év múlva azt a kötelezett oklevelet megszerzi. Félünk, hogy ha majd a kezében lesz a papiros, leohad a lelkesedése, mert azért a papirosért akarták tönkre tenni.

Az eseten pedig gondolkodjunk. Ne a papiros becsüljük olyan nagyon — hanem a tudást, a képességet, a munkát. A papiros sokszor hazug dokumentum, az értékes munkának pedig látszatja van.

A munka világa legyen ez a mi korunk: ne a papiros világé. Papirosból már annyi van, hogy azok se dolgoznak, akik kezükben diplomával nyertek el dekorumokat.

A munkát kell tekinteni elsőnek, hogy annak a papirosnak is nagyobb legyen a tekintélye.

— **Hatósági husszék.** Általában össze szokták tévesztetni a hatósági husszékot a városi mézárzékkel. E fogalomzavar elkerülése céljából és a hatósági husszék érdekében a földművelésügyi miniszter 88768/III-1. sz. körrendeletében a helyes értelmezést célozza. A hatósági husszék közintézmény, melybe csak háromféle okból kerülhet a hus elárúsításra. Még pedig előkészítő eljárások által emberi élvezetre alkalmassá tett beteg állatok husa, továbbá olyan hus, mely noha egészséges állattól származik, de közfogyasztásra kerülő állatok husánál esekélyebb értékűnek minősíthetik és végül a teljes fejlettséget el nem ért, tápláló érték tekintetében a felnőtt marha husánál esekélyebb értékű növények marha-husa is, oly községekben, ahol ily kimérésre külön mézárzék nincs. Hatósági husszékben lóhus nem árusítható. Míg a hatósági husszék közintézmény, addig a hatósági mézárzék iparszerűen üzött magánvállalkozás.

A közgyűlési terem festményei.

Az ősök, a nagyok emlékének tisztelete fenntartása mindenképpen díszes dolog, és hazafias is. Ez köti a multat a jelenhez és ad példát, lelkesítést a jövőre nézve. E tisztelet emlékünnepekben nyilvánul meg leginkább, de a szobrok, festmények is hatalmasan hozzájárulnak a nemzeti érzés ébrentartásához. Ezért elismerésre méltó, ha megye és városi hatóságok ilyen irányban is kiterjesztik figyelmüket és költséget nem kímélve, áldoznak a nagyok emlékének és vele szolgálják a magyar művészet érdekeit is.

Nagykanizsa szép izléses közgyűlési termé is ékeskedik már néhány művészi festménnyel. Középén Ő Felsőgeik képe van a felül elhelyezett megfelelő méretű címer és korona alatt. Egyik felől Kossuth Lajos, a másik oldalon Széchenyi István gróf és a hazabölese tekintenek le a város javáért munkálkodó képviselőkre.

Most meg II. Rákóczy Ferenc képeinek megfestését határozta el a város és bizonyosan sorba kerül a többi mind, Árpádtól kezdve egészen kitudja meddig. Hiszen annyian vannak méltók az esetre és vésőre. Hanem mégis szónk van a városnak ehhez az intenciójához. Ellensége vagyunk a provincialismusnak stnk látókör és telfogás tekintetében és mégis most a provinciaális érdekek mellett emeljük fel szavunkat.

Szerintünk Pestmegye székházában más képeknek kell lenniök, mint tesztem fel Zalamegye házában és Budapest közgyűlési termében ismét más nagyok emlékét kell megőrizni, mint Nagykanizsa város képviselőtestületének. Mert különben az egész ország székházaiban egyebet se látnánk mint Árpádot, Nagy Lajost, Hunyady Jánost, Mátyást stb. Mi ezt nem tartjuk helyesnek. Ebben a tekintben a provincialismus intimitása, az egyes városoktól és megyei törvényhatóságoktól mást követel. Minden megye és város székházának festményei speciális érdekek legyenek. Az országos érdekü nagyságokat megtalálják a fővárosi muzeumokban, képtárakban, de szűkebb téren a polgárok javán munkálkodott kiválóságok emlékét őrizze meg az a vidék, a melynek közvetlen javáért áldozta életét.

Deák Ferenc vármegyénk szülötte, Csány Lászlóra vármegyénk tekint büszkeséggel. Ki volt Királyi Pál, Csengery Antal stb. az Kanizsát érdeklő legközelebről, kiről neveztek el a Rozgonyi utcát, azt mind azok a képek mondanák el, melyek a közgyűlési teremben helyet találnának.

Az ilyen képek érdekességét, értékét, intimitást adnának a város képtáranak. Mert legalább is furesa és egyhangu, ha bármely városi, vagy megyei ülés-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvélyt, megszűnteti a köhögést, váládékat, éjleli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéketlen utazásokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerészeknél. — Árs 1/2 pengőre 4. — koronás.

teremben Kossuth, Széchenyi, Corvin Mátyás és Arpád képei fogadnak bennünket, a melyeket a megszokás miatt már figyelmére se méltat a szemlélő, mert száz meg száz helyen látta ugyanazon pozitívumában és látta az eredetijét valamely műcsarnokban.

Felhívjuk tehát a városi hatóságot, hogy a közgyűlési terem falait ne a magyar történelem nagyjainak képeivel dekorálja csak, hanem engedjen helyet azoknak is, akik bár nem jutottak el a magyar történelem halhatatlanai közé, de munkálkodásukkal annál inkább kiérdemelték Nagykanizsa város elismerését, hálaíját.

NYILTTÉR.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindentűt kapható.

Bischofzky

Miksáné

35 év óta fenálló
legjobb hírnévnek örvendő hangszer-
raktárában Nagykanizsán

**ZONGORÁK, PIANINOK,
CIMBALMOK ÉS HARMONI
UMOK**

a leghirnevesebb bécsi gyárakból,
uj és átjatszottak
nagy választékban, részletfizetésre is,
a legolcsóbb gyári árak mellett kaphatók,
esetleg bevételvezetők.
Régi zongorák mindenkor becsérletnek.

Ha

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő ja-
nuár hó elsejével az elismert legjobb
magyar napilapot

„AZ UJSÁG“-OT.

Megrendelő cím:

Az Ujság Budapest.

Egyes példányok minden újságelárusítónál
kaphatók.

Házladás.

A Szemere-utcában, Zerkowitz-féle tel-
ken ujonnan épült ház 3 szobával s az
összesmellékhelyiségekkel szabadkézből azon-
nal eladó.

Emlékeztető naptár.

Január 1. A Nagykanizsai Fűtőlázi Kézművesek
Önszervező Egyesületének táncestélye.
8. A Nagykanizsai Izraelita Négyelet elő-
sakkjáték estélye.
12. A nagykanizsai Gazdakör közgyűlése

Üvegből táplált

gyermek, rózsás és teli arcukká, erősekké és
életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t
adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táp-
lálék, gyorsan jóváteszi a táplálkozásnak
akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t na-

gyon szeretik krémszerű ízéért. Kitűnő
bármilyen okból eredő erőhanyatlás és
gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ
a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható minden gyógytáiban.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A modern újságírás. Ismeretes, hogy az
olvasó-közönség napjainkban milyen igényeket fűz az
újságírásához. Nem lehet ma már a közönséget
semmiféle ügyeskedéssel és csillogó külsőségekkel
félrevezetni. Első sorban következetes, igaz és lélek-
ből fakadó politikai irányt követel, a mely nem a hata-
lom érdekei után szaladgál s nem üzleti célokat
hajszol, hanem férfias, szívós és önzetlen munkával
szolgálja a maga elé kitűzött irányt. Emellett a
közönség jó és gyors értesültséget is kíván a laptól.
Ma már a modern korigényei szerint csaknem az
expressz vonat is csigalassúsággal közlekedik.
Telefonösszeköttetésekkel és sűrűnyökökkel bouyolítjuk
le sűrűsebb érintkezéseinket. Iparos, kereskedő,
földbirtokos, köztisztviselő és minden intelligens
ember ezer érdekszálakkal van a legfrissebb üzleti
értesítésekhez, tőzsdei hírekhez és a napi események
ismeretéhez fűzve. Nem lehet megvárni, míg mások
mindent előbb megtudnak és az események ismeret-
éből maguknak hasznot merítenek. Mindent meg-
előzve gyorsan és hitelesen kell értesülni az ese-
mények lefolyásáról. Ez a mai kor legelső rangú
kívánsága. Mindezeknek a feltételeknek teljes mér-
tékben megfelel a „Magyarország”, amely az ország
egyik legeliterjedtebb és legtekintélyesebb politikai
lapja és amely következetes, önzetlen és hazafias
irányával rég kivirta a magyar közönség osztatlan
elismerését és bizalmát. A „Magyarország” páratlan
technikai tökéletességgel gyűjti össze naponként a
világeseeményeket és juttatja azokat már kora reggel
az olvasó közönség kezeibe. Nem kell várni félnapokat
míg valaki tájékozva lesz az eseményekről, mindeu-
ki a legtovább eső vidéken is már korán reggel meg-
tudhatja mi történt a nagy világban? A „Magyar-
ország” értesülései megbízhatóak, tudósításai igazak
és érdekesek. Emellett minden sora oly válogatott-
sággal van szerkesztve, hogy mindenki bizalommal
viheti be a lapot családjá körébe is. A „Magyar-
ország” kiadóhivatala (Budapest Teréz-körút 19.)
bárkinek készséggel küld mutatványszámokat. A
„Magyarország” előfizetési ára egy óra 2 korona
40 fillér, negyedévre 7 korona.

* A „Vasárnapi Ujság” december 19-iki
száma főleg művészeti eseményekkel foglalkozik.
Bemutatja gróf Andrássy Dénes krasznahorkai képtár-
rát, az ujonnan alakult Művészeti kiállítását, a zágrá-
bi magyar műsorozat a mellilli harcok teréről ad
jeleneteket, gróf Vay Péter cikkével. Szépirodalmi
olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Bodor
Aladár és Nagy Zoltán versei Erdős Renée novellája.
Egyéb közlemények: színházi cikk, Buljovszky Lilla
arcképe és nekrológia, képek az angol sufragettek
tüntetéséről, tárcacikk a hétről s a rendes heti rova-
tok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A Vasár-
napi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona,
a „Világkrónika”-val együtt 4 kor. 80 fill. Megren-
delhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Buda-
pest, IV. kerület, Egyetem-utca 4 szám.) Egyanitt
megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság
a magyar nép számára, félre két korona 40 fillér.

HIREK.

A borraivalók.

Érdekes újítást hozott be egy vidéki város
kaszinója a házrabályaiba. Kimondta ugyanis, hogy
alkalmazottainak borraivalót elfogadni a legszigorubb
büntetés terhe mellett tilos. Ez ma még precedens,
de kívánatos, hogy az egész társadalmi életben
szokássá legyen. A társadalomnak kell badjratot
indítani ez ellen a jogcím nélküli megsarcolás ellen.
Igazán komikumá lesz előtűnk a dolog, ha átgon-
doljuk azt, hogy a magunkfajta polgár embernek az
életét nap-nap után ugynevezett obligát „trinkgeld”-
fizetése által keserítik meg. Borraivalót kell adnunk
reggel a cselédnek, hogy ruhánkat kitisztítsa a déle-
lőtti uzsonnánkért a hivatalosolgának az ebédünkért
a fő és alpinecéreknek, a kapucinerünkért újra a
pincéreknek, a borbélynak, hogy megborotvál, az
uzsonnakavéért, a vacsoráért és végre a házmasternek
azért, hogy kegyesen megnyitja előtűnk a mennye-
kapuját.

Borzasztó apró túsúrási ezek az életnek.
Pukkadunk, de mégis fizetünk.

A külföld már régen száműzte ezt az alaptalan
és indokolatlan társadalmi szokást, minálunk pedig
vigan burjánzik. Sőt tovább mehetünk, a társadalmi
élet vérkeringésébe annyira beleette magát, hogy a
humanizmusunk, az emberbaráti intézményeink fönnt-
tartása és finanszíálása is könyöradamányi alapon
nyugszik. Egyáltalában legyen az eszme bármily
szent és magas, rögtön éles kontraerziaként
jelentkezik az a körülmény, hogy a szent, a nagy
és magas célt úgy akarjuk elérni, hogy ember-
társainkat, akik már agyondühöngtek magukat a sok
borraivaló adásba, mi sarcoljuk meg.

A borraivaló ellen, amely a mindennapi élet-
ben keseríti meg napjainkat, egyszerűen társadalmi
bojkottot kell indítanunk. Ezzel egyáltalán nem azt
akarjuk, hogy a szegény ember attól a pár krajcár-
tól essen, hanem azt, hogy tartsa a munkaadó
kötelességének, hogy ne a fogyasztói bőrére számí-
tson. A fogyasztó inkább fizet négy fillérrel többet
azért a feketéért, mintsem, hogy a borraivalóra várók
farizeus előzékenységét kelljen neki négy fillérért
megvásárolni.

Ez ellen a munkásságuk különben szintén
tiltakoznia kellene.

A szigorlataiért nem könyörmorszák, járnak
neki, hanem tisztességesen fizetés.

A munka lebecsülését látom én ebben a tényben.
Ny. H.

— Athelyezés a honvédséghez. Bokor
Gyula a 41. Blaukenberg Imre a 48. közös gyalog-
ezredbeli tartalékos hadnagyok áthelyeztettek a
nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred tartalékos tisztii
állományába.

— Analfabéták oktatása. A Dunántul
Közművelődési Egyesület Nagykanizsán is kezde-
ményező lépéseket tett az analfabéták oktatása iránt.
Bár köztudomásu, hogy városunkban is sok az anal-
fabéta, azonban eddig csak egy ember jelentkezett a
mozgalom vezetőinél tantolyam hallgatására. Az inté-
zők munkáját nagyban nehezíti, hogy az analfabéták-
ról nines névjegyzékük és ezek kiübatolása nehezen
megy. Készséggel felhívjuk olvasóink figyelmét ezen
fontos mozgalomra. Ha ismernek analfabétát közöljék
annak nevét Poredus Antal igazgatóval. A tanfolyami
akkor létesül, ha mintegy 30—40 huszonnégyéven
felüli analfabéta jelentkezik.

— Uraniai előadások az ipariskolában.
A nagykanizsai iparostanonc iskolában ezentul vasár-
naponként urániai előadás lesz. A vetített képekkel
kísért előadások tárgyai olyanok lesznek, melyek a
hallgatóság tudását szélesbiteni fogják.

— **A ZALAI KÖZLÖNY** legközelebbi száma osztrékok helyett pénteken délután jelenik meg.

— **Városi közgyűlés** lesz szerdán d. u. 3 órákor. A hosszú tárgysorozatból kiemeljük: A vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata a színház-építés céljaira kért államsegély tárgyában. Városi közkórház számadása. Bizottsági jelentés a legtöbb adóifizető városi képviselők kiigazítása tárgyában.

— **Ney adóellenőr hivatalban.** Ney Albert városi adóellenőr hosszú betegségéből felépült és a napokban újra megjelent hivatalában. A derék tisztviselőnek, ki már sok esztendő óta becsülettel szolgálja városunkat, ez alkalommal számos barátja, tisztelője és ismerőse fejezte ki felépülése és hivatalának elfoglalása felett örömet.

— **Kinevezés a déli vasutnál.** A Déli Vasut igazgatósága Zimmermann Gusztáv d. v. ellenőrt Nagykanizsán felügyelővé nevezte ki.

— **Ispánovits felolvasása.** Az Irodalmi és Művészeti Körben tegnap délután Ispánovits Sándor tanár tartott felolvasást a Lappok földjén tett utazásairól. A tudós tanár jól eső közvetlenséggel számolt be utazásai közben tett tapasztalatairól. A most már csak mintegy 26 ezer lapot számláló nép nyelve a a magyaréval rokon. Egyszerű életmódja évszázadok óta változatlan. Konyhóikban együtt vannak egész családjukkal, kutyáikkal és babonás vallásosság között a zord természettel folytatott örökös küzdelemben örlik le egyhangú, kevés örömet nyújtó életüket. A rénszarvas egyedüli vagyonuk melyeket nagy mennyiségben tenyésztettek, hogy megélhessenek belőle. Mert ez nyújt nekik ruházatot, edelt, fekvőhelyet, csernát és egyéb eszközt is. A másfél óráig tartott felolvasást, melyet vetített képek illusztráltak, szívesen hallgatta a közönség.

— **A mi ügyünk.** A helyi napilap jónak látta hasábjait felhasználni, hogy vele a bíróság előtt folyamatban levő saját ügyének hangulatot csináljon. Ugyanott kiemeli, hogy felelős szerkesztőnk ellen vizionválat emelt. Rkhez joga volt; de hogy a vádnak alapja is van-e, azt ismét csak a bíróság fogja eldönteni. Az egész cikk tenorja ellen és különösen a vádra nézve a „Zalai Közlöny” is megtehetné, hogy saját álláspontját védve a hangulatot maga felé fordítsa, de a legelemből jó izlés ellen való, hogy addig, míg a bíróság ezt az ügyet el nem intézte, ilyen módon külön eljárást folytassunk le a két perbeli ellenfél között, Azért nem foglalkozunk vele.

— **Paedagogus est.** Már a harmadik társas összejövetelt tartották szombat este a Polgári Egylet emeleti helyiségében a helybeli hivatásos paedagogusok. A hangulat, az érintkezés kezd felmelegedni, akik eddig bármi okból távol tartották magukat onnan, azok közül sokan megjelentek ott. Kezd kibontakozni az a forma is, a hogyan a kezdeményezők kontempláltak. T. i. már egy kis előre elkészült műsorban gyönyörködtek a jelenlevők. Abraham Katus állami tanító zongorán és Lukács József főgimnáziumi tanár gondolkán előadták Link Emil Chant d' amour-ját, Bach E. Tavaszi ébredését és Stranzky J. Bökesódalát a tőlük megszokott művészettel, Programmon kívül Almási Jánosné áll. tanító zongorán bravuroz játékával magyar népdalokat adott elő, melyek elragadták a jelenvöltoakat. Hisszük, hogy ez estélyekről még sok elismerést érdemlő dologról fogunk beszámolhatni.

— **Kaszinó közgyűlése.** A Nagykanizsai Kaszinó december 26-án d. e. 10 órákor tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány évi jelentése. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A költségeloirányzat előterjesztése és megállapítása. 4. A tagsági díj megállapítása. 5. Netáni indítványok. 6. Elnök, alelnök 19 választmányi rendes, 4 póttag és 3 számvizsgáló bizottsági tag választása.

— **Rendkívüli igazgatósági gyűlés a munkáspénztárnál.** A nagykanizsai ker. munkásbiztosító pénztár igazgatósága ma este 1/29 órákor rendkívüli ülést tart, melyre a felügyelőbizottsági tagok figyelmét és teljes számban való megjelenését különösen kéri az elnökségi meghívó. Beavatottak szerint a gyűlés összefüggésben van azokkal a vádakkal melyeket a „Népszava” tegnapi száma emel egy tudósítás alapján a helybeli munkásbiztosító pénztár ügykezelése ellen. Hivatalos helyről közlik velünk hogy ezen vádak túlzottak, mert a pénztárnál nem történtek oly szabálytalanságok, melyből a pénztárra anyagi kár származna.

— **Házbérjövdelem bevallása.** A Zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság által a házbérjövdelem bevallása tárgyában kibocsátott hirdetményt lapunk mai hirdetői rovatában közöljük. A m. kir. pénzügyminisztérium rendelete értelmében a pénzügyigazgatóság felhívja a vallomásra kötelezetteket, hogy a házbérvallomási ívet a városi adóhivatalnál legkésőbb december 31-ig nyújtsák be. A hirdetmény részletes felvilágosítást nyújt a vallomási ívek kitöltésére.

— **Épül az iskola.** Most már bizonyosan felépül a Rozgonyi-utcai népiskola. A jelek mutatják. Mint Aqileja veszedelmét a golyák költözése, ugy ezt az építést a teniszpálya fának kiszedése és elhordása jövendeli meg. Kiszedték a szép fenyőket, nyírfaakat és átültették a színház melletti katonai rakár kertjébe, hol egyszersmind a teniszpályát is elkészítik a tavasszal.

— **A cselédügy rendezése** Megirtuk nemrégiben, hogy Deák Péter rendőrfőkapitány megkeresést intézett más városok rendőrségeihez kérve ama intézkedések közlését, melyet e téren tettek Természetesen a kérdés megoldása nemcsak nálunk, hanem a legtöbb városban aktuális. Néhány vidéki városban úgy igyekeztek megoldani a kérdést, hogy a cselédközvetítést városi kezelésbe vették és azt mondják, hogy Kolozsvárott kitűnően bevált a városi cselédközvetítő. Most Budapesten is városi kezelésbe akarják venni a cselédközvetítést. E kérdésről különben érdekes tanulmány jelent meg dr. Szalay Sándor budapest II., kerületi előadó tollából. A tanulmány igen sok helyen ötletet vet fel, melyből Nagykanizsán is tanulhatunk. Nem csak azt mondja meg, hogy mi a baj, hanem a bajok forrására is rámutat és megmondja azt, hogy miképpen lehetne megoldani a cselédproblémát. Igen helyesen állapítja meg Szalay Sándor, hogy a cselédközvetítést nem szabad magánosok kezében hagyni, mert a cselédközvetítők az üzlete a minél gyakoribb cselédváltást követeli meg. Ennek az érdekeknek a kielégítése céljából mindent elkövet és nem törődik vele, hogy a cseléd tartónak ellenkezőleg ép az az érdeke, hogy a cseléd minél hosszabb ideig maradjon a szolgálatában Szalay tehát azt javasolja, hogy a cselédközvetítést a hatóság, a város vegye a kezébe. Cselédotthonokat akar telállítani Szalay; cselédnevelő-intézeteket akar létesíteni és az eddiginél hathatósabb védelmet biztosítani a cselédeknek. Végül ajánlja, hogy az egy helyben hosszabb idő óta szolgáló cselédet játalmazza; házasságkötés, rokkantság és munkaképtelenség esetére pedig támogassa a cselédet a hatóság. Ezzel a hatóság megjavítaná a cselédanyagot is és ha egészen nem is, de részben bizonyára megszüntetné a cselédmizériát.

— **Öngyilkos vasuti gyakornok** Udvardi Pál keszthelyi vasuti gyakornok, pénteken délután agyonlőtte magát. Allítólag sikkasztott az általa kezelt cukorautomata pénzből. A hatósághoz intézett levelében öngyilkosságának okául életuntságát említi.

— **Az orsz. kath. népszövetség** nagykanizsai szervezete tegnap d. u. népes közgyűlést tartott Sebestény Lajos kir. tadasos elnöke alatt. Miután elnök a megjelenteket üdvözölte, felkérte Börzsey Tivadár plébánost, az egyesület titkárát, ismertesse a szövetség 11 hónapi munkásságát. Ez ismertetésből megtudtuk, hogy Nagykanizsán a kath. népszövetségnek 367 tagja van. Végül Lukács József főgimnáziumi tanár magas röptű beszédben intézte öszetartásra és a szövetség támogatására a tagokat.

— **Vakok karácsonya.** Karácsony a szeretet és az öröm magasztos ünnepe közeledtével, mikor a gazdag és szegény egyaránt arra törekszik, hogy anyagi körülményeihez mérten hozzátartozóinak örömet szerezzen, bátrak vagyunk azon tiszteletteljes kéréssel fordulni a némes-szivű közönséghez, hogy szíves adományt kegyes elküldése által járuljon hozzá vak embertársaink karácsonyi felruházására szükséges költségek megszerzésének megkönnyítéséhez. Amidőn jelen tiszteletteljes kérésünket az ember-szeretet nevében hazafias bizalommal megismételjük tisztelettel ajánljuk az élet legdrágább kincsétől, a látás gyönyörétől megfosztott embertársaink megmentésének magasztos ügyét a némes szivű társadalom jóindulatába és szíves gyűpártolásába.

A legesekélyebb adományt is köszönettel fogadja és nyagatja a vakokat gyámolító orsz. egyesület dunántúli fiókegyletének elnöksége Szombathelyen. De elfogad szerkesztőségünk is, hounan azt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Tisztelt olvasóinknak** szolgálatot vállunk tenni, ha az országban miudentűt híresnek ismert Küküllőmenti Első Szőlőoltvány Telep-re, — tulajdonos Caspari Frigyes, Medgyes, Nagyöküllőmegye hívjuk fel b. figyelmét, mely szőlőtelep azokat is jól és lelkiismeretesen szolgálja ki, a kik a szőlőfajok ismeretében semmi tapasztalattal nem bírnak s a cég jó hírneve szavattal arról, hogy általa mindenki teljes megelégedésére lesz kiszolgálva.

— **Az erkölcsös Kanizsa.** Munkatársunk szokásához híven elment szombaton a rendőrség bünygyi hivatalába és ott a szokott barátsággal fogadták, de azt a tragikus hangu nyilatkozatot tették hogy egyetlen új bűneset se foglalkoztatja a rendőrséget. Nem hitányzik sehonnán se lud, se malac, se selyem bluz. Nem verekedik senki, még Kiskanizsán is mélyen a zeebben szunyadtok a bicska. A helyzetet és okokat jól ismerő rendőrség ezt Török Gygrinak tulajdonítja, akit egy pár esendőgolyó segített át a jobb hazába. De okolja az ilei murcit is mely nem olyan bicska nyitogató mint volt a mult évben, mikor minden vasárnapra egy „agyonszúrta” és minden napra egy-egy véres verekedés került a toll alá.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik

vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Teljesen tisztá!

Kapható átványvishorokadéshoz vagy a Szinyei-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál

Budapest, V. Németvárosi S. 6.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évesre
páratlan.

— Az aradi vesztőhely sorsjátéka. Arad város közönsége 100,000 korona kölcsönt vett fel az aradi vesztőhely megváltási árának részbeni fedezésére. A még hiányzó összeget a folyamatban levő sorsjátékból remélik pótolni a bizottság Barabás Bela orsz. képviselő a bizottság elnöke a hazafias közönség pártfogására ajánlja a sorsjátékot, amely lehetővé teszi, hogy 1910-ben az aradi golgotha a nemzet tulajdona legyen. Egy sorsjegy ára 1 korona. A húzást január hó 8-án okvetlen megtartják Sorjegyek rendelkezhetők a központi irodában: Budapest, VII. Akáfa-utca 39. Minden 30 db. sorsjegy után megküldi a bizottság ajándékkul az Aradi vértanúk Album című gyönyörű díszmunkát, melynek bolti ára 20 kor.

1547/1909. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. h. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járás-bíróságának 1909. évi V. 700/1 számú végzése következtében dr. Berger Sándor tapolcai ügyvéd által képviselt Tapolci takarékpénztár részvénytársaság javára 850 kor. s jár. erejéig 1909. évi szeptember hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1640 kor. becsült 100 rizsma papír, boltiberendezések, iróasztal, Wertheim szekrényből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járás-bíróság 1909. évi V. 700/1. számú végzése folytán 850 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 15 napjátó járó 6% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 88 kor. 41 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig a fizetett összeg levonásával Nagykanizsán (Kazinczy-utca 1. szám alatti) leendő elszámlázására 1909. évi december hó 23 napjának délutáni 3 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényeikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A menyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.-c. 120. §-a és a v. h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi december 9-én.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

KÖZGAZDASÁG.

A nagykanizsai hetedik husvizsgáló tanfolyam záróvizsgáló-f. hó 14-én tartott meg, részben a hentesek szurótelepein, részben a közbizottságban. A vizsgáló bizottság elnöke Mayer Ottó törvényhatósági m. kir. állatorvos volt Zalaegerszegről, a tagjai pedig dr. Rätz Kálmán városi orvos és Kertész Lipót vágóhídi állatorvos és tanfolyam vezető voltak. A vizsgára összesen tizenegyen jelentkeztek, akik közül képesítést nyert 8, a tanfolyam ismétlésére utasított 3. A nyolcadik tanfolyam január hó 7-én veszi kezdetét, amelyre összesen 22-en jelentkeztek, de a tanfolyamra csak tizenegy hivatott meg.

Gazdaköri gyűlés. Az 1909. évi november 24-re összehívott közgyűlés a tagok részvétele miatt nem volt megtartható. A már jelzett tárgysorozat több új tárggyal, kibővítve a legközelebbi közgyűlés ugyancsak a városház tanácsstermében 1910. évi január hó 12-én délelőtt 10 órakor fogják megtartani, melyre a tagok azon kérelemmel hivatnak meg, hogy igazán karolják fel a gazdaköri érdekeiket az által is, hogy a közgyűléseken minél számosabban megjelenjenek. Gazdaköri Elnökség.

Ipartestületi jelentés. A soproni keresk. és iparkamra megkeresésére a helybeli ipartestület a következő jelentést küldte a kis ipar fejlődéséről és állásáról: „Az 1909. év folyamán a kisipari viszonyok nem változtak, dacára annak, hogy az aratási és szüreti eredmények meglehetősen voltak és a földműveléssel foglalkozó kisgazdák terményeiket elég magas árakban hozzák forgalomba. A munkaviszonyok sem fordultak jobbra, az iparágak haladása vagy fejlődése sem volt az év folyamán tapsztalható, mert az anyag árak roppan emelkedése és munkások bérének túlmagassága okozza az iparok pangását. Az ipartestület ez évbe semmi féle szakoktatás vagy tanfolyamok rendezésében nem működött közre; jelenleg a munkásigénylő létszámán fáradozik.”

Versenyárgyalási eredmény. A keszthelyi járásbíróóság új épületére kiírt pályázatra az összes munkálatokra a következő ajánlatok érkeztek: Walla részvénytársaság Budapest K 129,668.—, Mód Lajos Budapest K 119,766.—, Kallos és Koch Budapest K 118,228.—, Fuchs és Grosz Zalaegerszeg EK 115,423.—, Morandini Bálint Varasd K 113,225.—, Berényi Béla Keszthely K 109,980.—. Az építéssel Berényi Béla keszthelyi építési vállalkozót bízták meg.

EUFON

az egyedüli tölesér nélküli beszélő gép. Az összes más gépeknél minden tagadás dacára beépített pléhtölesér van elrejtve.

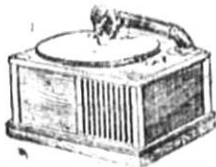
RESONANS SZERKEZET CSAK IS AZ
«EUFON»-nál

Azért nem létezik Eufonnál pléh vagy fa r-esegés

azért adja vissza az Eufon a dalt és zenét felülmulhatatlan természetes módon,

azért az Eufon a legnagyobb hang-erő mellett is a világnak legjobb beszélő gépe.

LEGJOBB és LEGSZEBB KARÁCSONYI
AJÁNDÉK

K 75.— ért egy kitűnő hangszer jobb kivitelben K 100. — 125.— 130.— 200.

„AUTOMAT” hangműszer K 140.

Mindennapi szétküldés a világ minden részében.

Eufon Co. Lmtd.

Vezérképviselőte Bécs, I., Graben 17.

Megtétekintés végett kívánatra gépet és lemezeket választás céljából küldünk. Kívánatra fizetési előnyökben részesítjük. Prospektus, jegyzék és árjegyzék ingyen és bérmentve

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”-cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment, Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótlék

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közszevnyél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisebethstrasse 5. nos.

Csakis KOBRAK cipőt vásároljon

aki takarékoskodni akar.

Legkitűnőbb honi gyártmány.

KOBRAK cipők a legszebbek
cipők a legtartósabbak
cipők mindig formát tar-
tanak.
cipők a legolcsóbbak, mert
legjobbak.

**Legerősebb fajta munkás-
cipők.**

KOBRAK cipők egyedül kaphatók

Nagykanizsa Csengery-ut 2.

Egy okos fej

nem használ mást, mint

Dr. Oetker sütőporát,

mely a legjobb, legtökéletesebb, orvosok-tól ajánlott élesztő pótlék.

E praeparatum 12 filléres csomagokban kapható hármely ételmiszer-, drogéria és egyéb kereskedésekben és 1/2 Kg. liszt erjesztéséhez elegendő Milliósor bevált. Kalácsokhoz süteményekhez és tészta-ételekhez való receptek ugyanott ingyen kaphatók.

24252/909.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa r. t. város tanácsa közzé teszi miszerint a városház palotában eddig ifj. Fesselhoffer József által bérben birtolt és mellék helyisége évi 4000 korona bérért, ugyancsak ifj. Fesselhoffer József által bérelt I. emeleti 2. utcai, 1 udvari, 1 előszobából álló erkélyes lakás évi 940 kor., id. Fesselhoffer József által az I. emeleten 3 utcai, 1 udvari, 1 előszobából, 1 konyha és 1 kamrából álló lakás évi 900 korona; a II. emeleten Janda Károly által bérelt 3 utcai, 1 előszobából, 1 konyha és 1 kamrából álló lakás évi 500 korona bérfizetés ellenében

1910. évi május hó 1-től

kezdődőleg bérbe adandó.

Bérbe venni szándékozók naponként d. e. 8-tól 12 és délután 2-6 óráig a v. számvevőségél jelentkehetnek esetleg ajánlataikat írásban is beadhatják.

Tartoznak bérlők 1/4 évi biztosítékot a v. pénztárba készpénzben vagy elfogadható érték papirokban esetleg takarékpénztári betétkönyvecskének letétbe helyezésével óvadéku elhelyezni.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1909. évi november hó 19-én.

VÉCSEY
polgármester.

24894/1909.

HIRDETMÉNY

a házbérvédelem bevallása tárgyában.

A házbéradó 1910. évre való érvénynyel kivetendő lesz és az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérvallomási ívek benyújtására a m. kir. pénzügyminiszterium 1909 évi 109.817 szám alatt kiadott rendeletével az 1909. évi december hó 31-ig terjedő időt tüzte ki.

Felhivatnak tehát a vallomásadásra kötelezettek, hogy a kézbesített házbérvallomási ívet pontosan és valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki, s azt a városi adóhivatalnál legkésőbb december hó 31-ig nyújtsák be.

A bevallás tárgyát a házak évi nyers bérvédelme képezi. Nyers jövedelemnek tekintendő egyúttve mindaz, amit a bérlő a bérlet tárgy használatá fejében a bevallás időpontjában ellenértékül fizet, illetőleg teljesíteni tartozik.

A házbirtokok által használt vagy másnak ingyen átengedett épületnek illetve épület részeknek nyers házbérvédelme gyanánt a bérbeadás esetén elérhető haszn-értéket (bérértéket) az üresen álló lakásoknál pedig az előző évi adóalapot kell bevallani.

Üzletfelszereléssel, földbirtokkal, házi kerttel, vagy egyéb dolgokkal és jogokkal együtt bérbe adott házaknál vagy lakrészeknél nyers jövedelemnek az az összeg vallandó be, mely házbérvédelmi címén a bérszerződésben külön kitüntetve van.

Butorzzal együtt bérbeadott lakrészek bérvédelmét minden levonás nélkül kell bevallani, amelyből azonban a butorzzal elhasználása fejében 30%-ot a kivető közegek fognak leszámítani.

A bérlők a vallomási íven bizonyítják, a vallomás helyességét, nevüknek a vallomásadásra kötelezett felhívása folytán a megfelelő rovatba történt bejegyzése által. Ez a bejegyzés a bérösszeg beírása előtt tilos.

Aki a vallomását a kitűzött határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított házbéradónak 1%-át ha pedig a részére szabályszerűen kézbesített és a vallomás benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 4%-át fizeti pótlék fejében.

Ha a vallomás adására kötelezett a vallomási ívet a bérösszegnek beírása előtt iratja alá bérlőjével, annyszor büntetendő, 5-200 K-ig terjedő rendbírassal, ahány bérlőjénél ezt elkövette. Hasonló rendbírás alá esik a bérlő is, ha a vallomási ív aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja.

Biróilag büntetendő, vagyis jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követ el a tényleges birtokos, vagy annak törvényes képviselője, ha a házbérvédelemre vonatkozó vallomási ívben adóköteles jövedelmet szándékosan elhallgat, vagy abban tudva valótlannal vagy szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrovíditására alkalmas. Ha ennek a kihágásnak elkövetésében a bérlő is szándékosan részt vesz, ez a tettessel együtt büntetendő.

Tájékoztatásul szolgáljon végül, hogy a vallomásadásra kötelezett a bevallás kötelezettsége alól nem menti fel azon körülmény, hogy a vallomási ív részére hivatalból kézbesítve nem lett.

Kelt Zalaegerszegen, 1909. november 16.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

A leghasznosabb karácsonyi ajándékok

EREDETI SINGER
VARROGÉPEK

SINGER
Varrógépek
üzleteink által beszerezhetők.

Nagykanizsán, Deák-tér 2.

!! magyar újságírás szenzáció!!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **HACSAK GÉZA**

Naponként 125.000 példány!

== Egy szám: 2 krajcár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 10.- K || Negyedévre . . . 4.- K
Félévre 6.- K || Egy hónapra . . . 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élcslap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

== Egy szám: 6 krajcár ==

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.- K || Negyedévre . . . 1.50 K
Félévre 3.- K || Egy hónapra . . . 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII. Rökk Szilárd-utca 9.

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik. Ha szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen takarékos. Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74/51.

Helybéli előárutók:

Weiser J. C., Bettlheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fia, Köhler Testvérek Unger Ullmann Elek

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai
sima és gyökeres
vesszőket külön-
féle fajokban, fajtisztaságért
jóállva legdu-
sabb választékban a már évek
óta elsőnek és
legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről
érkezett ellenőrző levelek, ennél fogva minden szőlőbir-
tokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős sze-
mélyiségektől úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot
szerezhet magának felelő szőlőtelep feltétlen megbiz-
hatóságáról.

Hirdetéseket felvesz

a kiadvival,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák-tér

és minden bel- és külföldi

hirdetési iroda.

Oh jaji!

Köhögés, rekedtség és
elnyálgásodás ellen
gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2
korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR“

gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyítot

Megfojt ez az át-
között köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Bolus Lajos, Prágor Béla,
Reik Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszerárakban.

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrények

mint harminc év előtt, úgy ma is. a gyermekek kedvenc játéka, ok az időpró-
bát fényesen kifizelték.
Minden évben szaporodik azon atyák száma, a melyek mint gyermekek e Horgony-Kőé-
pítőszekrényeket megkedvelték és mostan saját gyermekeikkel ismét építeni kezdenek.

Lehet-e jobb tovább
ajánlás?

Bizonyára nem és azért egy anya se mulassza el első és legelőkelőbb ajándékul gyermekei számára egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényt kívánlatlan. Ez legjobban történik az új képes építőszekrény árjegyzék szerint, a mely kívánatra szívesen bérmentve beküldik és a melyben bővebb találunk a Horgony-Hídépítőszekrényekről és a kedvelt Meteorakásjátékokról is. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hídépítőszekrények ismertető jele a »Horgony« védjegy és valamennyi finomabb bel- és külföldi játékar kereskedésben a gyár által megszabott olcsó árban kaphatók.

biztonság kedvéért bevásárláskor nyomtatékosan Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényt kérjünk és ne hagyjunk magunkra semmiféle utózatot ráöröszakolni, a melyek p. o. kiegészítésül teljesen értéktelenek volnának. A ki régi szekrényének kiegészítésre nincs tájékozva, az kívánatra az alanti cégtől díjmentesen megkapja az új árjegyzéket, vagy pontofelvilágosítást.

kir. udv. és kani.
szállítók.

Richter F. Ad és Ta. Bécs, I. Operng. 16

A ki zenekedvelő és egy mechanikai zenélőművet beszeresni akar, az hozza meg a legjobb árjegyzéket a híressé vált Imperator zeneművekről korok acélhangjegylenekkel és ki beszélőgépet venni akar, az kérje a beszélőgép-árjegyzéket, abban a legjobb beszélőgépek felsorolva vannak.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A Pathéfonnál **nem** kell tüt cserélni.
- A Pathéfon **tü nélkül** játszik.
- A Pathélemezek soh'sem karcognak, nem esiszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A Pathélemezek oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetelenné.
- A Pathélemezek kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- A Pathélemezeknél senki a fülét be nem fogja.
- A Pathéfon egy elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztémát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmúl.

Gépek 45 koronától feljebb.

28 cm. kétoldalu lemez K. 5.—

24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiv 1 feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédegyalozozred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és
bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és
bérmentve.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazás szerint.

Karácsony.

Írta: LUKÁCS JÓZSEF.

Nagy idők multak el már, mióta az angyalok éneke elhangzott, a pásztorok imádása megtörtént s a három napkeleti bölös hódolatát bemutatta a betlehemi barlangban. Azóta sok minden történt, mi a történelem lapjait újabb eseményekkel töltötte meg. Sok minden. Nemzetek merültek el a mulba, s a letűntek örökébe újak jöttek; trónok támadtak, dültek meg s ezekkel együtt világhatalmak törtek darabokra. A hűdítőköt rabszolgák lettek s kik előbb a kényuri hatalom vasmarok szorítását szenvedték, szabadságra jutva, lerázott bilincseiket uraikra verték. A tudományos haladás derengését annak ragyogó napkele váltotta fel s ma szabadon tekintünk érzeink korlátoltságát megtörő műszereinkkel a mindenség ezer mélyeibe, hova előbb látásunk nem hordott, hol a kísérletlen épülő tudás megakadt, vagy a honnan a tudásvágy kíváncsiságát a természet istenítése, erőinek miszticizmusa száműzte. Előre ment sok téren az ember. Törökvése s újabb ismeretek után való törtétese évezredek akadályokat döntött romba a nagy természetben s a mikrokozmoszban. Valami mégis megmaradt idők multán is. Egy nem változott. Érvényesülése ma is utat tör a modern lelkek felé, s ez érvényesülésnek bár a szellemi találékonyság lehetőségeivel emelnek gátat, megsemmisíteni még sem tudják. — idők fölött áll. Tizenkilenc század fordulatával s változatlan maradt, mert a lelkek világából sugárzik elő s ebből meríti indokolását is időtlen időkig.

Valami édes-bus emlék fakadt sokak lelkéből e napon. S a képzelet szárnyán milliók járják meg az utat a betlehemi jászolyig. Mert a karácsony itt vette kezdetét. Régen, nem most. Akkor történt, mikor az ujkor időszámításának elsejére fordult a föld tengelye. Napkeleten csillag támadt, egy új hatalom csillaga kelt föl, a lélek hatalmáé. Évezredek át emberek vágyának sóvárgott tárgya, fénye azonban elborult a Paradicsomban az ember tragédiájánál. Ha helyel közel csillogása át is tör a belső békéjét veszített ember lelkének borongásán, az csak a szabadság ígéretének s a reménynek sugara bágyadt fényel.

A remény és ígéret, mely e végtelen irtalom szava nyomán támadt az ember szívében, a jászolyról valóra válik. Így lesz a karácsony egy perszonalizált fogalom. Benne évezredek boldogulás vágyának teljesedése lüktet, melyben elvesztett paradicsomára lelt az ember. Csodás világ támadt itt életre; a lélek hatalmával a lélek életének világa. Elfeledett örömök térnek vissza a földre, az emberekbe. Száműzött erények hajnala pirkad s gyenge akaratok duzzadnak

nagyra, erőssé s hatalmakká lesznek a letaposott bűn fölött, csodás változásokat szülnék s szinte hihetlenségek jönnek létre működésükre.

A történelem egy eseménnyel lesz gazdagabb. Egy eseménnyel, mely magyarázója s indító oka lesz hosszú évsorok szellemi törekvésének, harcának, küzdelmének. A feledés fátyolát egyszerűen nem vetheti rá. ha Jost szavai szerint a történelem szellemén erőszakot tenni nem akar s a szándékos tagadás bűnébe esni; mert benne események rejtett rugói rejlenek s kulcsok lelkek titkos működésének megfejtéséhez. S minden történet írásnak örök tárgya lesz. Irnak róla mindannyian. Tisztelettel, vagy gyűlölettel irnak, de feledni teljesen nem feledhetik, mert ez az esemény az emberiség történetében korszakalkotó, az emberi szív történetében pedig egyenesen páratlan hatású. Az ember szellemének rögzítő eszköze, a toll gyöngye s erőltetnek bizonyul, ha a karácsony jelentőségét akarja megírni. Az a száz és száz mű, mely történeti fontosságát magyarázza, csak halvány sugár a jászolyhoz vezető csodás csillag fénycsövájából, mely egy világ bámulatát keltette fel s mely egy ártatlan gyermek imádsására vezette a bölcseket, a királyokat.

A ki e napon születik, több mint ember. Az abszolút igaz, szép és jó örök eszménye, melyen a tagadás s a hitetlenség megtörik, melyben ellenségei is az ember fölött valót kénytelenek csodálni, ha az Istent benne megismerni nem is akarják.

Születése a lelkek renaissance. Csodás hatások születnek vele a világon. Hatások, melyeken évszázadokon keresztül révedezhet a tudós ész tekintete, azokat mégsem fogja másképpen megfejteti, mintha odatéved a pásztorok és mágusok csapatához s velük zengi azóta már milliók vallomását: — Dicsőség a született Istennek, mert vele az ember békéje jött a földre!

A karácsony csillaga jelent meg az égen, mikor a dicsőítés ez igéi szárnyra keltek s szertementek a lelkek boldogítására. E csillag az érkező szabadság első jele volt. Jel a fizikai világban. Egy csillag, mely a többi csillag fölött jelent meg, melynek fénye leirhatatlan s újdonsága bámulatott kelt, mert körülötte az összes csillagok a nappal és holddal karképeznek. S fényére a lelkekről a tudatlanság sötétsége folyik szét. Mint pásztor tüzek a sötét éjszakában, úgy lobbanak fel mindenhol nagy szellemek s csodás ragyogással vonják be a földet, mely ragyogás nyomdokiban világnézetek változnak meg, lelkek térnek le az eddig tapadott bűn utjáról.

Elvész a bűn ingerének ereje az erény fájdalmas útjának varázsával szemben. Attól elszakadnak, kik eddig hűség rabjai voltak,

hogy ezután az utóbbi fájdalmaiban keressék és találják fel a szenvedés s lemondás áldozatainak tüzeiben megtisztult lélek boldogságát. Csodás hatás volt ez abban a korban, melyben az élvezetvágy ulti diadalát s mely ott még az isteni tisztelet nimbusával is körülfonta. — S a csoda mégis megtörtént, kapcsolattal az első karácsony ajándékával, melyet Isten adott az embereknek!

Gyengék és erősek, félenek és bátrak szíve dobban össze egy vágyban. — a lemondás vágyában. Ezeknél az anyagi világnak nincs varázsa. Ajkaikon egy más világ boldog dala zeng, melynek éneklése mellett haladnak a lenézés, a megvetés, a vértanúság útján is örök hazájuk felé, melynek boldogságát egy hosszabb vagy rövidebb földi élet szenvedése és halála árán vették meg. S ezeknél enyészet, hervadás, szenvedés, halál mint szelid ábrándok szövdődnek be az életnek örömei közé. Az élet értékének fogalma változik itt. Nem cél, hanem eszköz lesz ezek szemében az, mely váltásdija egy örök életnek. S e felfogás ezekben, mások boldogságának előmozdítására is nagy eszméket termel. Nem más ezeknek gondolata mint egy sugár a karácsonyi csillag fényéből, mely évszázadokon keresztül fel-fel villanva, világít meg életutakat, törekvéseket, melyek hosszas tévesztők s meddő vágyak után végre is egy célhoz vezetnek, a lelkek igaz boldogsághoz. S e morális hatás ott születik meg a barlangban, hol az igazi lelki élet ösképe, a szenvedés és önfeláldozás örök példája s a megboosítás szelleme lesz imádás tárgya a szent éjszakán az angyalok dicsőítő glóriájának.

De innen indul utjára az igazi ember-szeretet tanítása is. Mit előbb a pogány világ etikája a bölcsek tanításában megvetett dolognak tartott magában véve s képviselőiben is, a szegénység erkölcsi értékét képvisel. A res, a dolog fogalmából kibontakozik a szegény ember, kit nem szabad többé megvetni, lenézni, mert a szegénység eget vivő hatalom lesz, melyért cserébe egy örök boldogság összes öröme várja azt, ki e földön ez állapotnak rabja volt. E tényben az élet összhangja helyre áll. A szegénységnek tehát a betlehemi barlangban jön létre a corpus jurisa. Sparagrafusait méltányolják. A társadalmi osztályokat elválasztó korlátok elporlanak, a rabszolgabilincsek összetörnek: az ember testvért lát az emberben. Az ur megbecsüli szolgáját, mert benne saját lelke substanciájának azonosságát ismeri fel. Hatalmasok lesznek a közérdek igaz szolgálivá s a lelki szegénység tanának elhangzásával koronákat raknak le a föld uralkodói fejükről, hogy a szegénység lelki kincsével ékesítsék magukat. S egy példáján számosan elkesülnek fel, mert az az egy megmutatta, mint kell az elsőnek is utolsóvá lenni, ha a

az emberszeretet törvénye így kívánja. E példa az első karácsonykor tárul az emberiség elé, mikor egy élet jön a világra, mellyel szebbet, tisztábbat s magaszatosabbat még nem ismer a történelem.

Nem az a pusztá szavakban csengő morális lát itt napvilágot, mely eredményt évezredek alatt sem tudott produkálni, hanem az a tevékeny szeretet, mely csodákat teremtett s mely az emberiség történetében új korszakot teremtett. Az a szeretet, mely fenséggel s alázatossággal, erővel és szendéséggel, gazdagsággal és igazsággal jött az emberek közé, hogy megtanítsa őket a szellem hatalmára, melyet előbb nem ismert igaz erejében, a lélek értékére, melyet méltányolni nem tudott s a boldogság útjára, melyet százados tapogatózás után is hiába keresett. S mióta a szeretet e megtestesült alakja a földön megjelent, mióta az első karácsony kantatéja elzendült az angyalok korusából, azóta, ha hatásában koronként megtörve is, az emberektől mindenkor páratlan erővel, mélységgel lobban fel, terjed, ragyog és gyujt szelleme. A mit születésével hozott — a békét, szívből és szellemből, milliók magasztalják, mert áldását is annyian érzik.

Az ember előtt sok minden lett világosabb. Szellemében új igazságok születtek, melyeket előbb nem ismert s így nem is követhetett. Nem volt az előtt szíve; mert ez a szív élettelen s mozdulatlan volt, álmatag és hideg, mely életre Palesztinában gyult. S azóta világít az átváltozás azon csodás fényével, melyben egy boldogság fénye ragyog, a saját boldogságának megteremtésével mások boldogságának előmozdítása révén. S míg az egyéni életben így nemesült s emelkedett magasra az ember, a nemesült egyéni életből egy társadalmi élet is fejlődött, melyben az ellentétek eltompultak s a szeretet egyenlőségében olvadt fel minden különbség.

Az önző szeretet hatalmának rombadúlásával, melyből az ember szívének nyomorúsága, súlyedése, rabszolgasága fakadt, ellenállhatlan erővel s tekintéllyel támadt fel a legtisztább szeretet, mely egy új élet forrása lett. Egy életé, melyben feledett érzelmek, félreismert erények jutnak győzelemre, egy életé, melynek célja tulhajt a földi lét és anyagi világ határára.

Innen van, miért lett a karácsony az

örömmünnepevé. Mert az emberi élet elborult egén új fény támadt, derűs, tiszta világosság, mely egy mindent átható és betöltő szeretet napjából eredt. A szereteté, mely mindenkit átölelt, ki szenved a földön, tehát az egész emberiséget. — Csodálatos név jelentősége forrt össze ez ünnep nevével, mely név csak az égből vehette származását, hogy megváltoztassa a föld színét, halálos sebet ejtsen az önszeretet s hatalmi gőg életgyökere, megtörje a könyörtelen lélek kemény jegét s biztosítsa a feleberáti szeretet diadalát. Bár állandósulna e diadal, hogy szenvedés jajsava soh' se hangozzák, hogy fájdalom könnye soh' se hulljon, melyet ember okozott embertársainak!

— A Zalai Közlöny mai karácsonyi száma tizennégy oldal. A legközelebbi szám a karácsonyi két napi munkaszünet miatt a rendes időben jelenik meg.

— Beszámoló. Batthány József gróf a keszthelyi kerület képviselője beszámolót tartott. Beszéltek még Teleki Arvéd, Eitner Zsigmond, Laekne Hugó, Máriássy Mihály, Sümegi Vilmos országgyűlési képviselők. A gyűlésen jelen volt Dobrovics Milán orsz.-gyűlési képviselő is.

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

Az Emulsió vásár látsánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjék figyelmeztetve!

SCOTT-féle EMULSIÓ

már gyakran visszazólitotta szüleiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az élet lába mért tiport el
Utszélek hitvány férgéként?
Avagy a sors a féragnél is
Kisebbnek nézi a szegényt?

Amíg az élet Golgotáján
Lábad tövis között haladt:
Az életgyönyör serlegéből
Milliók ittak az alatt.

Hol ebben az osztó igazság,
A lelkeket megnyugtató?
Avagy szemed becsukva néha
Sorsunk ura, Mindenható?

Nagy Lajos.

Megy a kosár.

— Társasjáték a fonóban. —

Irta: Kertész József.

Hova lett a tarka szivárvány az égről?
Hova lett a tarka virág a mezőről?

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Amint lapunkban előre jeleztük, szerdán d. u. városi képviselő testületi ülés volt Vécsey Zsigmond polgármester elnöklété alatt. Hosszu, 20 pontból álló tárgysorozat volt, de a képviselő urak röviden végeztek vele. Csak a színházügynél volt két rövid hozzászólás, a többi pontot minden kritika nélkül tette magáévá a közgyűlés. Kevéssel három óra után a esekély számban látogatott közgyűlési teremben megjelent Vécsey Zsigmond polgármester, Lengyel Lajos főjegyző és Deák Péter rendőrfőkapitány. A jegyzőkönyv hitelesítésére Ujváry Géza és Blau Ottó képviselők kérétek fel Polgármester jelenti, hogy a tárgysorozatba póttárgyal a közkórházi orvosok lakbérnyugtát és egy illetőségű ügyet vesz fel

Színházügy.

Nagykanizsa város egy állandó színház építéséhez a vallás- és közoktatásügyi minisztertől államszolgálatot kért. A miniszter leiratában méltányolja városunk abbeli törekvését, hogy a művészetnek állandó hajlékot akar emelni, de kellő fedezet hiányában és elvi okokból sem járulhat a költségekhez. A miniszter szerint állandó színház csak ott jogosult, hol kellő számú színházlátogató közönség van. Ez pedig Nagykanizsán hiányzik. Azért Nagykanizsa évenként csak 2—3 hónapig tartó színiszerezt tarthat fenn és így legalkalmasabb egy nyári színház létesítése, amibe az azonban költséggel szintén nem járul a miniszter a fenti oknál fogva.

Friedl Ödön dr. azt látja, hogy a miniszteri leirat álláspontja nem a miniszteré, hanem a színházigazgatóé. Neki az a meggyőződése, hogy Nagykanizsán mint határszéli városban nemzeti kulturális missziója van a színháznak. Ez az indítványa, hogy újabb kérvénnyel járuljon a város ez érdemben a miniszter elé és éppen ez argumentum legyen súlypontja a kérelemnek.

Blau Ottó nincs egy véleményen Friedl dr.-ral. Szerinte a köszönházzal még szubvenciót is kell adni a színházigazgatónak. Már pedig Kanizsán előbbre való alkotások is elkelnének. Ilyenek a kórház kibővítés, szegényház, aggok háza stb.

Vécsey Zsigmond polgármester ajánlatára a képviselőtestület az ügyet a színházi bizottsághoz utasította.

Virifisták.

Az 1910. évre érvényes legtöbb adót fizető városi képviselők névjegyzékét egy kiküldött bizottság összeállította és a tanács elé terjesztette. A tanács azzal terjeszti a képviselőtestület elé, hogy mivel a városi ügyész és a főkapitány hivatalból tagjai a képviselőtestületnek, ezek a jegyzékből töröltnének és helyükbe Josifovics Milivoj és Leitner József póttagok vétetnek be. Akik választási jogcímen is tagjai a képviselőtestületnek 15 napon be-

Az országot szélin . . .

Az országot szélin fagyott meg,
Kit sorsa folyton üldözött;
Ó volt szegény, a legszegényebb
Koldus a koldusok között.
Az ebnek is van menedéke,
Hol megbirjon deret, fagyot;
Egy kis helyet a nagyvilágban
A sors csak neki nem adott.

Szegény fiu! Sorsod keresztlét
De nagyra tette a nyomor!
Leroskadott alatta lelked
Az országon valahol.
Egy embernek sok volt a terhad,
Segítőkéz nem nyult feléd;
Pedig a keresztet sokáig
S nagy elszántsággal emeléd.

Mikor a sorsod áttekintem,
A lelkem úgy—ugy megremeg!
Bus életed egész folyását
Az átok miért is verte meg?

Vastag sötétség fekszi meg a csendes falut.
Csak itt ott pislog ki egy kis világ a hólepte utcákra.
Néha a hóban ropogó lépések sejtetik, hogy a falu még nem nyugodott le. Vagy a koresma felé, vagy a fonó felé irányulnak a léptek. Amott inkább az élemedettebbek ölik a hosszú, unalmas téli estéket, emitt a tiatláság: lányok legények üzik a tréfákat, gyorsan pergő órákban.

A fonó a paraszt ifjuság zsur-helye; csakhogy a téli időben naponkiint tartják kevesebb cécóval mint az urak, de meleg érzéssel és több boldogságot terjesztve a résztvevők között. Mennyi tréfa, mennyi incselkedés, nóta, mennyi szerelem és mennyi bevett fő söt gyilkosság találja eredetét a fonóban! Hiszen éppen ez utóbbi esetek miatt a hatóság be is tiltotta. De azért megvan biz az most is. Öregbiró uram nem vesz róla mindaddig tudomást, míg valami újabb galiba szigorubb községi igazgatásra nem készíti. Pedig a fonók a nép poézisének melegágyai. Kiirtja a civilizáció ezt is. A nehéz megélhetés, a politikai és társadalmi életben való részvétel, mind mind ellenségei a népiesség és a poétikus kedély fennmaradásának. A lakodalmaszás, keresztelők, névnap,

lül nyilatkozásra kötelesek, a jogcímét illetőleg, nők és nem Kanizsán tartózkodó virilisták 15 napon belül tartoznak bejelenteni meghatalmazottaikat.

Kórházügy.

A közkórházi számadások megvizsgálásával kapcsolatban jelentette Vécsey polgármester, hogy a közkórházi főorvosnak és másodorvosnak lakbérére vonatkozó közgyűlési határozatot a közigazgatási bizottság jóváhagyta, de azt a klauzulát, hogy a költségek a városi költségvetést nem terhelik, nem hagyta jóvá, mert a város mint a közkórház fenntartója vagyoniilag felelős az orvosok minden illetményeiért. A közgyűlés eredeti határozata érvényesítésé érdekében fellebbezést határozott el.

Pénztárvizsgálat.

Vécsey Zsigmond jelentést tesz a városi pénztárak hivatalos félévi vizsgálatáról, mely alkalommal könyveket, okiratokat és a pénztárt egybehangzóan és rendben levőnek találta.

A többi közgyűlési pontok apróbb személyi ügyek, adásvételek és illetékességi ügyeket tartalmaztak, melyekben mindig a tanácsi javaslatok emelteték határozatra.

A mi hiányzik.

Nem pénzről s gazdagságról szól e pár sor. Az elég van itt nálunk, ha nem is sok. Valami más dolog az. Nevét nem tudnám megnevezni, ha akarnám se. Ahány embert nézek, annyi félenek látom benne. Talán egyező is és mégis különböző. De rokon vonások nélkül sem szűkölködik. Egy véna hiánya talán mindössze, semmi más. S mégis mennyi kár származik belőle. Egy nemzedéket nevel idealizmus nélkül.

A mi hiányzik, az a társadalmi érdeklődés, a művészetek és a tudomány iránt. Mert nálunk ez nincs. Őres tornekben visszhangzik minden, mit torevő tudós és művész lelkek zsenialitásuk és művészeti tudásuk produktumaképpen a köznek szántak. Régi idők tanúi mondják, valamikor másképpen volt. Világneveű művészek mind megállót tartottak nálunk s a város közönsége sietett névvelésükre, hangversenyük meghallgatására. S nem is távoztak tőlünk szép emlék nélkül. Látták maguk előtt a művészet iránt való nagy lelkesedést. S elvitték nevüket városunk nevével messzeországokba. Dicséretünk másokat is idevonzott s a zenei művészet nagyjainak csodás játékát nem riportok szűkszavú referádáiból ismertük, hanem színről-színre láttuk és csodáltuk, mit csodált és napélt a művelt világ minden metropolisa.

halotti meg dísznótorok a régi világban mind tétre maradtak. Ma is úgy van nagyjában, mert hisz a komoly magyar munkás csak télen eszmél emberi voltára és emberi érzelmei ilyenkor nyitvaúlnak a fenti alkalmatosságokon kívül, még a falu főnökbán.

Valamelyik szegényebb de népszerű asszonynál kinek jó nagy szobája, meg meleg kályhája van, esténként összegyűlelszik a sok rokka. Barna szemű, karsu magyarlányok fonják rajtuk gyors kezekkel a szép fonalat, melyből a falu takácsa egész éven szövögeti az embereknek, meg a fehérűpnek, a fehérűhűt. Foly a munka szaporán lassu dudolgtások között. De egyszerre kopognak; a szó eláll. Csak a kéz jár szüntelen. Ajtó nyílik és egy hóval fedett fej dugódik be a kinyitott ajtón. Egy edváj legény dobantja meg valamelyik kacamajkó alatt a szívet. Leültetik, majd jön egy másik, harmadik és az isten tudja hányadik. Szűk lesz a szoba, de azért, csak megtérnek. Évődés, vékonyabb, vastagabb tréfa, nótázás, beszéd kergeti hamar a percekét. Aztán megáll a sok rokka és kezdődik valami játék. A „fordúbóhás,” vagy a „megy a kosár.”

Ez utóbbi különösen kedves, mert mind részt vehetnek benne. Meg szebb is.

Körbe verődnek. Egyik legény odaáll valamelyik leány elé és azt mondja: „Megy a kosár.” — Mivan benn? — kérdi a lány. „Arany óma aran párho,

Ma nem így. Mintha kiszáradt volna a lelkekből az érdeklődés a szép, a legszebb iránt. A lelkeket valami átjárta s ezek elhajoltak onnan, hol előbb a legigazabb élvezet forrása nyílt. S ha olykor alkalom adódnék is, hogy a szép kultuszának áldozunk, akkor is megváltozott képét látjuk a dicsőített multnak. Mert a mult e téren dicső is volt. Nem volt annyira prózai, mint a jelen. Művészi akkordok zeugtek mindenfelé, ha uri helyeken fordult meg az ember. Ének hangzott mindenütt, művészi előadásban a zeneköltészet remekeit tartották napi rendben. Mekkora éntünk a multhoz képest. A kiapadt hangforrások helyett ajak nem fakadtak. Elhallgatott az igazi, a legszebb művészet s ma már csak a mult relikviájaként ismerjük s tiszteljük, mi egykor egy város élvezetének tárgya volt. — Mert ma nincs zenei élet városunkban. Ha itt-ott kondul is egy akkord, hangzik is egy ária, általában még sincs. Odajutottunk, hogy egy két család privilégiumaképpen tüntethetjük fel a zenei tudást s a művészetek ágának igaz megértését és értékelését. Szinte kedvem támad felsorolni nevüket. Megérdemelnék. Mert ők e jelenleg mostoha gyermek dédelgető gondozói. Náluk még rá találunk vidám, majd szomorú hangjaira, a mint motivumainak kifejezésére egyik vagy másik dallamához nyul. Ezeknél nem sport, nem divat, mely hozzátartozik a közmondásos flauchoz, hanem lelki szükséglet. Finomabb lelkük a köznapinál magasabb élvezeteket után is sóvárog, melyet tompa hangok ki nem elégítenek, dudolás magában nem gyönyörködött. Nem hívják össze zenei estélyeket csak azért, hogy ez vékony környezettel szolgálon a terített asztalok bőségéhez. Ezek hajléka a muzsák csarnoka, melyben a cigányzene természeti készségeen felül valami tökéletesebb esendül hurog és hangban. Bár hódítana széles területen városunkban fenköltszellemük törekvése. Hogy lenne, mint régen, közkinés a zenei művészet s annak megszerzése a hangversenytermekben is látható törekvés lenne, ne csak a zeneiskolák találgató hangjaiban s a kávéházak zenájének hallgatásában.

Milyen megváltozott világ támadna nálunk. Lélekben s társadalomban egyaránt. Lélekben, melynek volna örme, igazi tiszta öröm s társadalomban, melynek néhány tövises tüstént leszáradna. Mert a zene finomít s gyöngébbé tesz mások iránt. A figyelmet sok mindentől eltereli, mi nem való, hogy az objektív valóság esztetice szép birodalma felé terelje. Ebben nincs beszéd, melynek alja volna, mert itt a lélek minden érzéke lekötötten foglalkozik azzal, mi mint rejtezt szépség gyöngyözik fel a zenei darab anyagából. — Ismeretlen birodalom ez a zenei élvezet az előtt, ki még hozzá nem látott, hogy benne gyönyörét találja. Ismeretlen, melynek szépségeit nem csodálhatja s melyben vigasztalást nem találhat az élet borui ellen. Ez a legszebb spiritizmus, melyben nagy szellemek szívhez szóló hangjaival találko-

neked adok három szép legényt. Há teszed az esőt? — Tüskére — (azt jelenti, hogy a leány előtt nem grata persona.) „Hát a másikat?” — főkdöm a héba (vagy a fa tetejébe, toronyba stb. minél tréfásabban.) „Hát a harmadikat?” — Pap elejbe. — (a szabadabb szájunk: magam mellé s egyebet is mondanak.) Most megmondja a kérdező mind a 3 legény nevét. Van aztán kacagás, szemlesütés, ha azt küldte a tüskére, akiről tudják, hogy tetszik a leánynak, vagy azzal megy a pap elejbe, aki valami „bászli” legény. Most a többi is belevegyül a játékba. Énekelni kezdenek azokról, akik a pap elejbe mennek. Tegyük fel, hogy a legényet Najjánosnak hívják, a leányt pedig Tóth Magdina. Az egész társaság akkor így énekel (a két érdekelt kivételével):

El fol el fol a foló víz
Tóth Antalék házo előtt;
Abba mossa ez a Magdi
Azt a szép két fejjér lábát
Azt a szép két fejjér lábát.

Óra megy a Najjános
Daruszörü paripáján
Daruszörü paripáján.
Gyere ide Magdi lölköm
Hadd csökollam meg a szádót.
Hadd csökollam meg a szádót.

Szántottam gyöpöt, vetettem gyöngyöt,
Hajtott is ágót, szedtem virágot.

zunk s velük társalgunk, színbén gazdag gondolataikat halljuk s egy képzeletbeli világnak minden szépsége tárul fel, hogy a lelket felemelje oda, hol az emberi életnek anyagias érzése megszűnik. Mikor jutunk mi ismét vissza ide, honnan elszakadtunk? Mikor térünk mi vissza ehhez elvesztögetett lelki gyönyörök birodalmához, melyet ma nem látunk többé? Mikor vissz bennünket a művészet szeretete a hangversenyterembe? Mert ma nem ez vonz. A szörös reklám s olykor a buzdító kilincselés, az érdek. Az igaz varázs kihalt lelkünkéből. Kupplék és kerügdöz, a zenei tudás abc-jéig még csak hord ismeretünk, de ennek határán túl nem hajt, mert megértésére a magasabb szintű zének mintha tehetőségünk vesztett volna. Pedig talán nem is így áll a dolog. A vágy, a törekvés, a zenei élet után bennünk él, csak megkötjük érvényesülését. Nagyobbnak akarunk látszani, semhogy egy ismeretlen művész előtt, mi a nagyok, az előkelők, a zárkóztak csodálatunknak adjunk kifejezést. Szótállanék előkelőségünk nimbusa, hogy másokat fölöttünk állóknak ismertünk el, mi, kik képzeletünk folytán megszöktük magunkban a tudás, a műveltség és előkelőség netovábbját.

E képzelődés az akadály, melyen e művésztársaság megtört városunkban. Előttünk most is néhány nagy név, nagy tehetség s igazi tudás birtokosa. Jönnek ide is s magukkal hoznak művészetüket, halhatatlanságuk talizmánját. Várnak rájuk sokan közülünk. Várnak, mert érkezésük kalauzolás a föld porából a lélek tisztultabb örömei felé. Nézik ragyogásukat más régiók felett, a mint azt a híradások a kritikákban visszatükrözik. De ide nem merik hívní őket. Minek és kinek? Hogy művészetükön a részvétlenség foltot ejtsen, hogy lássák, az egykor művészet tisztelő elődök örökébe mint jöttek törpe utódok?

Mert a kép mostanában ilyen nálunk. Ha nem látványosság, nincs közönsége. Tátongó padsorok s üres termek dokumentálják, hogy a zenei érzék kihált. Bizonyítják, hogy a nagyváros egy legfontosabb jellegéből kiestünk s haladtunk — hátrafelé néhány századot Irigykedve nézhetünk hasonló nagyságu szomszédainkra, ahol a zenei élet napja ragyog, míg nálunk, ha fel is kél, tüstént elborul. Ott hangversenyek nyújtanak szórakozást s élvezetet; míg nálunk, ha egy van, az is megbukik. Más dolgok azonban élnek s virágoznak. Reklámjuk sincs, mégis napirenden vannak. Mit írjak ezekről? Most hallgassunk róluk, ne routsuk az ünnepek/harmonizált! De, szép karácsony, hozz nekünk egy kis zenei életet városunkba, hogy te légy a dátum, a határ, honnan a letűnt multnak a sivar jelen után való virradtát egy szebb jövőben névzölhetjük.

—f

Szép pünkösdi rózsza száll le gyalog utra
Nincs, ki leszakassza, csak hervadsz rajta.

Szakaszd le te Magdi, kösd bokrétába,
Kösd annak a Jánosnak a kalaptyába.
Tudom megbeesüli, gongyát viseli
Szép lány kedvéért, friss egésségér.

Véle kaszáltam, véle csalingáltam,
Csalingomra szállt a két szép fehér páva
Ej haj rózsám gyere velem.
Egyik fehér páva ez a Magdi vóna,
Másik fehér páva ez a Janesi vóna
Ej haj rózsám, gyere velem!

Ez a János a kordét előkészítette,
Ez a Magdi ő magát belehelezette
Happ füstöm aranyom, gyönyörű galambom
Most, má talán lehetek te véled egy párbo.

Ezek a versek, amint látjuk a szerelmesek történetét mondják el balladai rövidséggel a szerelem kezdetétől egészen a házasságig; mindig nagyobb-nagyobb hévvel.

Igy aztán egy párt összeadtak és akkor ujra kezdi egy legény, hogy megy a kosár, míg bele nem unnak, még kinem fogy a mécsből az olaj. Holnap aztán ujra kezdik. Elszélednek; minden lánynak akad kísérője, csak a szegény árvának nem; néha annak is.

A kanizsai posta fejlődése.

— Az I. számú hivatal számokban. —

A posta intézmény közgazdasági jelentőségét bizonyítani annyit tenne, mint egy régi tény, igazságot fejtegetni, magyarázni. A gazdasági élet faktorai előtt a posta fontossága a maga teljességében kibontakozott már. Gazdasági, sőt kulturális élet posta nélkül ma már el sem képzelhető. A kereskedelemnek különösen sok érdekszála fűződik a postához olyannyira, hogy akadnak olyanok, kik a posta fejlődéséből következtetnek egyes dolgokat az illető város fejlődésére.

Bár nagyon jól tudjuk, hogy a fejlődött pénzügyi forgalom révén nagyon sok oly ügylet bonyolódik le a bankirodáknál, mit ez előtt a posta látott el, mégis sok igazuk van azoknak, kik a posta for-

galmából a város kereskedelmére igyekeznek következtetéseket levonni.

Nagykanizsán a postahivatal ügyforgalmáról kevés embernek van tiszta képe. Csak azt tudja a közönség, hogy egyes napokon sok a dolog a postán, így karácsonykor: ember fölötti. Arról azonban, hogy számbelileg is kifejezve, milyen hatalmas intézmény a kanizsai I. számú postahivatal, azt kevés ember tudja.

Ez indított bennünket arra, hogy a vezérigazgatóság által kiadott posta, távirat és távbeszélő évi statisztikai adatok alapján néhány évről összeállított kimutatást közöljünk, hogy így számokban lássuk kifejezve a nagykanizsai I. számú hivatal ügyforgalmát.

A rendkívül érdekes és tanulságos kimutatás a következő:

Kimutatás a nagykanizsai I. számú postahivatal négy évi ügyforgalmáról.

		1905.	1906.	1907.	1908.
Személyzet	tisztviselők	36	36	37	37
	altiszt és szolgálta	25	26	26	26
Posta	Levélposta) közönséges	1.213.758 drb.	1.470.382 drb.	1.629.992 drb.	1.649.812 drb.
		ajánlott	43.901	47.036	53.747
	Csomag és pénzeslevél	59.540	62.478	71.110	72.660
	Utaltvány forgalom	53.404 drb. 3.139.589 kor.	53.968 drb. 3.307.438 kor.	56.007 drb. 3.557.472 kor.	58.278 drb. 3.570.000 kor.
	Postatakarékpénztári és cheque forgalom	30.078 drb. 5.152.379 kor.	32.936 drb. 5.885.478 kor.	33.921 drb. 6.260.266 kor.	33.001 drb. 6.092.000 kor.
	Távirat	29.630 drb.	30.529 drb.	32.764 drb.	34.504 drb.
Távbeszélő	Levélposta) közönséges	1.182.193 drb.	1.251.451 drb.	1.083.992 drb.	1.366.300 drb.
		ajánlott	54.211	60.431	65.211
	Csomag és pénzeslevél	73.216	87.438	74.463	80.373
	Utaltvány forgalom	64.622 drb. 3.870.954 kor.	71.315 drb. 4.104.507 kor.	76.281 drb. 4.685.056 kor.	76.100 drb. 4.663.000 kor.
	Postatakarékpénztári és cheque forgalom	3.599 drb. 1.942.373 kor.	3.677 drb. 2.003.267 kor.	3.573 drb. 1.883.057 kor.	3.571 drb. 1.697.000 kor.
	Távirat	33.534 drb.	34.801 drb.	38.588 drb.	39.378 drb.
Átmenő távirat volt		169.952 drb.	175.347 drb.	175.743 drb.	182.214 drb.
Távbeszélő áll	fő-állomás	131 fő-áll.	146 fő-áll.	155 fő-áll.	172 fő-állomás és
	mell.-állomás	9 mell.-áll.	10 mell.-áll.	12 mell.-áll.	21 mell.-állomás
A hivatal jövedéki bevétele		205.691 kor.	220.891 kor.	253.249 kor.	260.950 kor.
Távbeszélés	távolsági forg.-ban	2.442	2.902	4.088	5.016
	helyi forgalomban	253.585	360.459	368.859	390.754

Ezek a számok valósággal beszélnek. Számítatlan érdekes következtetést lehet levonni belőlük. Csak le kell olvasni e számadatokat, melyek teljesen megbízhatóak, mert tényleges adatok és megbízható számítási mód szerint készülnek. Ime egy kis mutató:

Általános észrevételként megállapítható az, hogy majdnem az összes postai ágazat fejlődött az utolsó négy évben. Nem volt módunkban meggyőződést szerezni, hogy ez a lakosság számának emelkedésére vezethető-e vissza. Ennek minden esetre része van benne. Azonban mégis az az impresszió, hogy a posta fejlődése Nagykanizsán inkább a kereskedelmi élet fejlődésével van összefüggésben, mert a számadatok különösen ama postaágazatoknál emelkedtek, melyek a kereskedelemmel vannak szoros összefüggésben.

Az egyes ágazatok szerint a következő tanulságokat vonhatjuk le e beszédes számokból.

Levélposta. Közönséges: Különösen 1908. évben rendkívül emelkedett mind a feladási, mind pedig az érkezői oldalán. Az ajánlott: fejlődése már nem olyan erős. E két számcsoportot összehasonlítva látható, hogy közönséges levélposta, minden évben több adatot fel Nagykanizsán, mint amennyi érkezett. Az ajánlott levelekkel éppen fordított a helyzet.

Levélposta. Közönséges: Különösen 1908. évben rendkívül emelkedett mind a feladási, mind pedig az érkezői oldalán. Az ajánlott: fejlődése már nem olyan erős. E két számcsoportot összehasonlítva látható, hogy közönséges levélposta, minden évben több adatot fel Nagykanizsán, mint amennyi érkezett. Az ajánlott levelekkel éppen fordított a helyzet.

A csomag és pénzeslevél posta

forgalma számban emelkedik. Itt a fejlődés normális. A feladott darabok száma mindig kevesebb, mint az érkezettek.

A postautalvány forgalma 1906 óta erősen emelkedett. Az érkezett több, mint a feladott.

A postatakarékpénztári és cheque forgalom, bár 1906 óta nagy az emelkedés, 1908-ban visszaesett, ami annak az eredménye, hogy jobban igénybe veszik a posta clearing forgalmát, vagy a bankok szolgálatát. Jelentősen több ment, mint jött, ami azt mutatja, hogy a kereskedelem főleg ezen az úton egyenlíti ki árutartozását.

Távirat-forgalom jelentősen emelkedik. Ebben nagy része van a kereskedelmi és pénzügyi világnak. A távirat-osztály fejlődése egyik fő büszkesége a kanizsai postának.

Kanizsa már most is a legnagyobb dunántúli távirati állomások egyike. Óriási nagy a hivatal átmenő távirati forgalma, mert az itteni hivatal sok állomásnak a központja.

A telefon szintén erősen fejlődik. Az állomások számának fejlődése nem nagyon gyors ugyan, de annál intenzívebben fejlődik a beszélgetések száma. Kanizsa telefonközpontja ugyanazt a jelentőséget fogja elérni, mint a távirati állomása.

A jövedéki bevétel emelkedése is illusztrálja a forgalom emelkedését.

S ha már ezen adatok minden kellemségére és örömdettségére rámutattunk, igazságtalanok lennénk, ha egy rendkívül feltűnő jelenségre fel ne hívnók az olvasó figyelmét. Ez a jelenség különben figyelmeztetés nélkül is feltűnő és ez az, hogy a négy év alatt — mintegy — 20—25 százalékkal emelkedett forgalmat 1 tisztviselővel és 1 szolgálóval több látja el, mint négy év előtt. Mi jól tudjuk, hogy minden postahivatalnál nagy a személyzeti hiány és hogy ebben az I. számú hivatal nem az egyedüli, de nálunk ez a hiány még statisztikában is feltűnő. A kereskedő világ pedig a gyakorlatból tudja, hogy mi: jelent egy médió, vagy ultimó az utalvány és csekk osztályban, hol három ember egy kis szűk szobában végzi az óriási forgalmat. Mi nem tudjuk, hol keresendő az ok, de a nagy forgalom emelkedéssel épenséggel nincs arányban a személyzeti létszám, amire felhívjuk az illetékes körök jóindulatát.

Szólhathánk még arról is, hogy emez erősen emelkedett forgalom még mindig a régi, kis helyiségben bonyolódik le, ezek azonban csak elcsépelet megjegyzésekre adhatnak alkalmat, mert régi panasz ez Nagykanizsán, melynek orvoslása sajnos nem a nagykanizsaiakon múlik.

Hiányos lenne a kanizsai posta fejlődéséről irt ismertetésünk, ha nem emlékeznénk meg e hatalmas intézmény fejről Szommer Náthán főfelügyelőről, kinek szaktudása a közönséggel szemben tanúsított lekötelező szívélves magatartása nagyban hozzájárult az itt-vázolt hatalmas intézmény fejlődéséhez.

G B

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van

Erőszakosan ható **hashajtószerek** ártalmasak és ezért azokat feltétlenül kerülni kell! A természetes **Ferencz József**-keserűviz kellemes, rendkívül enyhe ásványvíz. A legjótékonyabb hatású a világ összes hashajtói között, mert megszabadít a legmakacsabb székrekedéstől is, a nélkül, hogy bármiféle rossz utóhatása volna. Az orvosok reumás és köszvényes embereknek is ajánlják. — Naponkinti adag: 1/2 pohár, mely reggel éhgyomorrra veendő

A köszínház.

— **Legyen-e vagy ne legyen.** —

Ha majd negyedizi unokáink korában a mai csoportházak helyén egy stilszerű színházpalota mered az égnek, nem fogják tudni, hogy mennyi dicső és mennyi tinta fogyott el a köszínház érdekében. És nem fogják tudni, hogy volt idő, mikor a város számottevő faktorainak egyik része mindig a nagy dobos utótt a színházépítés érdekében, a másik rész pedig böles mérséklettel arról volt meggyőződve, hogy még a dobverők sem óhajtják komolyan addig a színházat, míg a magas pótdó mellett sinek kellő kórházunk, nincs szegényházunk, aggok háza, gazdasági iskola, vízvezeték, csatorna, utcarendezés stb. stb.

Fényesen igazolta ezt az állításunkat, melynek mindig hívei voltunk a szerdai közgyűlés. A szini bizottság tudta, hogy a miniszter leiratáról lesz ott szó és mégis összesen két tag jelent meg a gyűlésen Oszterhuber László ítéletbíró, a szintügyi bizottság elnöke és Lőke Emil dr. A többiek nem tartották szükségesnek a megjelenést. Miért, mert a színház egyelőre nekik sem kell. Pedig mi nem helyeseltük, hogy Vécey Zsigmond polgármester ur olyan hirtelen tette meg lapunk más helyén közzé indítványát. Mi azt vártuk, hogy Fried Ödön dr. után mások is lesznek, kik a színház védelmére kelnek és Blau Ottó kivül is ki meri valaki még mondani, hogy a már felépített színház évenként visszatérő nagy kiadásokkal fog járni és hogy más intézmények fontosabbak a kanizsai városi életben mint egy állandó színház megépítése — lévén ugyanis alig látogatott nyári színházunk. De mi szeretők volna a szintügyi bizottság ellenvetéseit is hallani, melyekkel a miniszter államségélyt megtagadó érveleit megdönthette volna. Micsoda érdekes vita indulhatott volna meg akkor ez ügyben, micsoda tisztulása a felfogásoknak következett volna be az eddigi antiszínházi és philoszínházi pártállások között. Vagy talán azért nem szóltak bele a vitába mert hallgatólagosan a miniszter józanul elbíró felfogásával egyetértettek?

Mindenesetre népszerűbb, aki a kulturális intézmény mellett tör lándzsát, de ha egy eddig is megvolt és esetleg kevés tőkével továbbra is fenntartható nyári színház helyett a mostani városi népességi műveltségi és pénzügyi viszonyoknál fogva egyelőre mellőzendőnek tartja valaki egy költséges köszínház építésének kalandos tervét, nem esik azért antikultur vádjába.

Tessék ad akta tenni ezt az ügyet a meglevő tőkével együtt és ha majd sorrend szerint reá kerül a sor, nem lesz Kanizsán egyetlen képviselő se, aki szavazatával ne segítené megteremteni a magyar nemzeti színművészet hajlékát.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüve
mindenütt kapható.

Mit szeretnők karácsonyra?

— Egy műkedvelő detektív adatai nyomán. —

(A Zalai Közöny* e száma nyomán állt, mikor egy nagykanizsai műkedvelő detektív beállított szerkesztőségünkbe egy halom kézirattal, melyen számtalan nyilatkozat áll azon kérdésre: Mit szeretnők karácsonyra? Az idő rövidsége miatt nincs módunkban az adatok helyességét ellenőrizni és így minden felelőseger elhárítunk magunktól. (Iue a feleletek:)

Mit szeretnők karácsonyra? Ha minden ember gazdag lenne. Akkor egy kissé pihenhetnénk.

Vidor Samuné és Szekeres Józsefné.
nőgyeleti elnökök.

Egy modern köszínházat. Ott is bérelném a jobb oldal, 5-ik sor, első számú ülését.

Oszterhuber László.

Könnyezni attól a megható beszédétől, melyet íbázi Horváth István anyakönyvvezető intézne hozzám esküvőm alkalmával.

Egy 15 éves bakfis.

Lekerülői végre a lapok hasábjairól.

A kanizsai járvány.

Egy kis ünnepi pihenőt.

A bakkarat kártya.

Olyan zsurt, hova mi nem vagyunk meghiva.
Kertész Lajos, Radnai Jenő.

Nagy pert, miú csak a regényekben van.

Fried Ödön dr.

Néhány kanizsai embernek főnyereményt.

A nagykanizsai takarékbetét állomány.

Kávéházaink elé olyan táblát, mint a pesti villamosok: megtelt.

A kanizsai kávések.

Olyan lapot, melyik minden beszédemet közölné.

Blau Ottó.

Gutmann bárókat, Elek Ernőket.

A sétatér.

Ezer új tagot a Szépitő-Egyesületnek.

Tripammer Gyula.

Néhány eljegyzést „összehozni”.

A karácsonyi déli korzó.

Nyugdíjazást.

A városi csoportház.

Mielőbb kárpótlást azért a szégyenért, mit az Arányi hangversenyen szenvedtem a kevés érdeklődés láttára.

Az egyleti nagyterem.

Ha a lapok ünnepi száma fele akkora lenne, mint tavaly.

Az ujsághordó leány.

En a detektívhez: Kegyelmet Önnek a sok föllentésért.

Kulissza.

NYILTÉR.

„TITÁNIA“

gőzgyorsmosógépek, ruhamángorlók, facsarógépek

„KOLOSEUS“

takaréktűzhelyek.

Vasgerendák, vasuti sinek, szigetelő- és tetőlemezek.

legjutányosabban kaphatók

Bettlheim és Guth

vasnagykereskedő cégnél Nagykanizsán.

A leghasznosabb karácsonyi ajándékok

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

SINGER

Varrógépek
üzleteink által beszerezhetők.

Nagykanizsán, Deák-tér 2.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Árú üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjünk mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Sirolin

Bismel az étvágyat és a testet, megzavarja a köhögést, válódásokat, éljeli tisztaságát.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerházaiban. — Árú üvegekben 4.— koron.

HIREK.

Kanizsaiak idegenben.

A pályaudvarról berobogó bérkocsik, fogatok már két napja jelzik karácsony ünnepének közeledtét. A kocnikon ülők arca mind megannyi ismerőse a kanizsai benszülötteknek. Az idegenbe került kanizsaiak jönnek haza, régi otthonukba. Rokoni, baráti szálak sőt sokszor csak gyermekkori emlékek vonzzák őket haza Nagykanizsára, ebbe a sokszor érdemtelennül gáncsolt városba.

Az ünnepi hangulatba ne dobjunk be héthöznap hangokat. A sajtó munkásai is érzik, hogy e szép ünnep nem tűri meg a dissonans hangokat. Egész évben úgy is sokat kell szentelni hasábot a „harci zajnak.” Legyen emez ünnep a kedves emlékeknek szentelve.

Van valami megható, kedves vonás az idegenek ünnepi kazatérésében. Ilyenkor önkéntelenül az jön a krónikás tollára, tán még sem igaz a sok rossz állítás, mit e „régidicsőséggel” büszkélkedő városra mondanak.

Ime: a sok messzire vetődött idegen hazatér egy kis ünnepi pihenőre. Lelkesen érdeklődnek a város gazdasági és kulturális fejlődése iránt. Örömmel veszik tudomásul a fejlődés legkisebb jelét is. A karácsonyi déli korzón szeretettel köszöntik egymást a benszülöttek és a hazatérő kanizsaiak. A társadalmi széttagoltság, melyről sokat írnak az újságok, mintha eltűnt volna.

A benszülöttek is szeretettel érdeklődnek az idegenbe vetődött sorsa iránt. Beszélnek sok mindenről. A legkellemesebb azt hallani tőlük, mikor az idegenbe vetődöttek egyútt érzéséről beszélnek.

Erdekes jelenség. Mig itthon élnek gáncsolják egymást, keresztezik egymás utjait. Ha elkerülnek hazulról, ha például a sors oda viszi őket szép fővárosunk lázas életforgatába, akkor összetartanak. Hisz mindnyájan — kanizsaiak.

E sorok írója is megfigyelte a jelenséget Budapesten. Bámulatos mily őszinte és meleg összetartás van Budapesten a kanizsaiak között. Az Andrassy uti déli korzón a fiatalság ad egymásnak találkozót! Bátran mondhatnánk: az Andrassy ut a kanizsaiak találkozó helye. Lépten nyomon találkozunk velük és sokszor még azok is üdvözlik egymást, kiknek ismeretsége nem személyes, hisz — kanizsaiak. A kanizsai egyetemi polgárságnak meg van a szokott vendéglője, kávéháza. Ha ismerősét keresi, oda megy. A „Zalamegyei Kör” néhány év óta szintén egy ilyen kanizsai találkozó hely.

De nemcsak társadalmi, hanem gazdasági téren is nagy köztük az összetartás. A nagy iparvállalatok, pénzintézetek irodáiban sok helyen valóságos „kanizsai kolónia” fejlődött ki. Egyik nagy pénzintézet igazgatója direkt, hogy úgy fejezzem ki magam, „favorizálja” a kanizsai alkalmazását.

Szóval minden téren nagy közöttük az összetartás. Ezért is meleg szeretettel kell üdvözölnünk az idegenből hazatérő kanizsaiakat, kik az itthon maradottaknak oly követendő szép példáját adják: a kölcsönös megbecsülésnek és tisztelésnek...

Isten hozott benneteket idegenbe vetődött „kanizsai” embertársaim! (*)

— **Házasság.** Orova Zsigmond dr., fővárosi ügyvéd vasárnap d. u. 3 órakor esküszik örök hűséget a helybeli izr. templomban Bodó Klárka a kanizsai társaságnak egyik elismert művészlektora tagja, ki az Irod. és Művészeti Körben, jótékony célu koncertekben, zsurokon stb. gyakran elragadta művészi bájos hangjával a hallgatókat. Szeretettel méltó egyénisége és a szülői házból is otthonos némes gondolkodása minden körben kedvessé tették őt.

— **Szilveszter-est.** A Nagykanizsai Casino 1909. december hó 31-én könyvtár-alapja javára tombolával egybekötött Szilveszter-Estélyt rendez. Belépő-jegy: 1 személyre 2 korona. Család-jegy 4 korona. Tagok által meghívott vendégeket szívesen látnak. A tagokat felkérjük, hogy tombolatárgyikat ajándékozzák szíveskedjenek. Kezdeté 9 órakor.

— **Szerkesztőségünk köréből.** Gáspár Béla lapunk társzerkesztője ebbeli tisztéről lemondott. A mai naptól kezdve Gáspár nem vesz részt sem lapunk szerkesztési irányításában, sem kiadásában.

— **Adtál uram esőt, nincs köszönet benne.** Megjött a várva-várt pénz, onnelfelől huszezer korona. A tisztviselők fizetésének rendezésére, vagy javítására. De nem így gondolták. Mert jött a pénzzel egy törvénytervezet is, mely rangsorba osztja a tisztviselőket a „polgármestertől kezdve az „irodatiszt”-ig. Ha valamelyiknek most több fizetése van, mint rangsor szerinti, — mely nagyon szűkmarku — megilletné, akkor a 20 ezerből semmit sem kap. Hanem a többletet személyi pótlék címen megkapja. Így jár több előkelő városi hivatalnok. Akiknek fizetése kisebb, azoké kiegészítették a jött summából. A rendőrök és szolgásményeztek, valamint írások ki vannak zárva a rangsorból. Így hát a pénz csak kevesek karácsonyát édesíti reménnyel. Mert egyelőre csak reménységet kapnak. Majd egy közgyűlési határozat az 15 napi határidő lejártá után folyósítatik a pénz.

— **Bezárt iskola.** Az izr. elemi leányiskolával összeépült lakásban egyik tanító családjában scharlach eset fordult elő. A betegségnek esetleges továbbterjedését megelőzendő a leányiskolában az előadások jan. 15-éig szünetelnek. Érdeklődünk a városi tisztviselő orvosnál vajjon a város másrészen is van-e hasonló megbetegedés és azt a feleletet kaptuk, hogy az egész városban ez egyen kívül scharlach eset nem fordult elő az utóbbi időben.

— **Gazdasszonyoknak nélkülözhetetlen** ma már a varrógép, azért sok házból karácsonyi és újévi ajándéknak számítanak. De ha azt akarjuk, hogy rendeltetésének megfelelően, akkor olyan kifogástalan gyarmánynak kell lennie, mint amint a Singer Co. varrógép részvénytársaság szállít, melynek üzlete Nagykanizsán Deák-tér 2. sz. alatt van és amely piros „S” betűjéről könnyen megismerhető. A mindenütt kedvelt Singer család varrógépeken kívül ismét egy praktikus újítással lép a karácsonyi és újévi piacra, mely általános figyelmet érdemel. Ez az u. n. Salon-Cabinet-varrógép; egy pompásan kiállított gép, melynek felső része elhelyezhető, úgy, hogy használaton kívül csinos salon szekrénynek látszik. Domborművi faragványával minden salon díszére válik, egyszerűbb kivitelben a közönséges háztartásnak is kedves ékessége. A legszebb műhímzéseket lehet velük végezni, melyek a legjobb hímzőket legyőzik; egyszerű apparatussal át lehet változtatni Singer családi varrógépeket stoppológéppé. Ez a készülék a „Singer stoppoló” rendkívül praktikus; segítségével bármily hrisnyát és fehéreneműt lehet vele stoppolni. Ez a stoppoló a harisnyát nem tépi és a legkényesebb lábat sem sérti a munkája. Ezek a legújabb vívmányok, melyek a Singer családi

varrógépeket a gazdasszony előtt nélkülözhetetlené teszik és a karácsonya alatt előkelő helyet biztosítanak nekik. Ehhez járul, hogy a gépvásárlók az elgondolható legkedvezőbb fizetési feltételeket nyerik és a gép használatában készséges és teljes oktatásban részesülnek.

— **Az utcai hirdetések.** Régi panaszt fog orvosolni az a szabályrendelet tervezet, melyet a városi tanács alkot a hirdetéseknek Nagykanizsa város területén való kifüggesztése tárgyában. Ugy értesülünk, hogy a tervezet már elkészült. A szabályrendelet először is kifogja mondani, hogy a város bel és külterületén a hirdetések felragasztása csak a tanács által engedélyezett helyeken eszközölhető. E célra fogaak szolgálni hirdetési oszlopok, táblák, pavilonok, melyek kivételét és felállítását helyét a tanács fogja megállapítani. A szabályrendelet rétesüléseink szerint — kimondja, hogy a hirdetések kifüggesztésének jogát vagy a város közönsége maga gyakorolja, vagy haszonbérletnek adja ki. Természetesen tartalmaz a tervezet kivételeket, megtorló intézkedéseket is.

— **On kéri:** „Mi is tulajdonképpen a dr. Oetker fél sütőpor?” A felelet könnyű. Teljesen higenikus, orvosoktól évek óta ajánlott élesztő pótlék. E készítmény 12 filléres csomagokban kapható a kereskedésekben. Elegendő egy fél kilogram liszt erjesztéséhez. Kalácsokhoz, süteményekhez és tésztákhoz való receptek a kereskedésekben ingyen kapható.

— **Borvizsgálat.** A múlt évben megjelent hortörvény a tiszta borkezelésre különös gondot fordít és a különböző hamisításokat kellő szigorussal bünteti. Az ellenőrzés a rendőrségre van bízva. Ezért Farkas Ferenc rendőrkapitány és Fűredi János rendőrtisztviselő a napokban vizsgálatot tartottak a hortörvény intenciójában. Az összes borkereskedésben, bormérő üzletekben, vendéglőben megvizsgálták a borkezelést. A törvénynek egyéb rendelkezéseit is figyelemükbe méltatták, de rendellenességre sehol se akadtak. Ebből az következtethető, hogy az új hortörvény intézkedései az illetékes helyeken köztudatba mentek.

— **Pásztorjáték.** A Kath. Legényegylet f. hó 26-án, karácsony másnapján a Polgári Egylet nagytermében pásztorjátékot rendez. Az egész program a következő: 1. Karácsony éj. írta Baán Aladár, szavalja Bakos Janka k. a. 2. Zene hármas, előadják Lukács József gondnok, Gürtler István hegedű és Pásztor Miksa zongorán. 3. A pásztorok; karácsonyi pásztorjáték énekel 3 képből. Helyárak: Páholy 5 kor., fentartott ülőhely 80 fillér a többi sorok 60 l., földszinti állóhely 40 f. Karzati állóhely 20 f. Kezdeté fél 5 órakor d. u.

— **Társas összejövetelt** tart táncsal összejövetel a Kath. Legényegylet 26-án este 8 órakor a Polgári Egylet nagytermében Belépő díj 50 fillér.

— **Mindenkit érdekel,** hogy felső ruháit, függönyeit, vagy háztartásában szükséges holmiját hol tisztítsa, vagy festesse. Legcélszerűbb azokat Berketz István utóda (cégtulajdonos: Kovács Endre) kelmefestő-és vegytisztítógyára küldeni Budapestre (IX., Kinizsy-utca 14.), ahol azok szakszerű kezelésben részesülnek, a legnagyobb pontossággal és a legutányosabb árak mellett. Magyarország ezen legújabb és legnagyobb forgalmu kelmé-, selymfestő- és vegytisztítógyára a legmodernebb technikai eszközökkel van felszerelve; munkái bármely világváros készítményeivel kiállják a versenyt és a legkényesebb igényeket is kielégítik. Árjegyzéket kívánatra ingyen küld. Vidéki megbízóinak csomagolásért díjat nem számít, postadobozai csak saját árban számítják.

Kerülje
a perköltseget

és hajtassa be követelését barátságos uton. Kérje egy levelezőlapot a 2109. számú prospektust a „Credite reform”, egyesületől Graz Haydngasse 10.

MINDEN

CEMENTFOGYASZTÓT

tisztelettel felkérünk, hogy portland és román cement szükségletének 1910. évre való fedezése

előtt

ajánataimat a saját érdekében bekérje, mert a fenti cikkeket bármely gyárnál is előnyösebben szállítjuk.

KLEIN MÁRKUS FIAI

cementnagykereskedők és a Magyar Vulkan cementgyár részv.-társaság selypi gyárainak dunántúli vezérképviselői

SOPRON.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

künnön sikerrel használtatik vesesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!
Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen hízta!

Kapható Árványgyógyászatokban vagy a Szeged-Liptói Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudófrakpart 8.

el, a következő nyilatkozat felvételét kéri: A pénztár felügyelő bizottsága és igazgatósága folyó hó 26-án tüzetesen megvizsgálta a pénztárt és annak kezelését. A pénztárt rovasolta és azt teljes rendben találta. Szabálytalanságot csak annyiban konstataált, hogy egyik alkalmazottja, ki ideiglenesen pénz beszedéssel is meg volt bízva, a beszedett összegek egy csekély részét azonnal nem szolgáltatotta be. A rovasolás folyama alatt erre felszólítván, a beszedett járulékok hátralékát azonnal lefizette és így a pénztár károsodást nem szenvedett.

Nagykanizsa, 1909. december 21.

A nagykanizsai kerületi pénztár igazgatója.

Házeladás.

A Szemere-utcában, Zerkowitz-féle telken ujonnan épült ház 3 szobával s az összesmellékkel helyiségekkel szabadkézből azonnal eladó.

Szőlőoltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsább választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **álloméró levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának **fonti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

A munkásbiztosító pénztár.

Lapunk legutóbbi számában megirtuk, hogy a munkáspénztár elnöksége hétfőn igazgatósági gyűlésre hívta össze a tagokat, melynek egyedüli tárgya volt a „Népszava” vasárnapi számában közölt tudósítás. A hétfő esti gyűlésről a következő kommunikét adta ki az igazgatóság:

„A nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár a „Népszava” ama híradásával szemben, mintha a pénztár egyik napidijasa sikkasztást követett volna

Schaumann gyógyszerész

Gyomorsója

Összetételében ujonnan javítva, több mint 30 éve legjobb eredménnyel bevezetve, a legjobb szer mindenféle gyomor- és bélbetegségek és étvágytalanság ellen. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozására és fentartására. Aki soványodásra hajlamos, bír szintén naponta kétszer használna a gyomorsót. Egy doboz ára K 1.50. Széküldés naponta postán utánvétellel. Legkisebb rendelés 2 doboz. Kapható mindenyógyászatokban és drogeriákban.

Főraktár **Julius Schaumann, Stokerau bei Wien** gyógyszerész, vegyi-gyógyszer laboratóriumában

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Uj idők. A hosszú téli esték unalmas óráit vidámmá és kellemessé tudva varázsolni Herzeg Ferenc kitűnő hetilapja, az Uj Idők, amely ma nagyobb apparátussal szolgálja céljait, mint valaha. A cél pedig: olyan lapot adni, amely előkelő színvonalon álljon s mindenben kielégítse a művelt magyar család igényeit. E cél érdekében a szerkesztő Herzeg Ferencen kívül a magyar irodalom legjelesebbjeinek munkájából közli azoknak színe-javát: regényt, elbeszélést, cikket, verset. A külföldi szépirodalom minden jelentősebb munkáját is feltaláljuk benne. Ami érdekes esemény nálunk és a külföldön

Budapesti milleniumi kiállításon kitüntetve
kitűnő sör és malátagyártmányért.

Nagykanizsai Malátagyár és Serfőződe Részvénytársaság Nagykanizsa.

Teljesen befizetett alaptőke 1 millió korona.

Tartalékok 380.000 korona.

Telefon szám: 36.

Városi raktár: Király-utca 34. — Telefonszám: 160.

A legjobb minőségű, erős foktartalmu, jóízű, söröket gyártja, világos, aransárga, barna és sötétbarna színben és pedig:

Ászoksört,

Márciusi sört,

Szent István sört pilseni módon készítve.

Bajor sört müncheni módon készítve,

Bak sört

és a tisztelt fogyasztó közönség szives figyelmébe ajánlja, elismert elsőrendű hazai gyártmányt.

Arany Szarvas szálloda Nagykanizsán.

Elsőrangú szálloda, teljesen ujonnan **rézbutorral** berendezve.

40 szoba. Elegáns étterem. — Fényes kávéház. — Bankett- és lakodalmi terem. — Telefon és fürdő, villamos világítás minden helyiségben, saját vízvezeték.

Omnibusz-kocsi minden vonatnál. Utazó kereskedők, ügynökök árkedvezményben részesülnek.

Haas Vilmos szállodás.

előfordul, azt legnagyobb részét illusztrálva ismerteti. Horkayné az Új Időkben szól hozzá az aktuális és érdekes eseményekhez a maga előkelő és elmés modorában. Az „Egy önkéntes naplója” kedves humorában a katonai életet, tréfás rajzát kapjuk. Eleven, elmés és okos szórakoztatónk az Új Idők, amelynek minden egyes száma a legelőkelőbb irodalmi színvonalon áll. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 4 K, félévre 8 K, egész évre 16 K. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

* A Divat szalont, első és legszebb asszony-újságunkat ajánljuk olvasóink figyelmébe. Minden család fő a legteljesebb megnyugvással viheti be otthonába, mert a díszes kiállítású, tartalmas és érdekes füzetekben minden kétféleben igazi jóbarát előtt nyitja ki a kapuját. A Divat Szalon oktatója, segítője és mulattatója minden asszonynak, minden lánynak és a takarékosnak, a szorgalom, az otthon szeretete, megbecsülése, a gyermekgondozás megkönnyítése és legnemesebb szellemi szórakozás az, a mivel olvasóit elárasztja. Közleményei fölött nem kisebb író, mint Szabóné Nögál Janka örökös és munkatársainak díszes névsorában ott vannak mindazok, kik a lappal egyidejűleg — huszonnégy esztendő alatt — lettek az olvasó közönség kedvencei. A divat, melyet magyarul, józan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő, és a mi szellemi fejlettségünkhöz van mérve minden olyan cikke, melynek célja az, hogy a leánynevelést befejezve, kész, tudatos, derék háziasszonyokat állítson az otthon élére. Ezeknek szánja az otthon varrott ruha, az

otthon készített műtárgy dícsőségét, ellátván, olvasóit az ingyen-szabásivok, munka-rajzok minden fajtájával és az ingyen-mellékletként megjelenő gyermekújságot, melynek az a célja, hogy fiatal anyák nem csak a gyermekek ruházását könnyen megtanulhassák, hanem hogy gyermekeikkel foglalkozzanak is. A Divat Szalon dus és értékes közleményeit gyönyörű képek tarkítják s rendszeren két művészi kiviteli színes divatkép képezi a füzet csinos és tartós borítékát. — A Divat Szalon kiadóhivatala: Budapest, V., Eskü-ut 5. sz. — mindenkinek szívesen küld mutató számot, az előfizetési árak feltüntetésével együtt, melyeknek csekélysége szinte szembeszökő a lap pazar és tartalmas kiállításával. Egész évre 12 korona, félévre 6 korona és negyedévre 3 korona.

Ha

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot

„AZ UJSÁG”-OT.

Megrendelő cím:

Az Ujság Budapest.

Egyes példányok minden újságelárúsnál kaphatók.

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

sz Ha felborul elalszik. sz
oo Szesz ki nem folyhat. oo
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkek árúszó üzletekben.
Ha valahol nem kapható szíveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74/51.

Helybéli elárúszók:

Weiser J. O., Bettlheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek Unger Ullmann Elek

Telefon: 24.

Magy. kir postatakarék-
pénztár számla 1096. sz.

Fűszer, csemege, gyarmatáru és liszt nagykereskedése

STREM és KLEIN NAGYKANIZSA

Kenderfonó- és kötélgyár.

Alapított 1865.

Giro-számla az osztrák-
magyar banknál

Fűszer-, csemege,

gyarmatáru, rum, tea, bor, pezsgő, bel-
és külföldi cognac és likőrök, ásvány-
vizek, liszt, só, hazai termények, festék-
áru és papirnagykereskedés, cement-
raktár.

A világhírű

Messmer és Lipton-teák

egyedüli elárúszása.

Szállít^o legjutányosabb árak mellett elis-
mert legjobb minőségben mindennemű
gazdasági, műszaki, felvonó hajó,
transmissio (géphajtó), állvány, pak-
koló, pinceköteleket, továbbá kézzel
fonott dohányzsineget, zsák és kötő-
zsinegeket, mindennemű ruhaszáritó
köteleket a legjobb bácskai, olasz és
aloe kenderből, kéveköteleket, zsinó-
rokat és az összes szakmába vágó
cikkek.

Mintázott ajánlatok szívesen küldetnek.

Gazdasági és kerti
VETEMÉNY-MAGVAK

valamint mindennemű

gépolaajokban

állandó nagy raktár.

Rizaben és kávéban

állandó nagy raktár Fiume és Trieszt-
ben. Kívánatra legjutányosabb mintázott
ajánlattal szolgálhatunk.

Magy. kir. löporárulás és az összes löszerek legelőszőbb bevéásárlási forrása.

A „Magyar Automobil Club” auto-benzin
és olaj állomása.

MILKA SUCHARD

Csak

alpesi tej
kakao
és czukorból áll

Páratlan
különlegesség.

— **Boldog karácsonyi ünnepe** csak annak tesz, ki jó egészségben éri meg Krisztus születésének 1910-ik évfordulóját. Idegbeteg, elgyengült, kőszvényes fájdalmak által gyötört emberek visszazerezhetik egészségüket, ha úgy járnak el, ahogy azt az „Ertekezés a Villamos Gyógymódról” című könyv írja elő. Ezt a könyvet ingyen és bérmentve zárt borítékba küldi meg bárkinek az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körút 2. félemelet 50. sz.

— **Zsebtolvajok á hetivásáron.** A szerdai hetivásáron idegen zsebmetszőket fedeztet fel a rendőrség működés közben. Többen voltak, de csak négyet sikerült lefűlelni, a többiek a Magyar-utca felé megugrottak. Kettőnél az ellopott pénzt is meglették még azon módon a kendőbe bekötve, ahogy a szegény parasztaasszonyok zsebéből kihúzták. Egyik Jovanovits Károly újvidéki szobafestőlegény, aki már saját bevallása szerint háromszor volt lopás büntetve. A többiek esküvői asszonyok és leányok voltak.

Egy okos fej

nem használ mást, mint

Dr. Oetker sütőporát,

mely a legjobb, legtekélyesebb, orvosoktól ajánlott élesztő pótlék.

E praeparatum 12 filléres csomagokban kapható bármely élelmiszer-, drogéria és egyéb kereskedésekben és 1/2 Kg. liszt erjesztéséhez elegendő. Milliószer bevált. Kalácsokhoz süteményekhez és tészta-ételekhez való receptek ugyanott ingyen kaphatók.

Dunántul legrégibb ékszerüzlet!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszebb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatú drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főclárusító helye csakis első minőségű Alpaccacézüst étkészletekről.

Brilliantok, gyémántok, arany- ezüsttárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becseréltetnek.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kártyában és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk Önnek Zalamegye legrégibb újságját, a **Zalai Közlönyt**.

KÖZGAZDASÁG.

Badacsonyi Bazaltbánya Részvénytársaság.

Ama megyei iparvállalatok közé tartozik, mely teljesen csendben, minden vásári lármával nélkül fejt ki fontos gazdasági működését. A közönség csak annyit tud róla, hogy a badacsonyi bazaltbánya köve kitűnő, melvél sokfelé, így Nagykanizsán is sikerrel alkalmaztak. Ez azonban még nagyon kevés a vállalat megismerésére.

Pedig a részvénytársaság a megye egyik legnagyobb iparvállalatainak egyike. A társaság alaptőkéje egy millió korona. Nagyon intenzív üzemet folytat két amerikai és két magyar zuzóval. Evenkénti termelése 1500 waggon zuzott kavics és 2000 waggon burkolati kő.

Ezt a nagy termelési mennyiséget a vállalat vezetősége játszi könnyedséggel helyezi el azon egyszerű okból, mert a kő minősége ezidőszert a legjobb burkolati anyag. Aki figyelemmel kíséri a szaklapok árlejtési rovatát, az gyakran találkozik ott a győzők sorában a vállalat nevével, mert a bazaltbánya burkolatának kitűnőségét nemcsak a vidék, hanem a főváros sőt a M. Á. V. is elismerte.

Örvendetes, hogy e fejlődő vállalat zalamegyei, azonban a megye szempontjából nem e téren találjuk a vállalat fő fontosságát. Sőt még csak nem is azon a téren,

ALAPITTATOTT 1841-ben.

Részvénytőke és tartalékok cca 95 millió K.

Betétek állománya 1909. év végén:

275 millió korona.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

NAGYKANIZSAI FIÓK

Csengery-ut 4.

Elfogad betéteket

takarék-pénztári könyvekre, pénztári jegyekre és folyó-(cekk)-számlára. — Vissza-fizetések felmondás nélkül eszközöltetnek.

Vesz és elad

értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket.

Előlegeket ad értékpapírokra és vidéki intézetek részvényeire.

SAFE-REKESZEK

értékek, okmányok és ékszerek stb. stb.

megőrzésére

a bérlő saját zárával.

Leszámítol bel- és külföldi váltókat.

Jelzálogkölosönöket nyújt földbirtokra és bérházakra.

Tőzsdei megbízásokat a budai és a külföld jelentékenyebb pénzpiacra jutányosan teljesít.

Hítelleveleket kiállít a bel- és külföld minden nagyobb városára.

Bankszakmába vágó minden egyéb ügylet lebonyolítását legjutányosabban elvállalja.

Minden felvilágosítással készségesen rendelkezésre áll **A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK**

Üzleti órák: d. e. 1/2 9-12-ig, d. u. 1/2 3-5-ig.

NAGYKANIZSAI FIÓKJA.

Telefon-szám: 20.

hogy holt tőkét kelt életre a vállalat. Bár ez is fontos.

De legfontosabb Zalamegye szempontjából az, hogy a vállalat 250 munkást foglalkoztat. S mi ebben találjuk a vállalat megyebeli fontosságát. A munkáslétszám télen-nyáron van foglalkoztatva, mely körülmény valóságos áldás az ottani vidékre. Ez az állandó kereseti forrás magyarázza meg egyúttal ama értesülésünket, hogy a bánya fennállása óta egyetlen egy ember sem vándorolt ki ezen vidékről, külföldre. (Amerikába)

Az ilyen iparvállalatra szüksége van a megyének. Őszintén kívánjuk, hogy derék megyei iparvállalatunk még sokdiadalt arasson termékével a vállalat részvényesei, a vállalat munkásai s főleg a magyar gazdasági élet örömeire.

A Túrje- Rum-Köszeg h. 6. v. Közigazgatási bejárást a minap tartották. Vármegyénket Arvay Lajos alispán képviselte.

Szakelőadások. Csendben minden lármánélkül folyik a Nagykanizsai magántisztviselők egyesületének szakszerű munkálkodása. Az első szakelőadást László Vilmos gyári könyvelő tartotta ki a gyári könyvelés néhány főbb részét ismertette kitűnően. Kedden este Kálmán Leó bankhivatalnok a folyószámlákról tartott előadást. Előadásában különösen a folyó számlák különböző fajtát és azok kezelését ismertette. A szakszerű előadás alkalmat adott a megjelent szép számú magántisztviselő hallgatóságának a könyvelés e fontos ágának alapos megismerésére.

Szabók szaktanfolyama. A nagykanizsai ipartestület kebelébe tartozó férfiszabó mesterek és segédek közül huszonhatan azzal a kérelemmel fordultak az ipartestülethez tegyen felterjesztést a soproni keresk. és hogy részükre egy szaktanfolyamot létesítsen jan. és feb. hónapokban. Az ipartestület

elnöksége ez érdemben felírt a soproni keresk. és iparkamrához, hogy a Technológiai muzeum közbenjárásával eszközölje ki a tanfolyam költségeit a keresk. minisztériumnál.

A szaktanfolyam vezetőjének az ipartestület Sörlei Jenő nagykanizsai szabómestert ajánlja, aki egy szaktanfolyamot kitűnő eredménnyel végezett. Örömmel adunk hírt szabómestereink e törekvéséről és a szaktanfolyam leendő vezetőjét is kiválóan alkalmasnak tartjuk és reméljük, hogy nem lesz ez olyan szalmaláng, mint volt ezelőtt 5 évvel, amikor a megnyílt tanfolyamba csak nagy erőfeszítéssel lehetett a szükséges hallgatói létszámot összebuválni

Bischitzky

Miksáné

35 év óta fenálló
legjobb hírnévnek örvendő hangszer-
raktárában Nagykanizsán

**ZONGORÁK, PIANINOK,
CIMBALMOK ÉS HARMONI
UMOK**

a leghirnevesebb bécsi gyárakból,
uj és átjásztottak

nagy választékban, részletfizetésre is,
a legolcsóbb gyári árak mellett kaphatók,
esetleg bevételezhetők.

Régi zongorák mindenkor becséreltetnek.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

Minden jobb üzletben kapható
Hechsinger testverek Budapest.

Vegyenek csak
Szt.-Pétervári sárczipő
utólérhetlen a tartósságban.

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

Kapható: **Miltényi Sándor és Fia**
Nagykanizsa.

A nagykanizsai takarékpénztár részvény-társaság

Részvénytőke: 1.260.000 korona.

Alapított 1845-ben.

Tartalékok és alapok: 846.038 korona

Vannak intézmények, melyeknél a regiség nem elavulást, hanem megerősödést jelent. Olyan mint a finom bor, mely annál beesebb, annál keresettebb, minél régibb. Ilyen köztudatba átment óriási ismeretkörnek örvendő intézmény a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t., melyet rövidesen csak régi takaréknak neveznek.

Öt évvel később alakult, mint Magyarország legelső és legnagyobb pénztáza a Pesti első hazai takarékpénztár, tehát 1845-ben. Alapítási ideje beleesik a magyar közgazdasági élet bölcsőkorába és miután mindama viharokat diadalmasan kiállta, melyeket a szabadságharc, az abszolutizmus, a kiegyezés tartogatott a magyar nemzetgazdasági élet számára, megedzve áll most 64 esztendő múlva bevonva a nagy idők tradicionális érdemeivel. A régi Takarékpénztár szelleme új és a vezetőik kiválósága, közgazdasági előkelő kvalitásai megifjósodást biztosítanak neki minden alkalommal. Az intézetben uralkodó spártai rend és szigorúság, a tisztviselők iránti humanizmus kiváló helyet biztosítanak a Nagykanizsai Takarékpénztárnak megyénken messze túlhaladó üzletkörében.

A mai viszonyokhoz képest szerény, alaptőkével meginduló Nagykanizsai Takarékpénztár

alaptőke között ott találjuk Deák Ferenc és Csány László nevét is. Első „főigazgatója” Tárnok Alajos aligazgatója pedig Chernel Ignác volt. Egészen 1867-ig tehát 22 esztendőig ez volt Zalavármegyének egyedüli pénztáza. Így üzletforgalma folyton emelkedett és az alaptőkefelemelést tette szükségessé.

Az intézet önérettel ülhette meg 1895-ben fennállásának 50 éves jubileumát, mert akkor a kicsinyes kezdetből 80 ezer frt. alaptőke 196,405 frt. tartalékalap, 86 ezer frt. külön tartalékalap és 22 ezer frt. II. külön tartalékalap, 40 ezer frt. nyugdíjalap és 116 frt. külön nyugdíjalappal rendelkezett. Ezek a beszédes számok minden kommentárt fölöslegessé tesznek. Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy a közjótékony-ság oltárán is mindenkor ott szerepelt a Nagykanizsai Takarékpénztár és a kulturális érdekek is bőkezű adakozóra találtak nála.

Azóta még mindig emelkedőben van az intézet; amit tekintetbe véve az 1909. évi febr. 14-én tartott 64-ik évi rendes közgyűlésen az egy millió kor. részvénytőkének 250 drb. 1000 koronás névértékű részvény kibocsátása által 1.250.000 koronára leendő felemelését határozta el. A részvények

1800 kor. kibocsátási árban kerültek ki és a régi részvényeseknek az elővételi jog biztosított. Kivétel nélkül mindnyájan gyakorolták is az elővételi jogot és 1909. évi május hó 15-éig az összes részvények befizettek.

Ez által a részvénytőke 1.250.000 koronára, tartalék és egyéb alapjai 846.000 koronára emelkedtek.

A forgalom a lefolyt évben az üzlet minden ágában emelkedést mutat és betét állománya is tetemesen emelkedett.

A Nagykanizsai Takarékpénztár jelenlegi igazgatósága: Elnök Ujnépi Elek Lipót. Alelnök dr. Fábian Zsigmond. Igazgatósági tagok: Aczél Pál, Blau Lajos, Ebenspanger Leó, Ujnépi Elek Ernő, Ujnépi Elek Géza, Fesselhofer József, Grünhut Henrik, Kürschner Ignác, Löwy Adolf, Rosenfeld József, dr. Szekeres József, Sartory Oszkar, Sommer Sándor, Sommer Ignác, Unger Ullmann Elek, Weiser József. Igazgató: Tripammer Gyula. Felügyelő bizottság: Dr. Schwartz Adolf, dr. Rothschild Jakab, Heimler József, Goldhammer Károly.

Mód rang nélkül . . .

(v.) Társadalmi életnek a szórakozás azt a nemét szoktuk elnevezni, mely egyik embert a másikhoz köti és állandóan vonzza.

Hogy egyik hónap a másik után muljon, és úgy unatkozunk mint a szorzetesek, nem életelőlja a kanizsaiaknak. Szébb, igazóbb az élet, ha annak középebe helyezzük a nőt, kinek vállairól selyem és bársony festői redőkben omlik alá. Szébb az élet, ha színházakat és művészeket látogatunk, mintha megmeredve nyárspolgári szokásainkban bezárkózunk lakásainkba s magunk isszuk a bort cimborák nélkül.

Elmult egy év. Nem tudom hány estélyt adtak vagyonos családjaink. Érdekesen folyt-e a társalgás vagy sem; de aligha vitáltak meg azokon az estélyeken életcélokat, vagy a hivatás kérdéseit. Ezeknek az estélyeknek alapja mindenkor a házigazdák vagyonsága volt, de oszmék ezeken a zsurokon nem pattantak ki.

De ki lenne eszmehiány miatt asszonykerülő? És végtére furcsa is volna, ha minden összejövetelünkön a lantverő vagy filozófus uralkodnék a helyzetben. Faites vos jeux, Messieurs et Mesdames! Teszünk és nyerünk. Ki gondol ilyenkor életcélokra és hivatásra? Ülünk egész éjjel, keverünk és fejszámolunk sokszor azért, hogy 2000 koronát elveszítsünk.

A tisztán szellemi érdekeket ápoló szalónok kihaltak. Gondolkodó lelkek, ma otthon maradnak önmagukkal egyedül. Még kiadatlan művekre sem kívánsi senki. A jómodoru tökfey többet ér az

unalmas tudománynál. És a tudomány csak akkor ér valamit, ha a tudós érdekes ember.

De hisz — ez morál — predikáció! És aki erkölesökről szónokol, az erényesősznek akar látszani! Pedig az egyedüll módja az erénykedésnek az, ha az ember egyáltalán nem ir az erényről, hanem egyszerűen erényesen él. Az igazi moralista, maga az erényes ember.

És talán az a vágy, rang és módfelett élni nem is — erkölestelen — mondjuk helyette immoralis. Általános a szüksége a jobb lakásnak finomkosznak, magasabb élvezetnek. Folyton növekedik a vágy a jobbra. De aminek szükségét érezzük, az után törtetünk. A finomultabb vágyak kielégítése pénzbe kerül. Vadásszuk tehát a pénzt és ki is adjuk, hogy részesei legyünk a dusan terített asztalnak, a diszes ruhának, a kártyaszennvedélynek, a társas életnek és száféle változásainak. Mindenki addig nyujtözkodik, meddig a pénze terjed és ha szentul nyujtözkodik, az a hitelezö baja.

Ennek érdekeit védi a törvény és az ügyvéd. A tékozlök életmódjához senkinek semmi köze.

Mi az a szerelem?

Ha bánt a kétség, hogy engem követve
Bánat vagy mámor lesz az életed:
Ne higj édes, addig a szivednek,
Mert a szerelmet még nem ismered!

Majd ha azt érzed, hogy vak bizalommal
A kárhozatba is jönnél velem:
Akkor hallgass a szived szavára édes,
Akkor kövess; mert ez a szerelem!

Deák Géza.

Idegenforgalom Nagykanizsán

— Egy modern szálloda —

Minden város főtörekvése az idegenforgalom emelése. A városok vezetői kutatják azokat a tényezőket, melyek hivatva vannak az idegen forgalmat emelni. E kutatásokban rájöttek arra, hogy a szállodák rendkívül szoros összefüggésben vannak az idegenforgalommal. Ama városokat, melyeknek szállóiról nem valami hízelgően nyilatkoznak, messziről kerül az utazó közönség, míg a jó szállókkal rendelkezőket szívesen keresik fel.

Nagykanizsa városának szállótulajdonosai mindig gondot fordítottak szállóik jövevére. Igyekeztek vendégeik kényelmét kielégíteni. Amaz újítások azonban, melyeken az Arany Szarvas szálloda étterme és kávéháza ment keresztül az utolsó időben, olyan pompásak, mit remélni sem mertünk volna. A napokban megnéztük a szállót. Bátran mondhatjuk; a Szarvas szálloda újjászületett. A szobák teljesen újonnan vannak angol rézbutorral berendezve. Példás tisztaság és rend van mindenfelé. Az étterem a fővárosnak is diszére vállna. Állandóan diszes és előkelő közönség keresi fel. Nagyon népszerű lett a szintén újonnan berendezett kényelmes, barátságos kávéház, hol két újrendszerű billiárd áll a közönség rendelkezésére.

Természetesen ezek az újítások nagy anyagi áldozatába kerültek az új tulajdonosnak. A közönség azonban méltányolta is és a Szarvas étterme és kávéháza az előkelő közönség találkozó helye lett.

A szállóban tett szemlélődésünk után azzal a kellemes benyomással távoztunk, hogy annak új modern berendezése bizonyára emelni fogja Kanizsa idegenforgalmát.

Aki örül Nagykanizsa fejlődésének, az bizonyára szívesen veszi tudomásul eme híradásunkat, mit azzal az óhajattal fejezünk be: vajha minél több ilyen újítást létesítenének a város idegenforgalma érdekében.

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár

Részvénytársaság

Nagykanizsán.

❧ **Részvénytőke és tartalékok 1,400.000 korona.** ❧

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára.

Betétek után $4\frac{1}{2}\%$ kamatot fizet és a betét-kamat adót sajátjából fedezi.

Váltókat olcsó kamatláb mellett számítol le.

Jelzálogkölcsonöket nyujt földbirtokra és bérházakra.

Előlegeket ad értékpapírokra.

Folyószámlai hitelt nyujt kézizálogra, jelzálogra, vagy más biztosítékra.

Birtokot szerez és elad telepítés vagy feldarabolás céljából.

Letéteket őrzés végett elfogad.

Se hordár se messenger-boy.

— Elmúlt a karácsonyi vásár. —

A főkapitány ur karácsonyfájára fűzi: **Riporter.**

Egész héten nagy sürgős-forgás volt az üzletekben. A kereskedők boldogan készültek hetek óta a karácsonyi vásárra. Ez az év egyedüli kellemes netimója. A vásár jól sikerült. Üzleti jelentést ugyan nem adtak ki derék kereskedőink, de az utca képe nagyon beszédes volt. Egész héten a szent este beköszöntéig tele volt az utca boldog és boldogtalan családokkal. Roskadoztak a nagy teher alatt. Kevésbé forgalmas napok a kereskedők haza szállítják a holmit, de ilyenkor lehetetlenség.

A „Osmag embereknek” szívszorogva nézgették az utcasarkokat, hátha akad ott egy hordár, vagy egy modern messenger-boy. Nagykanizsán azonban nincs hordár, nincs bicikliző boy. Elég nagy boj, mondja erre érdemes porgártársunk Sajtgrün.

Sajtgrün ur nincs e véleményvel egyedül. Sőt sokan vannak. Ha mind ezen véleményű urakat összehívják a Polgár Egylethe, hát biz Isten többen lennének ott mint Arányi nővérek hangversenyén.

Nem tudjuk megmagyarázni, miért nem létesült eddig hordár testület Nagykanizsán. Hasonló városokban, mint a miénk, már régen van. Nagykanizsán jobb kényesebb megbízásra nem kapni emcert. Az utca sarki napszámok nem alkalmasak ily szolgálatra. Durva magatartásuk, piszkos ruházatuk kizárja ezt. Különböző is nem tagjai az alkoholelleses ligának, sőt rendőri nyelven úgy hívják őket: „butik tötélék.”

Osodállom, hogy Deák Péter rendőrfőkapitányt ki oly sok ambícióval fogott bele a eselődgy rendezésébe, ki a vendéglőben tisztaságot teremtett, kitűnő érzéke nem ösztökélte még a hordár szabályrendelet megalkotására. Ez régi hiánya városi életünknek. A hozzánk érkező wieni és budapesti utazók gyakran panaszkodnak, hogy a részeges utcai alakokra nem merik rábízni a sok százat érő áru minta gyűjteményt.

A főkapitány ur karácsonyfájára tűzöm fel ezen eszmét abban a reményben, hogy a közel jövőben kész hordár szabályrendelet javaslatot kapunk érte.

A Néptakarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsán

Főtér, Bayer-cukrász-féle ház

Saját tőkék 830,000.- K.

szereződéses viszonyban

a Magyar országos központi takarékpénztárral, Budapesten
(saját tőkék 25 millió K.)

Elfogad betéteket takaré- Leszámitol pénzügyi, kereske-
könyvre 4 1/2% kamatra, folyó-szám- delmi és ipari tárcaváltókat a legjutá-
lára megállapodás szerint: nyosabb kamatláb mellett;

Engedélyez váltó- és folyószámla hitelt;

Előleget ad mindennemű érték- Kötelezvényre kölcsönt ad se-
papírra, vidéki pénzügyintézetek- és ipar- gélyegylete keretében hetenkinti vissza-
vállalatok részvényeire, arany- s ezüst fizetésre;
neműekre és ékszerekre;

Jelzálogkölcsönöket ad házra, telekre, földbirtokra;

a Magyar országos központi takarékpénztárral való
szoros összeköttetésénél fogva, a legolcsóbban és legelőnyösebb feltételekkel nyújt
10—50 évig terjedő

törlesztéses jelzálogkölcsönöket készpénzben vagy záloglevelekben.

Már fennálló jelzálogkölcsönöket előnyös feltételek mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó mindennemű megbízásokat.

Felvilágosítások mindenkinek készséggel adatnak.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig. Telefon-szám: 126.

Tantal-lámpa

A legjobb fémszálas izzólámpa.

Arammegtakarítás kb. 60%

Fehér fényvel ég.

Rázkódásoknak ellenáll.

Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelállóan, ferdén, oldalt egyformán
kifogástalanul ég.

Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.

Nagyobb rendeléseknél magas rabatt.

MEGREDELHETŐ:

Magyar Siemens-Schuckert-műveknél

Budapest, V. Lipót-körut 5. szám.

Gondoskodjunk a családukról!

U J É V R E

a legszebb, a legjobb és legüdvösebb ajándék egy **ÉLETBIZTOSÍTÁSI KÖTVÉNY,** mely a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételekkel és a legújabb módzatokkal köthető a

Bécsi Élet és Jaradék-biztosító intézet nagykanizsai főügynökségénél
Fő-ut 23. és Erzsébet királyné-tér 1. sz.

1 kiló KÁVÉ
3 féle legnemesebb fajtából keverve
1 frt. 60 kr.

Kapható: Drogeria a „vörös kereszt”-hez
Nagykanizsán.

1 liter
Jamaikai rum
1 forint.

Kapható: Drogeria a „vörös kereszt”-hez
Nagykanizsán.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadozoz 50 fillér.

Fü és szőthüldősi raktár: **„NADOR”** Egger mellpasztilla

Megfojt ez az átgyszertár közott köhögés! Budapest, VI., Váci-körut 17. csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Belus Lajos, Prágor Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszerárakban.

ÜZLETALAPÍTÁS 1877.

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
NAGYKANIZSA.

Anatomiai, orthopéd és hygienikus lábbelik.
Mindennemű polgári és egyenruházati cipők és calzmák.
Sport-lábbeli különlegességek.
Királyi elismerés. ———— Miniszteri elismerés.
——— Számos kiállítási éremmel kitüntetve. ————
——— Mértékül egy viselt cipő elégséges. ————
ARJEGYZÉK INGYEN.

A MILTÉNYI-cipő

minden más cipőnél jobb, a láb anatómiájának megfelelően készül kizárólag kézi munka, elegáns kiállításban tartósághban utolérhetetlen, biztos fellépés, kényelmes járás.

Készítünk minden fajt orthopédikus s különleges cipőket és lábbeliket. Amerikai, angol, francia s minden divatos formában raktáron megrendelésre.

Ezen rajzokon bemutatjuk a helyes és helytelen lábbeli viselet közötti különbséget.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-** cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Női kabátok,
costüm ruhaszövetek, estélyi és
báli toilettek

WEISZ MIKSA

divatáruházában

➔ a legelőnyösebben beszerezhetők. ➔

Úri öltöny szövetek a legjobb minőségben.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- a) A Pathéfonnál **nem** kell tűt cserélni.
- b) A Pathéfon **nélkül** játszik.
- c) A Pathélemezek soh'sem karcognak, nem esiszognak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- d) A Pathélemezek oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- e) A Pathélemezek kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- f) A Pathélemezeknél senki a fülét be nem fogja.
- g) A Pathéfon egy elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathésziszemát** esakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén első-rangu, mely minden konkurencziát felülmul.

Gépek 45 koronától feljebb.

28 cm. kétoldalu lemez K. 5.—

24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvéd-gyalogezred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és
bármentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és
bármentve.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díj szabás szerint.

Felhívás előfizetésre.

A „Zalai Közlöny” új évkor 49. évfolyamába lép. Ez alkalommal szívesen adunk hírt arról, hogy Lukács József főgimn. tanár, kinek mély megfigyelésű színes tárcáiról, cikkeiről az olvasó eddig is megalkothatta véleményét, ezentul mint belső munkatárs fokozottabb mértékben fogja kifejteni munkásságát. Ugyancsak belső munkatársunk lett Nagy Lajos állami tanító is, kinek modern irányú versei mindig szíves fogadtatásban részesültek olvasóinknál. Így erőben gyarapodva új előfizetést nyitunk; bizva abban, hogy a „Zalai Közlöny” most is megtalálja a méltánylás mellett az olvasó közönség támogatását.

Előfizetési díj

Egész évre	10 kor.
Fél	5
Negyed	2.50

Tanítók és jegyzők egész évi előfizetési díja 6 kor. Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy a mellékelt postautalvánnyal előfizetésüket utadják meg.

Tisztelettel

A „Zalai Közlöny” kiadóhivatala.

Megerősödünk.

A Zalai Közlöny 48. évfolyamának ez a száma a berekesztője. Mint tetteinknek hű sáfárai önérettel tekinthetünk vissza a lefolyt esztendőre, mert tetteikben és eredményekben becsületesen megmunkált mezőre esik tekintetünk: Egy évvel lett lapunk öregebb, de ez az év erőt, mozgékonyt hozott idegeibe, izmaiba, úgy hogy megfijodás megerősödés, jelzi azt a pályát, melyet a Zalai Közlöny ez évi működése megtett.

A kereszt.

Irtta: Pásztor József.

Két katona állt a parton. Neki támaszkodtak a Tiszaparton elvonuló kőfalnak s bámulták a sárgás zavaros vizű folyót. Vasárnap délutáni csend feküdt végig a parton. A hid mellett szürke bárkák állottak kikötve s szomorúan nyűszörögtek, mikor egy-egy piszkos hullám hozzájuk verődött.

A part hosszában egy fenyőszálakból összetákolott tutaj ingott a vizen s a tutaj szélén egy vézna szeplőskepi gyerek ült, a lábait meg belelógatta a folyóba.

A két katona lement a tutajra. Szomorú vasárnap délutánjuk volt: üres a zsebük teljesen, az „Aranypotyka”-ban pedig kivásalt és szagos szappannal megmosdott szobacéék jártak a kállai kettőst, más boldogabb hadfiakkal. A káplár ur valami aranykorabeli virginiacsutkán rágódott, a fűrer pedig virágos káromkodásokban fejezte ki a kirívó ellentétet, fényes uniformisuk s a pénztelenség állapota között. Az égnek azonban mi köze sem volt elhez, mert ép úgy mosolygott, mint más boldogabb vasárnapokon.

A hadfiak szívében liraj érzelmek tomboltak elkezdett és folyamatban lévő szerelmek követelő érzései. Szerelmek, melyek nem az égből, de az „Aranypotyka”-ban kötetnek és folytatónak kis- és nagykapukban, vagy a promenádok susogó fái alatt.

A fűrer körülmézet. A part őregebb volt, mint valaha. Forrón tűzött a nap fejkre. A fűrer megtörölte a homlokát s megszólalt.

— Egy kis fürdés nem is ártana!

A változott helyi sajtóviszonyok mellett a Zalai Közlöny sem maradhatott meg eddigi nyugalmas heti egyszeri megjelenésében. Az a lelkes kis csapat, melyhez Villányi Henrik dr. volt főszerkesztőnk, Gáspár Béla társ-szerkesztőnk és felelős szerkesztőnk tartoztak önzetlen munkásságuk árán tettek a szép és nagy multtal ékeskedő lapnak életében olyan változást, mely a helyi sajtóviszonyok száná-lására volt szánva. Ez a változás pedig abban találta egyik főpontját, hogy a lefolyt évben hetenkint kétszer jelentették meg a Zalai Közlönny, hétfőn és csütörtökön.

Hogy mit jelent ez, azt csak a sajtó munkásai és a közpályán működő egyének tudják kellőképp méltányolni. De hogy megértette nagy horderejét a közönség is mutatja az a barátság, mellyel munkánkat kísérte, az a szellemi és anyagi támogatás, mellyel a lefolyt évben lapunkat részesítette.

Önérettel zárjuk le ez évet és megfijodva, megerősödve folytatjuk megkezdett munkánkat. Az igazság lesz erőnk forrása ezentul is, melytől el nem tántorít bennünket senki és semmi. Ha néha fáj is az igazság, ha érte fejbetöréssel fenyegetnek is bennünket, az igazság védelmére mindig felemeljük szavunkat, annál is inkább, mert meggyőződünk, hogy az igazságos ügy érdekében felemelt zászló körül ott találjuk a nagy közönség tömött sorait. Olvasóinknak barátainknak boldog újévet kívánva megfijodva megerősödve lépünk a Zalai Közlöny 49. évfolyamába.

A káplár ur válogatott az az Olymp isteneiből s bakaucsalával rugdosta a tutajt.

A fűrer szeme felvillant, az arca mosolyra derült s mint egy ötletől megkapatva mondta:

— De ha pénzt adnának érte?

A pénz szóra a káplár ur szemei előtt végig táncoltak az „Aranypotyka” összes élvei.

— Pént? — szólt nagy meghatottsággal.

— Ha belelöknek azt a kőlyköt a tutaj széléről a vízbe

— A vízbe?

— Te utána ugranál!

— Én?

— Kibuznád hazavinnéd!

A káplár arca felderült, egyet bökött a gyilkoslével a fűrernek: megértette a dolgot s villámgyorsan áthátolta az eszme nagyszorúsága. A sovány gyerek ugyanis majd beleesett már a vízbe: egészen a víz színe felé hajolt: valami üzágat akart kihalászni a vízből. A káplár nagyot ugrott a tutajon s a gyerek fejét a vízbe pottyant. A káplár hirtelen ledobta a bajonettjét, meg az ünnepi „waffenrook”-ot s a gyerek után ugrott.

A fűrer felszaladt a part mentén végig húzódo maga rakpartra s torkaszakadtából ordított.

A káplár megfogta a gyereket a vízben, még egy kevés ideig a víz alatt tartotta a fejét, hogy jól beleigya magát, azután a part felé uszott vele.

Mire kiért vele már egész esőfűlet volt a parton. Az asszonyok sikoltoztak s mindeuki izgatottan várta a következőket. A káplár egyik kezével belekapaszkodott a tutajba, a másik kezével meg a gyereket tartotta. A fűrer segített neki, hogy felmászhasson a tutajra.

Új esztendő.

Kicsiny hatása van az emberéletnek és a pusztulásnak biztos tudata új év napján bizonyos szellemi mérlegkészítésre, a lehangolásra erre a szomorú gondolatkörre könyöszerit. Hiszen oly kevés ember váltotta, tudta beváltani az új évhez fűzött reményeket és tudta elvégezni azt a munkát, amit magának kitűzött. Még a kötelesség teljesítésnek olyan klasszikus férfiá, minő Arany János, epilógusában bánatos merengéssel éneklő, mily keveset tudott végezni abból, amit maga elé kitűzött. És minél nagyobb kötelességérzet lakik az emberben, annál nagyobb örvény tántog a teljesített munka és füstbe ment szándékok között. Új év táji melankóliának ebből a körülményből fakad, de még másból is. Minden esztendővel fogy erőnk lanyhul energiánk s aki élte delelőjén tulvan az, ha a gondviseléstől hozzá rendelt környezetben nem talál örömet, — magából a csendes resignációt érleli meg — új év napján. Am még se ezek az érzelmek köszöntsenek reánk új év reggelén. Boldog ember, aki e napon reménykedve tekint a nagy bizonytalanság felé s mi akik a közjávát szolgáljuk e helyen, mindenesetre a reménykedésnek, a hitnek és bizalomnak érzelmét kell hirdetnünk. Mert nemzet, mely a maga rendeltetésében nem bizik s aspirációihoz minden esetleges nehézségek közepette nem ragaszkodik, — már el van veszve.

Azért a közélet borús jelenségei se rombolják össze nemzeti aspirációinkat. Soha máskor mint a kifürkészhetetlen jövő felé merengés napján, új évkor new érezzük jobban s ne hirdessük lelkesebben, hogy „megvirrad még valaha” Thukidides mondja egy helyt hogy nem erősített várfalak és épületek,

A gyerekeknek nem történt semmi baja, csak egy kicsit többet ivott a kellelőnél. Nemsokára magához tért.

Néhány asszony sopánkodott.

— Ha a tutaj alá került volna? Ha a vitéz urak itt nincsenek? . . .

Valaki felismerte a gyereket, a ki didergett s a nagy ijedségtől nem tudott szóhoz jutni. A kancsal trafikos fia volt onnan a hidfőrlől. Egy rendőr is megérkezett s a tömeg megindult a trafikos bolt felé. Elöl a rendőr, utána a víztől csurgó katona a gyerekekkel, a fűrer aki a bajonettet és a waffenrookot cipelte s nyomukban egy egész sereg ember.

A trafikosnak már hírül vitte valaki az esetet mert a kövér trafikosné nagyokat kiáltozva rohant a tömeg felé, a vizes gyereket kikapva a katona kezéből s a gyerek a viszontlatás öröme torkaszakadtából elkezdett ordítani.

A tömegben ünneplőes maghatottság vett erőt, míg valaki megszólalt:

— Bizony, ha a katona úr . . .

— A katona ur, az Isten áldja meg, meg is áldja — kiabált vissza a kövér trafikosné

— Szegény fiacskám, megijedtél?

ur . . . a jó katona ur!

A trafikajtóban kint állt a rendőr rámutatott az élelményre

Ó huzta ki!

A tömeg helyeslőleg mehallgatott.

— Bizony már azóta a vízbe a Tisza valahol a Bosz,

de a benn élő férfiak teszik az államot. Azért, ha nemzeti intézményeinket megrombolja is a sújtó végzet, ápoljuk a nemzet fiaiban a csüggedetlen és szilárd hazaszeretetet érzelmét s a mainál ragyogóbb, boldogabb új esztendő ráuk köszönt.

Nemcsak a mi szeretett kis hazánkban, hanem egész Európában új társadalomalakító jelszavak és irányok sörpörnek végig. Minden korszaknak megvoltak a maga eszméiramlatai s a társadalom még akkor is előre jutott, mikor véres forradalmak árán arattak diadalt az emberiséget megváltani hivatott új jelszavak. Mit féljünk ma az osztályharcotól, mikor ezeket a kultúra fegyverével vívják? Hiszen napjainkban mutatkozó osztályharcnak jelszavai voltaképpen a kultúra hajtása. És bizonyos, hogy ha a kultúra a legszélesebb területen megeseleksi a maga embernevelő, emberjavító hivatását, ledőlnek az osztályharc Jeriebé falai és széthullnak az osztályharc-kiáltó és megvalósíthatatlan szélsőségei. Kinek ne lenne ez a legfőbb kívánsága, akinek lelkében a család és tulajdon, — a két nagy eszmény egész tisztaságában él?

Mit hozol új esztendő? Hozod-e a békeség olaját a nemzetnek hitet és kitartást? Az egyének boldogulását, s hozod-e vajon a nemzet egészének a legtöbb jót, a békét. Azt a áhitott helyzetet, melyben köz és magán tevékenység egyet cselekedhet, a haza javát és boldogulását. Bizva-bizunk, hogy az emberiség javára, fejlődésére az elkövetkező új esztendő a legfőbb jót hozza, jó napokat, sikereket és mindezeknek alapját, a jó egészséget, — melyet ékként a boldog új esztendővel olvasóinknak tiszta szívből kívánunk.

A Posti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókja

ezennel közzé teszi, hogy
1910. január 1-től fogva

a nála betéti könyvekre és pénztárjegyekre elhelyezett összes betétek, kamatai után járó tőkekamatadót sajátjából viseli és ennek folytán ezen betéteket

1910. január 1-től fogva

az eddig alkalmazott bruttókamatláb helyett a megfelelő nettókamatlábal fogja kamatoztatni Nagykanizsa, 1909. december 27.

A trafikos elérékenyült s a pénzes fiókban kaparászott. Egy ötös bankót hajtogatott össze s diszkrétan a káplár ur kezébe akarta eszszatni

A káplár szerénykedett:

Köszönöm, köszönöm . . . Jó szívből tettem!
— De mégis . . .

A közelállók közül valaki erősködött, hogy úgy illik az: katonának kevés a pénze, a ruháját is tönkretette. Végre is engedett a káplár ur s a trafikosné még a fűrer ur zsebeit is megtömkötte jóféle szivarokkal.

A rendőr feljegyezte a káplár nevét a jegyzőkönyvbe s a vasárnapi publikum eloszlott. A káplár elment s a kauszal trafikos az eset után el a fűrerrel a ki a trafikos barátokat szippantott a palyaszivarból. A trafikosné szavaira csak annyit jegyzett

csak katoná! Szja a böcsület!
— Egy három dunna alatt nyögött herbateától.

— Szilveszter est. A Nagykanizsai „Polgári Egylet” Ifjusága 1909. dec. hó 31-én családi jellegű Szilveszter-estélyt rendez. Kezdeté este 9 órakor. Belépő díj nincs.

— Szociálista gyűlés. Tegnap este 8 órakor a helybeli szociáldemokrata párt gyűlést tartott a Gőzfürdői vendéglő helyiségében; a gyűlés egyetlen tárgya Weiser János mérnöknek „Magyarország gazdasági helyzetéről” tartott felolvasása volt. A körülbelül 150 főből álló hallgatóság a felolvasást nagy figyelemmel hallgatta végig és a felolvasót megéljenzte.

— **Élő sakk.** A nagykanizsai izr. nőgye sület most küldi szét meghívót a jan. 8-án megtartandó Élő sakkjátékra. Marzantini tanár ma érkezik Kanizsára, hogy betanítsa a szebbnél szebb élő sakkfiguráknak a sakkmozdulatokat. Naponkint tartanak próbákat. Az érdeklődés a városban oly nagy, hogy a Polg. Egylet terma kiesnie fog bizonyulni a közönség befogadására. A stilszerű meghívókat Vidor Samuné elnök iránti tiszteletből egy jótékonyaságról ismeretes nagyur készítette saját költségén. A meghívók így szólnak: A nagykanizsai izr. jótékony Nőgyelet 1910. január 8-án szombaton a „Polgári Egylet” ezen alkalomra átalakított nagytermében emberbaráti céljaira zártkörű estélyt rendez, melyre a t. Cimet (b. családijával) tisztelettel meghívja. Az estélyen bemutásra kerül: táncmutatókkel kapcsolatosan a nagylátványosságú szenciáció „Élő-sakkjáték” 40 személy szíves közreműködésével, Mazzantini Lajos a m. kir. Opera balletmesterének rendezése mellett. Helyárak: Páholy 30 korona, ülőhely az eisősorban 4 korona, a többi sorban 3 korona, karzaton 4 korona, belépő-díj 2 korona. Jegyek előre válthatók a „Polgári Egylet” nagytermében: január hó 5, 6, 7-dikén délután 3—5 óráig, 8-dikán 11—12-ig délelőtt és este a pénztárnál. Pénztárnyitás este 7 órakor. Kezdeté esti 9 órakor.

— **Elismerés.** Ferenc János a kiskomáromi körjegyzőségben 1862. évi nov. 1-től kezdve működik mint körjegyző. A 47 évi munkában elfáratt ember most nyugdíjazását kérte a vármegyétől. A vármegye bizottsági közgyűlése a nyugdíjválasztmány javaslatához képest a nyugdíjszabályzattól eltérőleg, mely csak 1881. év óta számítja szolgálati éveit, teljes fizetéssel nyugdíjazza a következő megokolással: „arra való tekintettel, hogy Ferenc János körjegyző 47 éven keresztül tehát egy egész emberöltőt át fáradszaton buzgalommal, a felsőbb hatóságok teljes elismerése mellett kiváló szakértelemmel munkálkodott: községek érdekében, mint körjegyző mindvégig hűségese vezetője és becsületes tanácsadója volt gondjaira bízott népének, amely érdemeinek elismerésül legfelsőbb helyről királyi kitüntetésben részesült, továbbá tekintettel arra, hogy Kiskomárom községe maga kéri körjegyzőjének 47 évi szolgálatát alatt szerzett érdemeinek elismerését és jutalmazását; Ferenc János körjegyzőnek nyugdíját a nyugdíjszabályrendelet 20. §-a értelmében legutóbbi rendszeres évi fizetésének teljes összegében állapítja meg nyugdíját.”

Néhány nap múlva a fűrer meg a káplár éppen a Csülök Pista sarkán osztozott, mikor a káplár rapporta hivatka a kapitányt. Szörnyen megijedt a két katoná. A káplár homlokát még a hideg veríték is kiverte. Mi lesz? Ez bizonyosan a vasárnapért van! Kitudódott valahogy! Valaki mégis észrevette? . . .

A rapport után a káplár, mint egy bolond szaladt be a fűrerhez. Az arca ragyogott az örömtől a kezében valami fényeset szorongatott, lihegve állott meg az ajtóban s csak annyit tudott mondani:

— Kereszt . . . kereszt!
— No? . . . kérdezte a fűrer.
— Kereszt . . . Én kaptam!

Végre magához tért a káplár.
— Igen én kaptam, amiért a gyereket ki huztam; a kapitány ur nagyon megdicsért s husz forintot is adott. Nesze itt van a fele!

— Hát a kereszt?
— Azt nem adom! Megmutatom otthon a faluban.

— Óhó!
— Hallgass . . . Ne itt van a másik tíz forint de a kereszt az enyim, mert ez — nagy tisztesség!

— **Vármegyei földadó bizottsági tagok.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése a földadókataszter kiigazításáról előirt teendők ellátására vagyis a pénzügyminisztertől kirendelt szak-közeg elé terjesztendő javaslatok tárgyalására és a tiszta jövedelmi fokozatok felett határozatok hozatalára a vármegyei földadó bizottságot következőképp alakította meg: Rendes tagok: Bogyai Máté, Elek Ernő, Grumer Károly, Hajós Mihály, Hayden Sándor, Juk István, Malatinszky Ferenc, Nagy László, Sipos Károly, Stádel János, Tóth Lajos, Verly Ernő. Ezután 12 póttagot választott, köztük Tóth István nagykanizsai gazdasági titkárt. A bizottság elnökét saját kebeléből maga választja.

— **Törvényhatósági bizottsági tagválasztás.** Deák Péter rendőrőrkapitány és Fábán Zsigmond dr. ügyvéd választott törvényhatósági bizottsági tagok az 1910. évre minai vármegyei virilisták jutottak be a bizottságba minél fogva választás által nyert jogukról lemondtak. Az így megválasztott helyekre egy választást intéző bizottság Vécsey Zsigmond polgármestert jelölte az I. kerületben és Hajdu Gyula ügyvédet a II. kerületben. A szavazás ma reggel 9 órakor kezdődött és tart d. u. 4 óráig. A választási elnök Fábán Zsigmond dr. alelnök Unger Uilmann Elek. Bizalmi férfiak ifj. Babócsay György, Dobrovits Milán, Ujváry Géza és Samu József lesznek. Mindkét jelöltet valószínűleg nagy szótöbbséggel fogják megválasztani.

— **Újévi kinevezések a honvédségnél.** A helybeli 20-ik honvédségnél a következő zászlósok és hadapródok nevezettek ki haguanyokká: Kemény Emil, Lakos Vilmos, Németh György, Reményi Béla, Obál Rezső, Henrich Alfréd, Vértess Jenő, Karikás Győző, Pollák Frigyes, Csekő Sándor. Kanders Sándor, Tury Jenő, Kálmán Géza, Wimbach Dezső, Miltényi József, Abonyi Lajos, Horváth Ernő, Stempien András, Eszes Dezső, dr. Szende Vilmos, Medvey Lajos, Rózsa Ferenc, Sáfár Elemér, Dittler Vilmos.

— **Meghívó.** A nagykanizsai műkedvelők 1909. december 31-én a Szarvas szálloda disztermében kabareval és balettel egybekötött Szilveszter-estélyt rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díjak: Személyjegy 1 kor. Családjegy (3 személyre) 2 kor. 40 fillér.

— **Gyilkosság.** Szeless Sándor cserseztomaji születésű 30 éves egyén Mihályi István Teleki-uti pékmesternél szolgált mint háziszolga. Tegnap este 6—7 óra között gazdája részére pénzt szedett össze a városban; vagy 39 korona volt nála összesen. Utközben a Teleki-uton megszólította őt Herki Ferenc szabóias és gyufát kért tőle. Szeless a gyufát megtagadta azzal az indoklással, hogy ilyen fiatal gyerekek nem való a szivarozás. Erre Herki sértő szavakkal illette Szeless, mire ez néhányszor arculütötte a fiút. A fiu elpanaszolta sérelmét a bátyjának Herki Gyulának, ki arrafelé jött s ez Szeless megtámadta. A dulakodás közben Szeless kést vett elő és Herki Gyulát szíven szurta úgy, hogy a szív föltörést vágta el a kés. A 18 éves fiatalember a Teleki-ut egyik háza előtt pár perc alatt meghalt. Szeless-t a rendőrség azonnal elfogta.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kiváló sikerrel használták
vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és idegrendszeri hurutjainál.

Hűgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztán!

Kapható áruházyokból és kórházokból vagy a
Szeless-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudolfsplatz 7.

— **Eisinger Henrik halála.** Tegnap a reggeli órákban a Nagykánizsai Takarékpénztár épületén fekete zászlót tűztek ki. A kérdezősködők meglepődve hallották, hogy Eisinger Henriknek a Nagykánizsai Takarékpénztár pénztárosának halálát hirdeti. A 74 éves Eisinger talpig uri ember volt. Előzékenysége, szivemenessége, barátságos modora a város egyik legrokonszenvesebb tagjává tették. Régebb keletti vesebajára két héttel ezelőtt a Pajor-féle fővárosi szanatóriumban keresett gyógyulást, hol tegnap reggel a halál váltotta meg szenvedéseitől. Holttestét ma este hozzák haza és holnap d. u. helyezik örök nyugalomra a helybeli izr. temetőben. Fried Ödön dr. és Etlényi Géza dr. ügyvédek nagybátyjukat gyászolják az elhunytban. A Nagykánizsai Takarékpénztár r. t. külön gyászjelentést adott ki.

— **NÉVJEGYEK a legszebb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett készíttetnek el ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykánizsán. Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek.**

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Lapok versenye.** Napilapjaink folytonos versenyében az új évvel alig merül fel új mozzanat. Legalább nincs tudomásunk arról, hogy új lap indulna, ami nélkül a közelmúltban év alig múlt el, új év alig köszöntött ránk. A meglevő lapokra viszont jó auspiciumok közt köszönt be az új esztendő. Válasz-gos időköt élünk, mikor intelligens ember nem nélkülözheti az újságolvasást. Kormányválság és új választások előtt állunk. Nem mulaszthatjuk el ily körülmények közt felhívni t. közönségünk figyelmét a napilapok közt szinte versenyen kívül vezető szerepet vivő Pesti Hírlapra, mely ma elvitáztatlanul a legelterjedtebb és leggazdagabb tartalmu napilapunk. Hétköznapokon 10—12, vasárnapokon 16—24 oldalal is többet ad, mint más napilapok és az árát egyes elárúsításban sem emeli föl. Marad továbbra is 2 korona 40 fillér havonként, egy szám ára vidéken is 10 fillér (vasárnapokon is) s azért a változatos rovatokon kívül, melyek közül egyesek, mint az Esti levél, Miundennapi problémák, Vidéki esetek, Vegyesek, Szerkesztői üzenetek, országoserte közkezdveltségre tették szert, külön kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Ilyen a Pesti Hírlap nagy képes naptára, mely már 20-ik évfolyamát érte meg s melyet minden negyedévi előfizető karácsonyi mellékletül aján-dékba kap. Nem vetekedhetik ezzel semmiféle külön ünnepi melléklet, mert az kiolvasva, értékét veszti, míg a Naptár egy-egy évig haszonnal forgatható. Másik kedvezmény, hogy az előfizető féláron rendelheti meg a Divat-Szalont című, pompás kiállítású divatújságot. A Pesti Hírlap azért is melegen ajánlható az olvasóközönség figyelmébe, mert pártokon kívül és felül álló politikusok írják a vezércikkeit s tárcáival, humoros közleményeivel szórakoztatja, tudományos ismereteket terjesztő cikkeivel, szerkesztői üzeneteivel valóságos oktatja az olvasóközönség széles rétegeit. A Pesti Hírlap előfizetési díja (negyedévre 7 korona, egy óra 2 korona 40 fillér, a Divat Szalontal együtt negyedévre 9 korona) postautalvány-nal a kiadóhivatal címére (Budapest, V., Váci-körút 78,

* **A legkedveltebb családi lap.** Ma mikor a budapesti napilapok száma oly nagyra emelkedett, hogy alig van világváros, a hol aránylag annyi újság jelenik meg a goudos családapának nagyon nehéz a választás a sok elsőrangú lap között, ha olyan lapot akar választani, mely nemcsak tartalmánál és nivójánál fogva minden igényt kielégítson, hanem arra is alkalmas legyen, hogy a család minden tagja

olvashassa. E tekintetben hazánk legrégibb napilapja, a Pesti Napló ugyazólván egyedül áll. Minden párt-tól való teljes függetlensége, nyílt szókimondása, kitűnő értesültsége, gazdag és változatos tartalma, melynél a szerkesztőség nagy sutt helyez arra, hogy a család minden tagja megtalálja a lapban a neki való olvasmányt: mindezeknek a tulajdonságoknak köszönheti a Pesti Napló, hogy ma az összes lapok között a legtöbb előfizetője van s előfizetőinek táborá még évről évre növekszik. Különös értéket kölcsönöz a Pesti Napló előfizetői szemében a Pesti Napló karácsonyi ajándéka: minden évben egy remek, disz-kötésű, művészi és irodalmi értékű album, melynek értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A Pesti Napló kiadóhivatala az idén különösen értékes disz-művel készült megjelenni előfizetőit, melyet minden most belépő új előfizető is megkap karácsonyra, ha addig legalább egy félévi előfizetési díjat befizet és egy második félévre magát kötelezi. E mű, a „Jókai-Album” elsőrangú diszmunka lesz, a mely művészi kiállításával, nagy képgyűjteményével s nemessen pompás bekötésével a karácsonyi könyvpiac szenzá-ciójának ígérkezik. A Jókai Album-ban Jókai Mór sok egész sor tanulmányban és elbeszélő cikkben írják le. Érdekes képet festenek a legnagyobb magyar elbeszélő életének megkapó regényéről s arról a diadalutról, a melyen Jókai a mi magyar világunk-ban és kint a nagyvilágban a dicsőség magasságára eljutott. A Jókai-Album száznál több finom illusz-trációban mutatja be a Jókai életének körülményeit, dokumentumait, bemutatja egész sor érdekes kézirát-t, műkincsait, emléktárgyait. A Jókai-Albumnak szenzációja lesz Jókai eredeti festményeinek, rajzainak és maga faragta szobrainak bemutatása. E képek egy részét művészi sokszíntű másolatban mutatja be. Nagyban emeli a diszmunka művészi és könyvészeti értékét az a tiz sokszíntű kép, a mely a kötet nagy illusztrációtárat mogtoldja. E képek közt elsőrangú művészek olyan képei vannak, a melyeknek Jókai a hőse. Hadd e liútsuk mag közlülük Muakácsy Mihály, Barabás Miklós, Horovitz Lipót, Ferraris Artur képeit és Jókai érdekes tájképeit is, a melyek arról tanus-kodnak, hogy a nagy író nagy festővé is lett volna, ha a festészetnek szentelté volna magát. — Az előfizetési feltételekről és az albumról szivesen küld bővebb felvilágosítást, valamint a lapból mutatvány-számot a Pesti Napló kiadóhivatala Budapestben.

* **A Divat szalont,** első és legszebb asszony-újságunkat ajánljuk olvasóink figyelmébe. Minden családfő a legteljesebb megnyugvással viheti be otthonába, mert e díszes kiállítású, tartalmas és érdekes füzetekben minden kéthétben igazi jóbarát előtt nyitja ki a kapuját. A Divat Szalont október, segítője és mulattatója minden asszonynak, minden lánynak és a takarékoság, a szorgalom, az otthon szeretete, megbecsülése, a gyermekgondozás meg-könnyítése és legnemesebb szellemi szórakozás az, a mivel olvasóit elárasztja. Közleményei fölött nem kisebb irónó, mint Szabóné Nőgal Janka örködik és munkatársainak díszes névsorában ott vannak mindazok, kik e lappal egyidejűleg — huszonkét esztendő alatt — lettek az olvasó közönség kedvencei. A divat, melyet magyarul, józan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő, és a mi szellemi fejlett-ségünkhöz van mérve minden olyan cikke, melynek célja az, hogy a leánynevelést befejezve, kész, tudatos, derék háziasszonyokat állítson az otthon élére. Ezeknek szája az otthon varrott ruha, az otthon készített mőtárgy dicsőségét, ellátván olvasóit az ingyen szabásivek, munka-rajzok minden fajtájával és az ingyen-mellékletképen megjelendő gyermek-újságot, melynek az a célja, hogy fiatal anyák nem csak a gyermekek ruházását könnyen megtanulhassák hanem hogy gyermekeikkel foglalkozzanak is. A Divat Szalont dus és értékes közleményeit gyönyörű képek tarkítják s rendszeren két művészi kivifelle színes divatkép képezi a füzet esinós és tartós borítékát. — A Divat Szalont kiadóhivatala: Budapest V., Eskü-ut 5. sz. — mindenkinek szivesen küld mutató számot, az előfizetési árak feltüntetésével

együtt, melyeknek csekélysége szinte szembeszökő a lap pazar és tartalmas kiállításá mellett. Egész évre 12 korona. félévre 6 korona és negyedévre 3 korona.

NYILTTÉR.

* **A modern újságírás.** Ismeretes, hogy az olvasó-közönség napjainkban milyen igényeket fűz az újságírásához. Nem lehet ma már a közönséggel semmiféle ügyeskedéssel és csillagó külsőségekkel félrevezetni. Első sorban következetes, igaz és lélekbeli fakadó politikai irányt követel; a mely nem a hatalom érdekei után szaladgál s nem üzleti célokat hajszol, hanem férfias, szivós és őszintelen munkával szolgálja a maga elé kitűzött irányt. Emellett a közönség jó és gyors értesültséget is kíván a laptól. Ma már a modern kor igényei szerint csaknem az expressz vonat is esigalassúsággal közlekedik. Telefonösszeköttetésekkel és sűrűnyökökkel bonyolítjuk le sűrűsebb érintkezéseinket. Iparos, kereskedő, földbirtokos, köztisztviselő és minden intelligens ember ezer érdekszállakkal van a legfrissebb üzleti értesítésekhez, tőzsdei hírekhez és a napi események ismeretéhez fűzve. Nem lehet megvárni, míg mások mindent előbb megtudnak és az események ismeretéből maguknak hasznot merítenek. Mindent meg-előzve gyorsan és hitelesen kell értesülni az esemé-nyek lefolyásáról. Ez a mai kor legelső rangú kívánsága. Mindezeknek a feltételeknek teljes mér-tékben megfelel a „Magyarország,” amely az ország egyik legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai lapja és amely következetes, őszintelen és hazafias irányával rég kivívta a magyar közönség őszintelen elismerését és bizalmát. A „Magyarország” páratlan technikai tökéletességgel gyűjti össze naponként a világeseményeket és juttatja azokat már kora reggel az olvasó közönség kezeibe. Nem kell várni félnapokat míg valaki tájékozva lesz az eseményekről, mindenki a legtovább eső vidéken is már korán reggel meg-tudhatja mi történt a nagy világban? A „Magyar-ország” értesülései megbízhatóak, tudósítási igazak és érdekesek. Emellett minden sora oly válogatott-sággal van szerkesztve, hogy mindenki bizalommal viheti be a lapot családja körébe is. A „Magyar-ország” kiadóhivatala (Budapest Teréz-körút 19.) bárkinek készséggel küld mutatványszámokat. A „Magyarország” előfizetési ára egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindenütt kapható.

„TITANIA“

gőzgyorsmosógépek, ruhamángorlók, facsaró-
gépek

„KOLOSEUS“

takaréktűzhelyek.

Vasgerendák, vasuti sinek, szigetelő- és
tetőlemezek.

legjutányosabban kaphatók

Bettlheim és Guth

vasnagykereskedő, cégnél Nagykánizsán.

VELMA SUCHARD Nyersen való
évésre
páratlan.

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik. az
OO Szasz ki nem folyhat. OO
Szaszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vásáru és háztartási
cikkeket árulító üzletekben.
Ha valahol nem kapható. sziveskedjék
hozzánk fordulni.
Képes prospectus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V, Kileő-Váczl-ut 74/51.

Helybéli elárultók:
Weiser J. C., Bettlheim és Gnth, Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek Unger Ullmann Elek

Bischoitzky

Mikszáné

35 év óta fenálló
legjobb hírnévnek örvendő hangszer-
raktárában **Nagykanizsán**

**ZONGORÁK, PIANINOK,
CIMBALMOK ÉS HARMONI
UMOK**

a legիրnevesebb bécsi gyárakból,
uj és átjatszottak
nagy választékban, részletfizetésre is,
a legolcsóbb gyári árak mellett kaphatók,
esetleg bevételre is.
Régi zongorák mindenkor becsértetnek.

A Zalai Közlöny
Szerkesztősége és Kiadóhivatala
Deák-tér 1. sz. alatt van.

II magyar újságírás konzáclól II

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törek-
vések egyetlen hű és körülhatárolt
szószólója.

Főszerkesztő: **BRAUN SÁNDOR** Felelős szerkesztő: **NACSAK GÉZA**

Naponként 125.000 példány!

== Egy szám: 2 krajóár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 10.- K || Negyedévre . . . 4.-
Félévre 6.- K || Egy hónapra . . . 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar újság!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!
Mesésen olcsó!

== Egy szám: 6 krajóár ==

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 8.- K || Negyedévre . . . 1.50 K
Félévre 3.- K || Egy hónapra . . . 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII. Rökk Szilárd-utca 9.

Szülő-oltvány,

szülővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen
könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar,
mert ebből megtanulhatja a szülőtelepítést a emellett
sok szülőkép van benne. Szülőoltványokból és más
egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből,
a világhírű Delawareből állandóan több millió
készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő
levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szülőtelepe,**
Bihardiósszeg

Dunántul legrégibb ékszerüzlet!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villany-
erőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak
raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban ren-
des és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom
izlésben.

Legszöbbs női- és férfi aranyórálcok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drága-
kövü tárgyakkban.

Régi vagy vásott foglaltatú drágakőtárgyak
divatosan és tartósan műhelyünkben átfog-
laltatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstről hiva-
talos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárultó helye csakis első
minőségű Alpaccaezüst étkezletekről.

Brilliantok, gyémántok, arany- ezüstrágyak legma-
gasabb árban megvételnek vagy becsértetnek.

1 liter

Jamaikai rum**1 forint.**

Kapható: Drogeria a „vörös kereszt”-hez
Nagykanizsán.

1 kiló **KÁVÉ****3 féle legnemesebb fajból keverve****1 frt. 60 kr.**

Kapható: Drogeria a „vörös kereszt”-hez
Nagykanizsán.

A **„JÓ PAJTÁS”** cikkeit a legjobb írók írják. Mikszáth Kálmán gyak-
ran ír bele elbeszélést. Sebők Zsigmond benne folytatja maczkó-történetét
Dürmögő Dömötör czímen, Benedek Elek regényt és szép meséket ír,
Molnár Ferenc mulatságos apró szindarabokat, történeteket, Hákosai Viktor
elbeszéléseket, Szőlősi Zsigmond és Mörctz Zsigmond meséket, elbeszé-
léseket, Schöpfung Aladár tanulságos elbeszéléseket. Költőink közül Lóvay
József, Endrődi Sándor, Kozma Andor, Ábrányi Emil, Lampérth Géza, stb.
írnak a **„JÓ PAJTÁS”**-ba gyermekverseket.

A **„JÓ PAJTÁS”** szerkesztői hasznosul kedvesek minden gyermeknek,
igazi benső szeretetteljes viszony fejlődik ki általuk a lap és olvasói közt.

A **„JÓ PAJTÁS”** rejtvényeinek megfejtői között értékes könyvjuta-
lmakat sorsol ki.

Már a csodaszép gazdag tartalmú és díszes kiállítású ajándékkal lepi meg
olvasóit. Ez a

„A JÓ PAJTÁS ALMANACHJA”,

egy terjedelmes kötet könyv, legjobb ifjúsági írónk meséiből, elbeszéléseiből,
egyéb közleményeiből összeállítva, szép képekkel. Azonkívül kedves kis tárcza-
naptárt az 1910. évre kap minden előfizető.

A **„JÓ PAJTÁS ALMANACHJA”**-t és a tárcza-naptárt ingyen kapja
minden előfizető, azok is, a kik új évtől kezdve lépnek az előfizetők sorába.

Előfizetők gyűjtői értékes kedvezményekben részesülnek.

Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér.

Előfizetéseket elfogad és mutatványszámot ingyen küld:

a **JÓ PAJTÁS KIADÓHIVATALA:**

Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

és a főkiadóhivatal:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) R. T.

Budapest, VI., Andrásy-út 21.